

DEVRİMÇİ emek

GENÇ YOLDAŞ
EKİNİ İSTEYİNİZ

FABRİKALAR, TARLALAR, SİYASİ İKTİDAR HERŞEY EMEĞİN OLACAK!

AYLIK SOYALİST DERGİ EYLÜL 1966 YILI 2. SAYI 14 İYATLI İDDUĞU TL İNDİRİMLİ

TÜRK BURJUVAZİSİNİN HALEPÇESİ: ŞIRNAK

Sahibi :

Emek Yayıncılık Adına
Hüseyin DURMAZ

Genel Yayın Yönetmeni :

Mehmet R. GÜVENİLİR

Yazı İşleri Müdürü :

Hüseyin DURMAZ

Abone Koşulları :**Yurtiçi :**

6 Aylık 50.000 TL.

1 Yıllık 100.000 TL.

Yurtdışı :

6 Aylık 60 DM.

1 Yıllık 120 DM.

Hesap No :

Hüseyin DURMAZ
Yapı Kredi Bankası
Aksaray Şubesi 75098-4

Adres:**Merkez Şube:**

Tel: 529 94 46
İnebey Mah.
Küçüklanga Cad.
Hürgel Apt. No:19 Kat :4
AKSARAY/İSTANBUL

İzmir Şubesi:

850. Sok. 3. Beyler
Yaparsoy İşhanı
No: 31/404
Konak/İZMİR

TEMSİLCİLİKLER :

Avrupa temsilciliği
Selahattin KARATAŞ
İsviçre temsilciliği
Haşim YORULMAZ
Almanya temsilciliği
Mehmet KÖMÜRCÜ

Baskı :

Aydınlar Matbaacılık
Tel: 552 86 14 (15-16)
Şirinevler/İSTANBUL

İÇİNDEKİLER

Sunu	1
Türkiye'de Sınıf Mücadelesinin Gelişimi-II.....	2
Biz Bildiğin Gazetecilerden Değiliz	7
Faşist Burjuva Basın Özgürlüğün Düşmanıdır	8
Bir Kez Daha 12 Eylül Faşizmi Üzerine	13
Söyleşi	18
Gündem	21
Sınıf Mücadelesi.....	26
Kamu Çalışanları	32
Haber-Mektup.....	36
Okurlardan	39
Devlet Terörü	47

Sunu,

Yeniden merhaba demenin mutluluğuna, uzun sayılacak bir aradan sonra Genç Yoldaş'la birlikte çıkıyor olmanın mutluluğu ve kıvancı karışıyor.

Oldukça yoğun bir ay yaşadık. Çalışanlarımız, muhabirlerimiz bu ay içinde birkaç kez polis tarafından gözaltına alındı. Bununla yetinmeyen polis, şu an yürürlükte bulunan yasaları bile hiçe sayarak dergi büromuzu bastı; her tarafı birbirine katıp, bu sayımız için hazırlanan yazı ve resimlerimizi gasp etti. O anda büroda bulunan İktisat dergi çalışanı üç arkadaşımızı gözaltına aldı. Günlerce işkence yaptığı arkadaşlarımızı gizli örgüt üyeleri olduklarını "itiraf" ettirmeye ve bütün yasal prosedürü yerlne getirerek yayını sürdüren dergimizi gizli örgüt yayını olarak itham edip, yasa dışı konumda göstermeye çalışmıştır. Bunda başarılı olamayan polis, ağır işkencele-re tabi tuttuğu arkadaşlarımıza tehdit ederek, şu anda dergimizin yöneticiliğini yapan arkadaşlarımızı da itham ve tehdit ederek serbest bırakmıştır. Ancak büromuzdan gasp ettiği malzemeleri iade etmemiş, olmayan bir suçun delili olarak alıkoymuştur.

Polisin, asıl itibarıyla yayınımızı engellemeye yönelik bu oyunları ve girişimlerine karşın, dergimizi sizlere ulaştırabilmenin doyumsuz hazzını yaşıyoruz.

Bir sevincili olayı daha sizlere duyurmak istliyoruz. Dergimizin İzmir Şubesi açılmış bulunuyor. İzmir adresimiz; 850. Sok. 3. Beyler Yaparsoy İşhanı No: 31/404 Konak/İZMİR

Dergimiz satış endeksleri, özellikle Karadeniz Bölgesi ve Kürdistan'da satışların yükseldiğini gösteriyor. Bütün okurlarımıza birkez daha sesleniyoruz; derginiz Devrimci Emek'in yayınlanmasından satışına kadar herşey sizin eseriniz. Derginizi, bulduğunuz yörelerde yaşanan sorunları yazarak, haber, fotoğraf ve ideolojik yazılarınızla daha da zenginleştirin. Bize yazın, mektuplarla daha sıcak, daha dostça ilişkiler geliştirelim, derginizi her anlamda besleyip, sahip çıkm. Eleştiri, öneri, yazı ve mektuplarınızı bekliyoruz.

Oldukça yoğun ve hareketli bir ayı geride bıraktık. Geçtiğimiz Ağustos ayı, İç savaşın en sıcak aylarından biriydi. Devlet, artık sivil Kürt halkına yönelik katliamlarına örtü, bahane bulamıyor, pervasız bir şekilde saldırılarının şiddetini arttırıyor. Şırnak'ta yaşanan son olaylar bunun en açık kanıtıdır.

Türkiye işçi sınıfı ve halkı, Kürt halkı üzerindeki baskı ve katliamlara karşı çıkmadan, Kürt halkının özgürleşmesinin önündeki engellere karşı çıkmadan kendi özgürlüğünü de kazanamaz. Bunu iyice bilince çıkarıp adımlarımızı bu duruma göre ayarlamalıyız. Yoksa ne Kürt halkına yeterli güveni verip Kürt-Türk halklarının mücadele birliğini örebilir, ne de kendi özgürlüğümüzü kazanabiliriz.

DEVRİMCI
emek

TÜRKİYE'DE SINIF MÜCADELESİNİN GELİŞİMİ-II

Türkiye'de işçilerin ve diğer emekçilerin ilk önce burjuvalar ve toprak sahiplerine, sonra da tek başına egemen olan sermaye sınıfına karşı verdiği sınıf mücadelesi, üzerinden tam 100 yıl geçmesine rağmen, eksiksiz ve tam bir gelişim göstermemiştir. Bunun ekonomik nedenini geçen sayımızda belirttik. Türkiye'de feodalizmin evrimeci tarzda, geç ve sancılı olarak çözümlenmesi sonucu, proletaryanın devrim mücadelesinin önünde yığınla pislik bıraktı. Bir burjuva demokratik devrimin yapılamaması nedeniyle, proletarya, devrim yolu üzerindeki engellerle uğraştı ve bu yüzden proletaryanın verdiği sınıf savaşı yavaş gelişti. Aynı zamanda toplumsal ortamdan dolayı sınıf mücadelesi tam bir gelişme olanağı bulamadı. Bu durum, daha sonraki tüm gelişmeler üzerinde etkisini gösterdi.

Bu sayıda Türkiye ve Kürdistan köylülüğünün sınıf mücadelesindeki yerini irdelleyeceğiz.

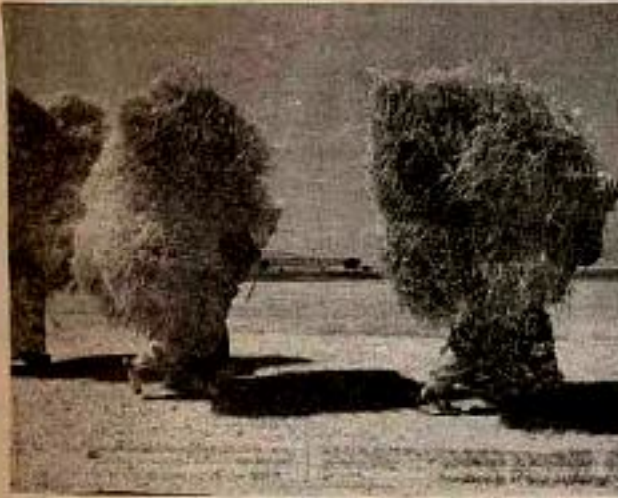
Gerek burjuva demokratik devrimde burjuvazinin ittifakı durumunda olsun; gerekse sosyalist devrimde ya da kesintisiz demokratik devrimde proletaryanın müttessiki durumunda olsun, köylülüğün desteğini alamayan öncü sınıf, devrimini zafere ulaştıramaz. Köylülük kendi başına öncü bir rol oynayamamıştır. Köylülük ya burjuva sınıfın önderliğini takip etmiştir ya da proletaryanın önderliğini. Köylülüğün kendi başına devrimci bir rol oynamak zorunda kaldığı durumlarda ise, mücadele yenilgi ile sonuçlanmıştır. Meksika'da Zapata'nın önderliğindeki köylü ayaklanması ve köylü devrimi sonuçta yenilgi ile sonuçlanmıştır. Kendi başına, Meksika örneği gibi bir devrimle sonuçlanmasa

da feodal üretim biçiminin egemen olduğu dönem de Avrupa ve Latin Amerika kıtaları köylü ayaklanmalarıyla doludur. Ancak köylülük en köklü devrimci rolünü burjuva demokratik devrim sözkonusu olduğu zaman burjuva devrimine katılarak, proletaryanın toplumsal devrimi söz konusu olduğu zaman da proleter devrimine katılarak oynamıştır. Geçmişte köylülüğün yer aldığı anti-feodal devrimler ister kendi hesabına katılmış olsun, ister başka bir sınıfın hesabına katılmış olsun bu devrimler öz olarak burjuva bir karakter taşıyorlardı. Çünkü köylülüğün en belirgin özelliği, özel mülkiyetle olan ilişkisidir. Köylüler yer aldıkları devrimlerle hem feodal egemenliği yıkmış ve hem de kendilerini değiştirmişlerdir. Devrim görmüş olan köylü, daha geniş bakış açısına sahip olur, devrimcilik onun tüm düşünce sistemini etkisi altına alır. Devrim görmüş bir köylülüğün proletarya tarafından kazanılma şansı daha fazladır. Burjuvazinin devrimci barutunu tüketmesi ve burjuva devrim çağının sona ermesi; yerine proletaryanın toplumsal devrim çağının başlamasıyla birlikte köylülük kapitalizminin tamamlayıcı bir sınıfı olarak proletaryanın bağlaştığı durumuna dönüşmüştür.

Avrupa kıtasında burjuva devriminin tüm gelişim süreci boyunca köylülük devrimde önemli bir rol oynamıştır. Köylü ayaklanmaları Avrupa'nın toplumsal gelişiminde önemli yere sahiptir. Tüm Avrupa ülkelerinde köylülüğün oynadığı rol farklı farklı olmuştur. Örneğin İngiltere; 16. Yüzyılda başlayan ve uzun bir dönem kapsayan burjuva devrimle birlikte önemli değişime uğramıştır. Kırsal kesimlerdeki insanlar yerlerinden uzaklaştırılmış ve kitlesel bir biçimde sanayi bölgelerine yönelmişlerdir. Uzun süre burada da iş bulamayan köylüler, kentlerin "serserileri" olarak kaldılar. İngiliz sanayi devrimi, İngiliz köylülüğünü derinden sarsmış, onu köylülüğün apollayıcı dar ortamından alıp, sanayi kentlerine çekmiş ve proleterleştirmiştir. Böylece sanayi devrimi, toplumsal yaşamda son derece devrimci bir rol oynamıştır. Köylülüğün sanayi devrimi ile değişime uğratılması sonucu proletaryanın sınıf mücadelesinin yolu açılmış oldu.

Fransa'da köylülük feodaliteye karşı burjuva sınıfın önderliğinde ayaklandı. Burada köylülük hem burjuva devrimin zafesinde büyük rol oynamış hem de kendini önemli ölçüde değiştirmiştir. Fransız köylüsü 1789 burjuva devriminden sonra neredeyse üç çeyrek yüzyıl kendini çok fırtınalı bir mücadelenin içinde bul-

da. Arkasından Fransız köylüsü 1848 devrimine katıldı, yirmi yıl sonra (katılmasa da) 1871 Paris devrimini gördü. Böylece Fransız köylüsü iki devrime katılmış ve üçüncü devrimi görmüş bir köylü olarak daha sonra (yıllarca sonra) ikinci dünya savaşı yıllarında, ilk önce içerde faşizme destek vermemiş ve Fransa Hitler tarafından işgal edilince de faşizme karşı direniş hareketine katılmıştır.

Almanya da ise köylülük devrimci bir ayaklanmaya kalkışmakla birlikte burjuvazinin ihanetine uğramıştır. Burjuva sınıfın ihaneti sonucu, Alman köylü ayaklanması yenilgi ile sonuçlandı. Feodal derebeylere karşı devrimci ayaklanma başlatan Alman burjuva sınıfı ayaklanmayı yarı yolda bırakmış ve derebeylerinin egemenliği altına girerek onunla uzlaşmıştır. Böylece Almanya'da feodal üretim ilişkileri yavaş, evrimci tarzda ve sancılı çözülmüştür. Bunun acısını Alman halkı uzun yıllar çekmiştir.

Burjuva demokratik devrimlerin köylülük üzerindeki etkisini ana çizgileriyle göstermek amacıyla verdikten bu kısa bilgilerden sonra Türkiye ve Kürdistan köylülüğüne geçebiliriz artık.

OSMANLI DEVLETİNDE KÖYLÜLÜĞÜN DURUMU

Osmanlı imparatorluğunun da içinde bulunduğu tüm Doğuda, toplumsal yapının evrimi kıta Avrupa'sına göre daha yavaş olmuştur. Bunun çok çeşitli nedenleri olmakla birlikte bu nedenlerin içinde temel olanı aynı vergi sistemidir. Doğuda yüzyıllarca vergi sistemi böyle olmuştur. Bunun anlamı şudur: halk (köylülük) devlete bir vergi veriyordu ancak bu vergi, köylünün elde ettiği mahsulün bir bölümünün kendisi olmuştur. Oysa aynı dönemde Avrupada vergi aynı olarak değil nakdi (para) olarak ödenirdi. Paranın Avrupa'da dolaşım aracı olarak kullanılması toplumsal yapının evrimini hızlandırmıştır. Avrupa basit meta üretimi, ilkel sermaye birikimi aşamasını yaşarken, Doğu henüz feodal ilişki için de yavaş ve istikrarlı bir dönemini yaşı-

yordu. Doğuda paranın bir dolaşım aracı olarak devreye girmesi, Avrupa'dan çok sonra olmuştur. Böylece Doğu'da feodal üretim ilişkileri çok geç çözüldü. Bu çözülmeye çok ağır ve sancılı olmuştur. Doğu halkları yüzyıllarca bunun acısını yaşadılar. Doğu köylüsü hem feodal üretim ilişkilerinin çok uzun süre acısını çekmiş hem de bu üretim ilişkileri üzerine oturan doğu despotizminin altında kalmıştır.

Feodal-despot Osmanlı devleti yüzyıllarca hüküm sürmüştü ve bu dönemin tümü boyunca Osmanlı köylüsü (nüfusun esasını oluşturur) sömürülmüş ve baskı altında tutulmuştur. Köylü, savaş zamanında (ki Osmanlılar sık sık savaşmışlardır) devlete evlatlarını asker olarak vermiş, barış zamanlarında ise gene aynı devlete vergi vermiştir. Osmanlı devletinde feodalite uzun sürdüğü için de köylülüğün çektiği acılar uzunca dönem kapsamıştır. İmparatorluk sınırları içinde "akçe" nin devreye girmesi epey geç olmuştur. Aynı vergi sistemi varlığını uzunca bir dönem korumuştur. Ekonomik evrimin yavaş gelişimi toplumsal yapının yavaş değişimini getirmiştir.

Devlet-i Aliye sınırları içinde burjuvazi 1800'lerden itibaren gelişim gösterdi. İpek yolu bir ticaret yolu olarak çok eski olmakla birlikte, Avrupanın deniz yoluyla doğuya ulaşması sonucu, bu yol eski önemini yitirdi ve sonrada çöktü. Osmanlılar Batı ile ticareti deniz yoluyla yapmaya başladılar. Böylece Osmanlılarda burjuvazi ticaret burjuvazisi olarak liman kentlerinde oluşmaya başladı. Limanlarda oluşan burjuvazi daha çok komprador (işbirlikçi) nitelikteydi. İçerde ise komprador burjuvaziden farklı ve daha zayıf olarak ticaret burjuvaları gelişti. Manifaktürcülüğün gelişimi ile birlikte pek çok kentte ilk burjuvalar oluştu. Cumhuriyet yıllarına kadar, Osmanlı sınırları içinde pek çok kentte yaygın olarak hatırı sayılır bir burjuva sınıfı ortaya çıktı. İşte bu burjuvaların Osmanlı feodal yönetimine karşı giriştikleri ilk devrim 1908 Jön Türk devrimidir. Jön Türk devrimi tüm klasik devrimlerden ayrı-

rı bir konuma sahip olmuştur. Bu devrim sınıfsal öz olarak ve hedefler bakımından bir burjuva devrimi idi. Ancak tamamlanmayan, yarı yolda kalmış bir devrimdir. Bu devrim halkçı bir özellik kazanmamış ve Lenin'in sözleri ile "siyasal bir devrim" olarak kalmıştır. Jön Türkler devrimine köylülük hiç bir destek vermemiştir. Sonuçta Jön Türkler Osmanlı hanedanı ile uzlaşma yoluna gittiler. Feodal üretim ilişkileri devrimci tarzda değil evrimci (Prusya tarzı) tarzda yerini kapitalizme bırakmıştır. Köylülük burada devrimci rolünü oynayamamıştır.

BURJUVA CUMHURİYETİ BOYUNCA KÖYLÜLÜK

Burjuva cumhuriyeti bur devrim sonucu kurulmamış, I. Emperyalist paylaşım savaşı sırasında Alman müttefiki Osmanlı hanedanı yenilmiş ve kurtuluş savaşını kazanan M. Kemal ve çevresi yeni yönetimi oluşturmuştur. Burjuvazi Osmanlı hanedanını iktidardan uzaklaştırırken, feodallerle uzlaşmıştır. Böylece köylülük bu durumda da devrimci rolünü oynayamamıştır.

Türkiye de 19. yüzyılda başlayan feodalizmin evrimci tarzda yavaş çözülmesi cumhuriyet boyunca da devam etti. Jön Türk devrimi ile başlayan burjuva-feodal toprak sahibi uzlaşması cumhuriyet yıllarında devam etti. Burada olmayan Osmanlı hanedanı ve onun politik iktidarıydı. Ekonominin evrimi kendi yoluna devam etti. Feodalizme karşı bir burjuva devrim yapılamadığı için köylülük özgürleşemedi. Özgürlük köylülüğün ufkunda ortaya çıkmış ve kaybolmuştur. Bundan böyle köylülük özgürlüğü proletaryanın önderliğindeki devrimle kazanacaktır.

Türkiye'de feodal üretim ilişkileri süreç içinde yavaş ve sancılı bir biçimde çözüldü. Kapitalist üretim ilişkileri giderek tüm alanlarda egemen oldu. Bugün artık bir sermaye egemenliğinden ve düzeninden sözdebiliriz. Köylülük cumhuriyetin uzun bir döneminde yalnızca sermayenin baskısına uğramadı. Aynı zamanda feodal ilişkilerin geç çözülmesinin ağır sancısını yaşadı. Feodal üretim biçimi altında, feodal toplumun bir sınıfı olan köylülük, kapitalist üretim biçimi altında artık kapitalizmin tamamlayıcı bir parçası durumuna gelir.

Para, metanın dolaşım aracı olarak Türkiye'de geçtiğimiz yüzyılda ortaya çıkmaya başlamıştır. Gene geçen yüzyılda Türkiye'de bankalar kurulmaya başlamıştır. Osmanlı bankası, Ziraat bankası v.b. Cumhuriyet boyunca paranın ekonomideki işlevi önemli değişimler geçirmiş artık para yalnızca bir dolaşım aracı değil aynı zamanda bir egemenlik aracı olmuştur. Türkiye'de bankaların ekonomideki ağırlıklı konumunu artık herkes biliyor. Bununla anlatmak istediğimiz şudur. Paranın ekonomik ilişkilerde oynadığı bu büyük rol sonucu artık ekonomik yaşamda feodalizmden söz etmek olanaklı değildir. Meta-para (m-p) ve para-meta-para (p-m-p) süreci ekonomik yaşamda tayin edici konumdadır.

Kapitalist toplum meta üretimi temelinde ortaya çıkar. Kapitalist toplumda servet büyük bir meta yığını demektir. Türkiye köylüsü de bu toplumun bir parçasıdır. Kapitalizm, tüm kırsal kesimde egemen duruma gelmiştir. Bunun sonucu olarak feodal toplumda bir bütün olan köylülük, kapitalist ilişkilerin egemen olması sonucu parçalanmış ve ayrılmıştır. Köylülük burjuva köylülük, zengin köylülük, orta köylülük, küçük ve yoksul köylülük olarak birbirinden ayrılmış ve köylülüğün yoksul kesimi tarım proleterleri durumuna gelmiştir.

Kapitalizmin bir sınıfı olarak köylülüğü sömüren sınıfla, işçi sınıfının sömüren sınıfı ayıdır. Sermaye sınıfı. Burada Marx'ın belirttiği gibi işçilerle köylülerin sömürsü sadece biçim olarak farklıdır. İşçi sınıfı artı değer yoluyla sömürülürken, köylülük ipotekler vb. yolla sömürülür. Ama sömüren sınıf aynı sermaye sınıfıdır. Bu durum, işçi sınıfıyla emekçi köylülüğün ittifakının nesnel temelini oluşturuyor. Gene aynı sınıfa karşı olmak ve aynı saflarda savaşmak, işçi sınıfı ve yoksul köylülüğün ittifakının hem devrimin birinci adımında ve hem de sonraki adımlarında devam edeceğini gösteriyor. Burada işçi sınıfı, yoksul ve küçük köylülükle ittifakı bir anti-feodal devrim temelinde değil, bir anti-kapitalist toplumsal devrim temelinde olacaktır. Çünkü "anti-feodal devrim" stratejisi nesnel koşullar tarafından aşılmasıdır.

TARIM PROLETARYASI

Tarım proletaryasının varlığı, yaygınlığı ve yoğunluğu kapitalizmin tarımsal alandaki egemenliğini orta-

ya koyar. Türkiye'de tarım proletaryası sürekli olarak tüm tarımsal alanlara yayılmış ve giderek büyük bir güce ulaşmıştır. Türkiye'nin bilinen en belirgin tarım alanı Çukurova'dır. Çukurova pamuktan ötürü tarım proletaryasının en önemli kısmını barındırır. Ancak tarım proletaryası Çukurova ile sınırlı değildir. Türkiye'nin pek çok ova ve bölgesinde tarım proletaryası çalışır. Amik ovasında, İğdir ovasında, Karadeniz bölgesinde, Ege'de ve Marmara bölgesinde tarım proletarı çalışır. Türkiye'de tarım proletaryası kısa değil, uzun bir geçmişe sahiptir. Pamuk ekimi ve pamuk top-

lamada "ırgat" çalıştırılması on yıllardır süregelir. İlk önceleri sınırlı olan tarım giderek tüm alanlara yayıldı. Kapitalist çiftlik biçiminde yapılan tarım ve çiftlik yapısını aşan tarımsal üretim gelişim gösteriyor. Tarımsal olanda ücretli emekçi olarak çalışan yoksul köylülük ilk önceleri mevsimlik işçi olarak çalışırdı ancak giderek artan kapitalist çiftlik yöntemi (tavukçuluk, seracılık, peynircilik vs.) ve aynı zamanda tarım-sanayi komplekslerinin artması sonucu kalıcı bir özellik kazanmıştır. Böylece tarım proletaryası da kalıcı bir özellik kazanmıştır.

Tarım proleterleri, sanayi proleterlerinden daha az ücretle daha ağır ve uzun çalışma koşullarında çalıştırılıyorlar. Türkiye'de tarım proletaryasının aldığı ücret, her zaman sanayi proletaryasından daha az olmuştur. Bu devlet tarafından da yasallaştırılmıştır. Öte yandan, tarım proletaryası her zaman sanayi işçilerinden fazla çalıştırılır. Buna karşılık en ufak bir sosyal "güvenceye" sahip değildir. Tarım proleterleri yalnızca kendileri değil aileleriyle birlikte çok zor bir yaşam sürdürürler. Barınma koşulları genellikle çok ağırdır. Öte yandan hastalıklar tarım proletaryasının yanından hiç eksik olmaz. Pek çok tarım proleterleri ise, kamyonlar ve römorklarla taşınma sırasında kazalarda ölür-gider. Ezici çoğunluğu ise sendikasızdır. Sendikacı olanlar daha çok devlet zirai donanım alanında çalışırlardır.

Sosyalist hareket şimdiye kadar, küçük köylülüğe ve yoksul köylülüğe verdiği öncemi tarım proletaryasına vermemiştir. Devrimcilerin örgütlediği köylü eylemleri esas olarak küçük ve yoksul köylü eylemleridir. Tarım proletaryasına yönelik sözü edilir bir eylem yapılmamıştır. Tarımda kapitalizmin gelişimi ve tarım proletaryasının varlığı nesnel bir gerçekken, sosyalistler bu gerçeğe gözlerini kapamışlardır. Oysaki tarım proletaryası ayaklandırılmadan Türkiye de sanayi

proletaryasının önderliğinde bir devrimin başarı şansı yoktur. Burada devrimin kesin başarı şansı tarım proletaryasının ayaklanmasına bağlı olacaktır. Tarım proletaryası hem kesintisiz devrimin hemde sosyalizmin kırsal kesimdeki temel gücü ve uygulayıcısı olacaktır. Sanayi proletaryası ile tarım proletaryasının ittifakı devrimin proleter niteliği için de temel bir öneme sahiptir. Devrimde proletaryanın önderliği, tarımsal alanda tarım proletaryası tarafından yerine getirilecektir. Tüm bu temel öneminden ötürü tarım proletaryasının örgütlenmesi ve devrime yöneltilmesi bundan sonrasının tayin edici çalışması olmalıdır.

TÜRKİYE KÖYLÜLÜĞÜ DEVİRİM YAŞAMAMIŞTIR

Görüldüğü gibi köylülüğümüz ne Osmanlı döneminde ne de cumhuriyet döneminde her hangi bir burjuva devrim yaşamamıştır. Köylülük bir anti-feodal devrim görmeden kendini kapitalist ekonominin içinde buldu. Feodal üretim ilişkilerinin yavaş çözülmesi ve burjuva demokratik devrimin yaşanmaması, köylülüğün davranış ve düşünce biçimini etkilemiştir. Bir devrim bilinci ve geleneğine sahip olmayan köylülük, dar bir düşünce yapısına sahip olmuş ve geriliği yüzünden on yıllar boyu burjuvazinin detekçisi olmuştur. Şimdiye kadar kentler olduğu kadar köyler de sermaye partilerinin oy deposu olmuştur. Zaman zaman saf değiştirmişse de bu sermaye partileri arasında olmuştur. Devrimci geleneklere sahip olmayan köylüler, sermayenin ağır baskılarına rağmen her hangi bir başkaldırıya başvurmamışlardır. Oysa onyıllardır ve tüm cumhuriyet dönemi boyunca jandarma dipçisi köylüler üzerinden hiç eksik olmadı. Ekonomik olarak da dolaylı ve dolaysız vergiler, banka faizleri altında ezildi, ürünü yok pahasına alındı ve bir kere daha sömürüldü. Köylülük sermayeye ve kentlere servet biriktirmiş ama kendisi hem ekonomik yönden zayıflamış ve yok-

sullaşmış ve hem de entellektüel yönden geri kalmıştır. Köylüler tüm bu baskıların altında sindirilmiş ya da sinmiştir.

Emekçi köylülüğün sermayeye ve devlete karşı ayaklanmaması ve hiç bir devrimci geleneğinin olmaması sonucu proletaryanın devrim mücadelesine yeterince katılmamıştır. Bu durumda sınıf mücadelesi nasıl tam bir gelişim gösterebilir? Köylülük 70'li yıllara kadar toplam nüfusun en büyük bölümünü oluştururdu. Şimdi bile toplam nüfusun %43'nü oluşturuyor. Kitle olarak önemli bir potansiyel. Bu büyük kitle potansiyeli şimdiye kadar devrim mücadelesinden geri durmuş ve bu yüzden proletaryanın devrim mücadelesi istenilen gelişimi gösterememiştir. Sosyalizme kesintisiz olarak varacak olan Demokratik Halk Devrimi mücadelesi, bu mücadelenin köylülük tarafından desteklenmesine bağlıdır. Bu destek ise şimdiye kadar gelmemiştir. Köylülük sermayenin politik güçlerinin kırsal kesimdeki toplumsal desteği olmuştur. Bugün tüm çektiği sıkıntılara rağmen köylülüğün ezici çoğunluğu sermayeyi takip ediyor. Bu sonuçlar, köylülerimizin bir devrim yaşamamış olmalarının sonuçlarıdır.

KÜÇÜK VE YOKSUL KÖYLÜLÜK DEVİRİM POTANSİYELİ TAŞIYOR

Köylülük bir devrime katılmamıştır ancak, önemli bir devrimci potansiyele sahiptir. Köylülük hem Osmanlılar döneminde feodalizmin bir sınıfıyken, feodal egemen sınıf tarafından sömürülmüş ve ezilmiş hem de cumhuriyet döneminde kapitalizmin bir sınıfıyken sermaye sınıfı tarafından ezilmiş ve sömürülmüştür. Yani kırsal köylülük yüzyıllardır eziliyor ve sömürülüyor. Üstelik artık son derece yoksul bir duruma düşmüştür. Bu köylülüğün uzun süre sessiz kalması mümkün değildir. Koşullar devrimci ve bu durum köylülü-

ğü de derinden sarsıyor. Köylülüğe egemen olan yüzyıllara sessizliği bozulma eğilimi gösteriyor. Sınıf mücadelesi kırsal kesimde de tüm şiddeti ile yaşanmaya başladı. Buralarda bulunan yoksul ve küçük köylü, tarım proletaryasının önderliğinde tarım burjuvalarına ve zengin köylülüğe karşı devrim mücadelesinin içinde yerini alacaktır.

Yirmi beş yıldır devrimci hareket kırsal kesimde köylülüğe dayanıyor. Yoksul ve küçük köylülük devrimci hareketleri bağrına basmış ve zaman zaman onlara destek olmuştur. Bu desteği verenler için başında tüm emekçi köylülüğün çok az bir kısmı bile olsa çok önemlidir. Şimdi daha fazla sayıda

köylü kitlesi bu desteği veriyor. Kürdistan'da verilmekte olan mücadeleye köylülük büyük bir destek veriyor. Bu destek giderek tüm kırsal alanlara yayılma eğilimi gösteriyor. Emekçi köylülüğün ayaklanması ile tüm devrim güçleri harekete geçmiş olacaktır. Bu da sermaye sınıfına karşı verilen sınıf mücadelesinin tam bir gelişim içine girmesi anlamına geliyor. Devrim mücadelesi toplumun tüm emekçilerini kapsama eğilimi gösteriyor.

Küçük köylülüğün devrimci olanakları ilk defa olarak açığa çıkıyor. Şimdiye kadar bu büyük devrimci olanak kendi içinde kapalıydı, kapalı bir koza gibiydi. Koza şimdi yavaş yavaş açılıyor. Emekçi köylülük Demokratik Halk Devriminin önemli bir devrim gücüdür. Köylülük bu devrimci olanakları tarihte ilk kez proletaryanın önderliğindeki devrimde ortaya koyacaktır. Bu devrimci olanak küçük köylülüğün ilk ve son olanakları olacaktır. Köylülük demokratik devrimde oynaması gereken devrimci rolü oynayacak ve bu devrimci olanakları tüketecektir. Artık ondan sonra yalnızca proletaryanın tek başına devrimciliği devam edecektir. Kesintisiz devrimimizin küçük köylülüğün bu devrimci olanaklarını kullanması ve bitirmesi son derece önemlidir.

Küçük ve yoksul köylülüğün devrimci olanaklarını inkar eden ve köylülüğün desteği olmaksızın "saf proleter devrim" önerenler, köylülüğün devrimci olanaklarının ortaya çıkması ve Kürdistan'da olduğu gibi silahlı sınıfların karşısında her nedense susar oldular. Yüzyılların sessizliğini bozarak sahip oldukları devrimci olanakları kullanmaya başlayan köylülüğün giriştiği eylemler, devrimci rolünü inkar edenlere iyi bir yanıt oldu.

Uğur GÜNDÜZ

BİZ BİLDİĞİN GAZETECİLERDEN DEĞİLİZ

Her sınıflı toplumun doğal sonucu sınıflar arası çelişki ve çatışma vardır. Bu bir tercih sorunu değil, tarihsel bir zorunluluk olarak çihar harçımızdır. Her sınıfın geleceğini güvence altına alma, koruma ve egemen olma istencinin diyalektik sonucu da MİLİTAN mücadeledir.

Proletaryanın mücadele tarihi bize bu sonucu ve yolu gösteriyor. Bu militan mücadeleyi göze alamayan hiç bir sınıf, asla özgürlüğe kavuşamaz, egemen olamaz, geleceğini güvence altına alamaz.

Feodalizmden kapitalizme geçiş sürecinde burjuvazi de feodalizme karşı militan bir mücadele vererek onu yıkıp, yerine kendi egemenlik aygıtı olan kapitalist sistemi kurdu. Gerçi ülkemizde burjuvazi hiç bir zaman devrimci bir karakter kazanmadı, kapitalizme geçiş evrimci yoldan oldu. Yani, burjuvazi, feodallerle uzlaşarak evrimci bir süreçle feodalizmi tasfiye edip kendi üretim biçimini ve buna uygun yönetimini kurdu. Uluslararası planda kapitalist serbest rekabet yerini tekellere bıraktığı bir dönemde uluslararası tekellerle işbirliği içinde gelişim gösteren Türkiye kapitalizmi, daha gelişim aşamasında emperyalist karaktere bürünüp, onunla bütünleşti. İşte bu aşamada Türk burjuvazisi daha başlamadan biten devrimci karakteri nedeniyle ulusal soruna bir çözüm üretmeyip, Kültür ulusunun kendi kaderini tayin hakkını hiçbir zaman tanımadığı gibi, tüm tarihi boyunca bu sorunu asimilasyon, kan ve terörle gözümeye çalıştı. Diyalektiğin kaçınılmaz sonucu olarak, burjuvazinin çözümsüzlüğünün en somut kanıtı olan bu sorun, dünya kamuoyunun önünde yakıcı bir sorun olarak duruyor.

Artık ulusal sorun da dahil tüm toplumsal sorunları, tarihin bu aşamasında biricik devrimci sınıf olan proletarya çözümlenecektir. İşte sorunun can alıcı odağı da burasıdır.

Egemen sınıf tekelci sermayenin siyasal tercihi olan DYP-SİİP hükümetinin başı, Denizlerin, Yusufaların, Hüseyinlerin idam fermanını onaylayan, Kahraman Maraş ve Çorum katliamlarının sorumlusu Demirel, dün, "Bana suçcular suç işliyor dedirtemezsiniz" derken, bugün "Bana, devlet suç işliyor dedirtemezsiniz" diyor. Faşizm kitle tabanını kaybettiği için bunu söylemek zorunda kalan Demirel, böylece burjuva sınıfın militan tavrını da ortaya koyuyor.

Bugün faşizm, sosyal demokrasiyi koltuk değneği olarak kullanıp ayakta kalmaya çalışıyor. TC tarihinin en kanlı, en terörcü hükümeti olan DYP-SHP hükümetinde sosyal demokratların bulunması biz proletarya komünistlerini hiç şaşırtmıyor. Çünkü tarih boyunca sosyal demokrasinin ne olduğunu bizler çok iyi biliyoruz. Bunun en basit örneği de, sosyal demokrasinin babası KAUTSKİ'dir ve en belirgin özelliği döneklidir. Sosyal demokratlar, burjuvazinin proletarya içindeki en sağlam, en güvenli müttefikleri, yani burjuvazinin proleter hareketteki ajanlarıdır.

Şimdi yazımın başındaki konuya dönelim: Faşist devletin eli kanlı başbakanı Demirel, "Onlar bildiğiniz gazeteciler değildir." diyerek, devrimci, yurtsever basın emekçilerinin katlini onaylayıp, yenilerinin önünü açarken kendi sınıf tavrını ortaya koyuyor. Mensubu olduğu, sınıf adına hükümet ettiği TC'nin başbakanı olarak, emekten yana basın emekçilerinin, gazetecilerin katledilmesini militan bir şekilde emrediyor...

Bunu söylerken Demirel bir anlamda doğru söylüyor. Evet, emekçi sınıfların çıkarlarını savunan basın mensupları MİLİTAN olmak zorundadır. Bu, sınıfsal tavrın kaçınılmaz sonucudur. Bizler, Hürriyet, Sabah vs. vs. gibi gazetelerin, tekelci sermayenin kalemşörleri değiliz. Bizler, objektif basın ahlakına sahibiz. Yüreklere kan ağlasa da, mevcut durum bizleri ölümle karşı karşıya da getirirse gerçeği söyler, gerçeği yazarız. Sizin kalemşörleriniz çürüyüp yok olmakta bulunan bir sınıfın, yani sizlerin, tekelci sermayenin tarafındadır; bizler geleceği temsil eden, yarınların kurucusu proletaryanın tarafındayız.

Evet, bugünkü faşist devletin başbakanı Demirel de bildiğiniz başbakanlardan değildir, o da militandır, ancak kendi sınıfı burjuvazinin, tekelci burjuvazinin bir militanıdır.

Evet sayın Demirel, Onlar bildiğiniz gazeteciler değildi. MİLİTAN GAZETECİLERDİ. Bunu biz de söylüyoruz.

Bütün bunlar unutulmayacak. Ve tarih önünde, geleceğin kurucusu proletarya kendi adaletiyle yargılayacak. Bu adaleten ne siz ne de başkaları kurtulamaz. Miyadını dolduran her şey gibi, kapitalizm de tarihinin çöp sepetinde yerini alacaktır. Bunun ne sizin kan dökücü hükümetiniz ne de alacağınız diğer önlemler engelleyemeyecektir.

FAŞİST BURJUVA BASIN ÖZGÜRLÜĞÜN DÜŞMANIDIR

Kürdistan'daki son gelişmeler ve belediye işçilerinin greviyle birlikte Türkiye ve Kürdistan tekrar çok sıcak bir ortamın içine girdiler. Daha doğrusu, zeten sıcak olan atmosfer daha da ısındı. Olaylar ve grevler birbirini izledi. Ulusal kurtuluş mücadelesi ile işçi sınıfının burjuvaziye karşı kavgasının aynı zaman dilimine rastlaması tüm burjuvaziyi, bu arada onun bir parçası olan burjuva basını ürküttü. Bunun sonucu, egemen sınıflar yüzlerinin tüm çirkinliğini gösterme pahasına yüzlerindeki maskayı bir kenara fırlatarak gerçek çehreleriyle sahneye çıktılar. "Demokratik hükümet", işçilerin grevine daha fazla tahammül edemedi; burjuva basın işçilere karşı sınıfkinini kustu; televizyon kanallarının tüm teknik olanaklarıyla toplumu işçilere karşı kızdırmaya çalıştı vb. . .

Hükümetin, diğer egemen güçlerin, resmi ve özel televizyonların Kürt halk hareketi ve işçi sınıfının grevi karşısında beldenen tutumları ortaya çıktı. Burjuva basın için de aynı şey sözkonusu, ama bir farkla; burjuva basın özellikle işçi grevi karşısında pervasızlık ve alçaklıkta hiçbir sınır ve kural tanımadı. Bu olay vesilesiyle burjuva basının Türkiye ve Kürdistan sol hareketi tarafından iyice açığa çıkarılmamış yanlarını, ekonomik ve politik çığgillerini, tarihi geçmişini ortaya sermenin zorunluluğuna inanıyoruz.

TÜRKİYE'DE BURJUVA BASIN FAŞİST KARAKTERLİDİR!

Türkiye sol hareketinde düzenin basın organları genellikle "burjuva basın" nitelmesiyle anılırlar. Bu isimlendirme bugün de yaygın olarak kullanılıyor. Yazımızın yukarıdaki bölümünde biz de, düzenin basınından "burjuva basın" diye söz ettik. Bu nitelendirme doğru olmakla birlikte, yani, basının sınıfsal özünü ortaya koymasından doğru olmakla birlikte, onun politik karakterini açıklayamadığı için bir o kadar da eksiktir. Bu anlamda, bundan böyle düzenin basınına yapılacak "burjuva basın" nitelendirmesi politik karakterini gizlediği için yanlış olacaktır. Çünkü, basının sınıf özü kadar politik karakteri de önemlidir ve bu karakter vurgulanmadan yapılacak her tür sıfatlandırma eksik ve yanlış olacaktır.

Türkiye sol hareketinde, burjuva basına ilişkin yanlışlik burada kalmıyor. Sol hareket, kendi basınında sistemin basınıni teşhir amaçlı yazılarında genellikle "boyalı basın" nitelendirmesi yapmıştır. Aslında bu nitelendirme "Cumhuriyet" gazetesinin sol hareket üzerindeki etkisini göstermesi bakımından çarpıcıdır. Çünkü bu-

nun kaynağı Cumhuriyet'tir ve kaynağını Cumhuriyet'in sadece iki renkli baskı yapmasından, diğerlerinin ise birkaç renkli baskı yapmasından almaktadır. Sol hareket, Cumhuriyet'ten ödünç aldığı bu nitelendirmeyle yıllar boyu egemen sınıfın basınıyla öze ilişkin eleştiri ve teşhir faaliyeti sürdürüleceğine, biçimle uğraşmış, dolaylı bakımdan Cumhuriyet'e destek vermiştir. Oysa eğer baskı tekniği gelişmişse ve bu teknik birkaç rengin kullanılmasına olanak sağlıyorsa, bugünkü koşullar içinde bunun yadırganacak bir tarafı yoktur. Eleştiri anlamında söylemiyoruz ama, nitekim bugün pekçok sosyalist dergi olanakları çerçevesinde daha fazla renk kullanmayı tercih ediyor. Demek ki, renk kullanmanın, diğer deyişle boya kullanmanın yadırganacak bir tarafı yok. Ama sosyalist basın yıllarca için bu yönü üzerinde durmayı önemli birşeymiş gibi ele alarak düzenin basınına bu yönden eleştiri yöneltilmiştir. Bu sayede Cumhuriyet hem sosyalist basından dolayı destek almış, hem de kendi dahil düzen basınına politik karakterinin tartışma gündemine gelmesini önleyebilmiştir.

Türkiye'de sınıf özü burjuva olan basının politik karakteri faşisttir. Bu gerçek, Türkiye Cumhuriyeti tarihinde defalarca somut biçimde kanıtlanmıştır. Keyfi bir yakıştırma yapıyor değiliz. Bilimsel anlamda bu böyledir çünkü. Türkiye burjuva basını ırkçı-şoven olmasının yanında tekelci sermayenin en gerici, en kanlı diktatörlüğünden yana olduğunu, böyle bir diktatörlüğün kurulması için elinden gelen çabayı esirgemeyeceğini kanıtlamıştır. 12 Mart 1971 ve 12 Eylül 1980 askerî faşist darbeleri tüm burjuva basından koşulsuz ve sınırsız destek almıştır. Türk basını, her zaman egemen sınıfın yanında olmakla kalmadı, tekelci sermaye kanlı bir diktatörlüğe ihtiyaç duyduğunda ortamın, toplumun psikolojik hazırlığı görevini basın üstlendi. Tüm büyük toplumsal olaylar öncesinde faşist burjuva basının aynı tutum içinde, egemen sınıfın çıkarlarını büyük bir özenle koruduğunu görürüz. Diyelim ki, Kürdistan'da bir katliama girişilecek, ordu bunun hazırlığını yapıyor; faşist basın hemen kollarını sıvar ve toplumu psikolojik olarak böyle bir katliama hazırlamaya girer. Ya da diyelim ki, işçi sınıfı hareketi bir yükselme eğilimine girmiştir, hükümet onu ezmenin planlarını yapıyor, faşist basın da toplumun geri kalan kısmını işçilere karşı kızdırmak için tüm maddi ve teknik olanakları seferber eder vs vs. . .

Kendilerine sorulsa, hemen düşünce özgürlüğün-

Hürriyet'e saldırı kınandı

Hürriyet tesislerine silahlı saldırı

KALANIKOFLA TARADILAR: Gasp edilen tekeyle birlikte, dün saat 13.30'larında gazetemenin Göneği tarafından önüne gelen 3 taradından biri, Kalanikof ile bir arada atıp em. Binanın 5 katının bazı camları kırılarak, yol kenarına bomba risi verilmiş paket bırakarak teröristler kaçtı.

İMLİLEŞİP BEKLENDİKİNİ 1971 yılının ilk 241 münfer, dâhîri birer, üç gün boyunca 30

KİMLİLEŞİP BEKLENDİKİNİ 1971 yılının ilk 241 münfer, dâhîri birer, üç gün boyunca 30... (The rest of the article text is partially obscured and difficult to read due to the image quality and overlapping text.)

SEÇİLEN ZİYAFET ETTİ

Hürriyet tesislerine silahlı saldırı

İMLİLEŞİP BEKLENDİKİNİ 1971 yılının ilk 241 münfer, dâhîri birer, üç gün boyunca 30... (The rest of the article text is partially obscured and difficult to read due to the image quality and overlapping text.)

basını kapsıyor. Örneğin "İleri- ci" diye bilinen Cumhuriyet gazetesini hakkında çok az anımsanan bir gerçek var. Bu gerçek; Cumhuriyet gazetesinin 1945'lerde İlerici-komünist insanlara karşı başlatılan ve İlerici basının faşistlerce tahrip edilmesine kadar varan kampanyanın başını çektiği gerçeğidir. Bu gerçek bir sır olmamasına ve hemen tüm sol basın tarafından bilinmesine karşın her nedense pek az anımsanır ya da sözü edilir. "Millî Şef" döneminde hükümetin sözcülüğünü yapan Cumhuriyet'in "muhalefet" konumuna geçmesi burjuva sınıf içindeki bir iktidar değişikliğinin sonucu oldu. CHP'nin, dolayısıyla devletin, Kemalist iktidarların sözcülüğünü yapan Cumhuriyet 1950'li yıllarda DP'nin iktidar olmasıyla "muhalefi" gazete durumuna düşmüştür.

Kemalizmin sözcülüğünü yapması, onun iktidar ve düşüncelerini savunması daha baştan bu gazeteyi irkçi-şoven bir çizgiye oturtmuştur. Bu nedenle, Cumhuriyet, 1945'lerde faşizmi desteklemesi yanında yaşamı boyunca Kemalizmin ayrılmaz bir

den, haber alma özgürlüğünden vb. ne kadar yana olduklarını sayfalar dolusu anlatırlar. Oysa, 12 Mart ve 12 Eylül faşizmi sırasında tüm Türk basını faşist generaleri büyük bir istahla destekledi. Darbelerin gerekliliğini ve kaçınılmazlığını halka anlatıp, inandırmak onların üstüne kalmıştı. Onlar da bu görevi yerine getirmek için vargüçleriyle çalıştılar. İlk işleri, faşist generalerle uyum içinde çalışmayacak olan elemanları tasfiye edip, onlarla uyum içinde çalışacak kadroları iş başına getirmek oldu. Bu uygulama her iki darbe sırasında istisnasız tüm basın tarafından uygulandı. Buna Cumhuriyet'te dahildir. 12 Mart ve 12 Eylül askeri faşist darbeleri öncesinde ortamı hazırlama görevi üstlenen faşist burjuva basın, darbelerden sonra ise faşizmin "Propaganda Bakanlığı" görevini üstlendiler. Bu yönüyle Hitler faşizminde "Göbel's" ne idiyse Türkiye faşizminde burjuva basın odur. Hem de Göbel's'den on kat daha fazla etkili olarak. "Hürriyet ve demokrasi" aşığı Türk basını, faşizmi işte böyle destekliyor.

Faşist karakter, Türk basınının mayasında bulunuyor. Bu sapırma, Cumhuriyet dahil tüm Türk burjuva

parçası olan şovenizmi savunagelmıştır. Cumhuriyet'in bu durumu önemlidir. Çünkü, Cumhuriyet gazetesini, cumhuriyet tarihinin ilk gazetelerindendir ve ondan sonra yayına başlayan tüm gazeteler onun bu çizgisini sürdürmüşlerdir. Bu çerçevede, Hürriyet, hâlâ, "Türkiye Türklerindir" sloganını logosundan düşürmüyor.

İster Cumhuriyet, ister Hürriyet, ister diğer gazeteler olsun bu irkçi, şoven çizgiyi tekelleri sermayenin kesin egemenliğinin savunulmasıyla birleşirince faşist mayaya kendiliğinden ortaya çıkıyor. İşte bu mayadır ki 12 Mart ve 12 Eylül faşizmini desteklemenin temeli olmuştur. Arşivler incelendiğinde, burjuva basının tümünün bu iki darbeyi devrimci ve komünistlere karşı desteklediği görülecektir. Yine tüm basın, bu iki darbe sırasında kadro değişikliğine gitmiş ve faşizmi destekleyecek kadroları iş başına gelmiştir.

Faşist burjuva basının yazar kadrosu ve transfer trafiği hepsinin ortak paydası olan faşist mayanın bir başka kanıtıdır. Başka bir ifadeyle, bu ortak temel tüm gazeteler arasında çok rahat biçimde yazar transferini ola-

Terroristler halkın arasına gizleniyor
 PKK askerleri, Aralık'ta Dicle çarşısını bir yabancının gözleri önünde aradılar. Aynı zamanda aynı askeri için milliyetçi partinin önderi olan Demirel'in çığ oluyordu. PKK bu deni rakibini Kalkınmış ve gelişmiş gibi göstermek istiyordu. (Fotoğraf: İzzet SÖYKAR)

KAMLI MEYRIZ BÖYLE BAŞLADI
 Halkın birliği kutlamaları katılan PKK militanları, yabancının gözleri önünde Aralık'ta Dicle çarşısını aradılar. Aynı zamanda aynı askeri için milliyetçi partinin önderi olan Demirel'in çığ oluyordu. PKK bu deni rakibini Kalkınmış ve gelişmiş gibi göstermek istiyordu. (Fotoğraf: İzzet SÖYKAR)

naklı kılmaktadır. Örneğin Taha Akyol gibi MHP'li bir faşist, Ali Sirmen gibi Cumhuriyet'in bir yazarıyla Milliyet gazetesinde buluşabilmektedir. Aynı şekilde faşistliği tescilli Tercüman'ın demirbaş yazarı Rauf Tamer çok rahat biçimde Hürriyet'de, Cumhuriyetin demirbaş yazarı kemalist Uğur Mumcu ise yine Milliyet'de yazabilmektedir. Bir diğer çarpıcı örnek ise, Cumhuriyet'in "ağırbaşlı" yazarı Cüneyt Arcayürek'in kadın taciri Bugün gazetesine transferidir. Örnekleri daha fazla vermeye gerek yok. Burada dikkati hemen çeken olgu, tüm bu yazarlar sürüsünün kendilerine özgü hiçbir ilkesinin olmadığı ve hepsini aynı yerde buluşturan temel sermayenin kesin egemenliğini savunmak olmasıdır. Faşist burjuva basının omurgasını oluşturan yazarlar sürüsü akla gelmeyecek binlerce ipe sapa gelmez nedenle birbirleriyle dalaşır ama sermaye egemenliği ve devletin kendisi sözkonusu olduğunda tam bir mutabakat içinde davranırlar. Sermayenin ve devletin varlığına yönelik en ufak bir tehdit hepsini bir anda birleştirir. Şimdi rastgele bir örnek verelim: İşte Milliyet'in başyazarı Altan Öymen'in Kürt halk hareketi karşısındaki tutumu: "Fakat buna katlanırken, teröre karşı yapılabilecek her şeyin yapıldığına inama ihtiyacındıydık. Güvenlik güçlerinin kadroları, araçları-gereçleri, eğitimleri, sistemleri, terfileri... Bunlarda ister mali, ister idarihangisi nedenle olursa olsun, hiçbir eksik bırakılmadığına güvenme ihtiyacındıydık." (Milliyet, 20 Ağustos 1992) Zavallı Altan Öymen'de korku bacayı sermiş. Ama bu bir yana CHP eski milletvekili, liberal bilinen bu şahıs, elinden gelse kitle imha silahlarını oradaki askerlerin eline verecek ve "bu işi bitirin" emrini buyuracak. Devletin katliamlarını açıkça savunan polis ve jandarmaya "yapacağınızı yapın, arkanızda siyasi irade var" diyen Demirel ve Sezgin'den bile kuşku duyuyor, akıl veriyor. Bir başka örnek, aynı gazetenin yazarı Yalçın Doğan'dan... Bu yeteneksiz yazar da şöyle

akıl veriyor: "Ancak, devletin de buna göre organize olması ve ayarlanması gerekiyor. Aslında öyle, ama yine de çok fazla yeterli değil." (agy)

Yukardaki alıntıların Yalçın Doğan ve Altan Öymen'e ait olması hiç önemli değildir. Çünkü, aynı satırları Türkiye, Sabah, Cumhuriyet, Tercüman, Hürriyet vb. gazetelerde değişik yazarların imzasıyla okumak mümkündür. Dolayısıyla bu gazeteler arasında hiçbir çığı farkının olmadığı, sağcı-solcu gazete ayrımının tamamen yapay ve sahte olduğu kendiliğinden anlaşılacaktır. Faşist burjuva basın aralarındaki it dalaşını sadece Kürt ulusal kurtuluş savaşında değil, komünist ve işçi hareketi karşısında da bir kenara bırakarak blok davranışta girmekte, devletin yanında yerini almaktadır. Faşist koalisyon hükümetinin giriştiği "devrimci avına" halkın desteğini sağlama görevini faşist burjuva basın üstlenmiştir. Düşünce özgürlüğünden ve hukuk devletinden yana olduğunu sık sık vurgulamayı pek seven faşist burjuva basın polisin "yerinde infaz" adı verilen "devrimci avı" için uygun ortamı hazırlamanın başını çekmektedir. Öyle ki, her bir devrimcinin katledilişinden sonra ilk zafer çığlıklarını atan (değişik tonlarda) sözümlere bu özgürlüklerden yana olan basındır. Bu konuda yeterli fikir edinebilmek için polisin son katliamları karşısında faşist basının tutumuna gözatmak yetecektir.

Burjuva basının liberal olmasının koşulları var mı? Bu soruya çok rahat biçimde "hayır" yanıtını vermek gerekiyor. Avrupa'da, kapitalizmin serbest rekabetçi döneminde, Marx'ın da yazı yazdığı liberal burjuva basını ortaya çıkmıştır. Ama bu, kapitalizmin serbest rekabetçi dönemine denk düşmektedir ve o dönemin sona ermesiyle birlikte tarihe gömüldü. Türkiye burjuvazisi ise, daha işin başında devletin himayesinde gelişmeye başladığı için onun basını da devletin destekçisi olmuş, baskı ve sömürünün dayanağı olmuştur.

FAŞİST BURJUVA BASIN DEVLETİN BİR PARÇASIDIR

Basına 4. kuvvet denmesi Türkiye'de alışmış bir durumdur. Bilindiği gibi devletin temel örgütlenmesini oluşturan yasama, yürütme, yargı üç temel kuvvet olarak adlandırılır. Türkiye'de burjuva basın, kendini bu dâirenin bir uzantısı olarak görür ve devletin 4. kuvveti olmaktan özel bir haz duyar. Resmî olmamak üzere, gayiresmî biçimde basının devletin bir diğer bileşeni olduğu doğrudur. Bu olgu, Türkiye'de burjuvazinin, dolayısıyla burjuva basının doğuş ve güçlenmesiyle yakından ilgilidir.

Zayıf Türk burjuvazisinin cumhuriyet döneminin ilk yıllarında devletin yoğun ve doğrudan desteğiyle ayakta durup güçlendiği biliniyor. TC. devleti, Mustafa Kemal döneminde Türk burjuvazisini besleyip, güçlendirmek için en aşşalık sömürü biçimlerine gerekli ortamı hazırladı, elindeki tüm maddi ve teknik olanakları burjuva sınıfa yaratılması için kullandı. Bu çerçevede, TC. devleti, basının yaratılması işine de el attı ve burjuva basının yaratılmasında hiçbir desteğini esirgemedi. Bu durum burjuva basınındaki doğuşun devletin sesi, bir parçası olmasına yol açtı. Cumhuriyet gazetesi, TC. tarihinin ilk gazetesi olması itibarıyla uzun süre devletin resmî yayın organı oldu.

Cumhuriyet gazetesini izleyen diğer gazeteler de devletin aynı desteğine mazhar oldular. Resmî ilan, banka kredisi, vergi muafiyeti, gümrük kolaylığı, kağıt fiyatları sübvansiyonu vb. biçiminde ortaya çıkan devlet desteği tüm basının devletin bir parçası olmasını sağladı. Günlük gazeteler, tiraj vb. yönlerden geliştikçe, devletin yem borusuna olan bağımlılıkları daha da arttı. Bu durumdan devlet de, gazeteler de hoşnuttu. Gazete patronlarının sermayesi büyük bir hızla büyürken, devlet de büyük bir propaganda aracı ele geçirmiş oluyordu böylece. Burjuva basın, doğumunun bu özelliği sayesinde sınıf çatışmasının tüm önemli noktalarında yüksek bir sınıf bilinciyle devletin yanında yer alırdı.

Ama burjuva basının devletle ilişkisi bu kadarla kalmıyor. Hemen tüm burjuva basında polis adına görev yapan çoğu da sorumlu düzeyde görevliler vardır. Emniyet'in, günlük gazetelerin tümüne adam yerleştirdiği herkesin bildiği bir "sır" da. Öyle ki, çoğu gazete görevlisi, devrimcilerin polis sorgusuna katılır. İta, sorular sorup, işkence yapmaktadır, PKK'lıdır. Diyarbakır'da gözaltına alınan gençlerin sorgusuna Hürriyet gazetesi muhabirlerinin katılması gibi. Bu tip olaylar, en yoğun dönemini 12 Eylül'de yaşamakla birlikte bugün de oldukça sık görülmektedir. Polis-burjuva basın

İşbirliğine, değişik haberleri "Emniyet" in istediği biçimde geçirmeyi "gazetecilik" olarak gören polis işbirlikçilerini eiklemek gerekiyor. Bu tür gazete görevlileri, yapacakları haberi polis şeflerinden alırlar, gazetede yayınlanacak biçime sokarak yayınlar ve böylece haberi yaymış olurlar. Polis şeflerinin hatalarını, açıklarını kapalmak işle bu görevlilerin işidir.

Emniyet'le çalışan gazetelerin yanısıra MİT'le çalışan gazetelerin varlığı da biliniyor. Burjuva basının bir kısmı haberlerini doğrudan Emniyetten alırken, bir diğer kısmı doğrudan MİT'le çalışarak bilgi ve haber kaynağını buradan almaktadır. Burjuva basının tümünde MİT'in birer adamı olduğu gün gibi ortadadır. İsmail Beşikçi'nin deyimiyle "MİT'in itibarsız adamları" MİT ajanlarından aldıkları bilgileri büyük bir gazetecilik olayı olarak sunarak itibar kazanmaya çalışırlar. Aslında bunların tümü, MİT'in bir dediğini iki etmeyen kera-metle kendinden menkul insanlardır. Sahip oldukları MİT ilişkileri sayesinde telefona sarılarak bilgi alıp, gazete-yeye geçmeyi gazetecilik olarak sunuyorlar. Zaten bugün, çoğu "yazar" güvenlik endişesi dışında MİT'le ilişkilerini açığa vurmaktan çekinmiyor.

Basın-Emniyet ve MİT arasındaki bu içişlik hükümet ve ordu ile sürüyor. Yeteneksiz ve itibarsız köşe yazarlarının çoğu bakanlarla, yüksek rütbeli subaylarla yakınlıklarını ayrıcalık belirtisi olarak değerlendirip, kullanırlar. Şüphesiz, bunun karşılığı hükümet üyeleri ile generallerin istediği biçimde haber ve propaganda yapmaktır. Gazete patronları ise bu durumdan son derece memnundur. Dolayısıyla, gazete kadrosunu Emniyet-MİT-Ordu ve hükümetle özel ilişki ve yakınlığı olan kişilerle doldurmak için özel bir çaba harcarlar. Ve bu zincir böylece sürüp gider.

FAŞİST BURJUVA BASININ KENDİSİ TEKELCİ SERMAYEDİR

Türkiye ve K. Kürdistan sol hareketinde burjuva basını teşhir etmede "burjuvazinin sözcüsü" deyimli sıkça kullanılır. Sanki ortada tekelci sermayenin kiraladığı ve onun adına konuşan bir sözcü varmış gibi. Oysa burjuva basınla ilgili rakamların ortaya koyduğu gerçek hiç de böyle değildir. Gerçekte tekelci sermayenin dışında ama onun sözcülüğünü üstlenen bir basın değil, bizzat kendisi birer tekel durumuna gelmiş bir basın vardır. Hürriyet grubu bunun çarpıcı bir kanıtıdır. Hürriyet gazetesi, Hürriyet grubunun bugünkü sermayesi içinde artık pek önemli olmayan bir yer tutmaktadır. Hürriyet grubu, ise Hürriyet gazetesiyle başlamasına rağmen bugün sayısız dergi ve yayın organını (buna özel TV. ve radyo dahil edilmeli) bünyesine almış durumdadır. Bunun dışında, Hürriyet grubu, sigortacılıktan arsa spekülasyonuna, pazarlama şirketlerinden sanayi kuruluşlarına kadar değişik ve yaygın alanlarda faaliyet göstermektedir. Basın alanında ise, bünyesi-

ne aldığı onlarca dergiyle kelimenin gerçek anlamıyla bir tekel durumundadır.

Bünyesine aldığı birçok gazete ve dergiyle basında tekel oluşturan bir başka grup Sabah'tır. Kadın ticaretini alenen yapan, (bu arada, Ramazan ayında Kur'an ayeti yayınlamayı unutuyorlar) Bugün, Meydan gibi gazetelerle birçok dergiyi bünyesine alan Sabah grubu basın alanında gerçek bir tekel durumuna gelen gruptur. Ama Sabah grubunun da ilgi alanı sadece basınla sınırlı kalmıyor. Pazarlama şirketlerinden, oto komisyonculuğuna, arsa spekülasyonuna kadar özel TV yayıncılığına kadar oldukça geniş bir alana el atmış durumdadır.

Faşist burjuva basının diğer organları için durum bundan pek farklı değil. Diğer yayınların ya kendileri birer tekelidir ya da arkalarında bir tekel grubu vardır. Milliyet'in arkasında Koç'un, Türkiye gazetesinin arkasında emperyalist sermayenin, Tercümanın arkasında İlicak'ların olması veya Cumhuriyet'in yine Koç'un desteğini alması gibi...

Görüldüğü gibi Türkiye'de burjuva basının ya kendisi bir tekelidir ya da bir tekel grubunu arkasına almıştır. Bu nedenle, Türk burjuva basını, tekelciliğin bütün özelliklerini göstererek, demokrasi değil gericilik, özgürlük değil egemenlik peşinde koşmaktadır. Bu maddi temel, insan hakları, demokratik özgürlükler, basın özgürlüğü, işçi sınıfı hareketi vb. karşısında faşist burjuva basının aldığı tutumun bir açıklamasıdır aynı zamanda.

Belediye işçilerinin grevine karşı burjuva basının takındığı tutum onun sınıf özünü göstermesi bakımından dikkate değerdir. Bu olayda başta Sabah ve Hürriyet gazeteleri grev kırılganlığının başını çekmiş, grevi ertelemek için hükümetin gereksindiği ortamı büyük bir gayretle hazırlamıştır. Grevin ertelenmesinden sonra ise Sabah gazetesi grevin kırılmasından en büyük payın kendisine ait olduğunu kanıtlaya çalıştı...

İster Kürt halkına karşı şoven tutumu, ister işçi sınıfına karşı düşmanca yaklaşımı, isterse devrimci ve komünistlere karşı alçakça karalamalarıyla olsun ya da devletin bir parçası olması nedeniyle olsun, politik karakteri faşist olan burjuva basın, kararlı mücadele yürütülmesi gereken odakların başında geliyor. Devrimci hareket, burjuva basına karşı, kör inanca dayalı tutumundan bir an önce vazgeçerek hedeflerini doğru saptamalıdır. Faşizmin bu "propaganda bakanları" mücadelesinin bir hedefi haline getirilmeden, sırf basın organı olduğu boş inancıyla faşist-burjuva basına devletin diğer organlarına gösterilen tavni göstermemek mücadeleyi bir ayağı topal bırakacaktır.

Taylan İŞİK

BİR KEZ DAHA 12 EYLÜL FAŞİZMİ ÜZERİNE

12 Eylül askeri faşist darbesinden bu yana, 12 yıl geçti. Türkiye ve K. Kürdistan'ın toplumsal kurtuluş ve özgürlükleri uğruna yürüttükleri devrim kavgasında önemli bir uğrak yeri olan, ciddi duraksamalara yol açan ve emekçi halklarımızın yaşamını çok derinden etkileyen 12 Eylül faşist diktatörlüğünün, ülkelerimiz devrim tarihindeki yeri, sınıfsal ve politik anlamı, halklarımız üzerindeki sosyal-siyasal etkileri üzerine, bugüne dek pek çok inceleme ve araştırma yapıldı. Ancak, 12 Eylül faşizminin tarihsel yargılanması ve emekçi halklarımızın bilinçinde mahkum edilmesi, ülkelerimizde yerleştirdiği, yerleştirmeye çalıştığı kurum, kuruluş ve değerlerle hesaplaşma süreci daha bitmedi. Bu nedenle, daha pek çok kez üzerinde konuşmamız, dersler çıkarmamız gerekiyor.

12 Eylül'ü hazırlayan nedenler nelerdi peki? Bu nedenleri başlıca iki kategoride ele alabiliriz. Dış dünyanın, emperyalist-kapitalist sistemin konumları, sosyalist sistemle olan ilişki ve çalışmaları... İçerde ise, yani Kürdistan ve Türkiye'de ekonomik durum, sınıfsal sosyal konumlanış ve bunun yol verdiği çalkantılar.

DIŞ ETKENLER

70'li yıllarda; Vietnam, Laos, Angola, Mozambik, Nikaragua ve daha bazı ülkelerde yaşanan devrimler, emperyalizmle ilişkilere, sömürgecilik ve faşizme son verdi. Emperyalist-kapitalist cephede önemli gelişmeler açtı. İspanya, Portekiz ve Yunanistan'da sistem içinde de olsa ciddi çalkantılar yaşandı, faşist yönetimler çekilmek zorunda kaldılar.

Yine emperyalizm 70'li yıllar da içine girdiği, 80'li yıllarda taştan, önemli bir yapısal bunalıma düştü.

Bir yandan gerçekleşen devrimler ve yükselen devrimci mücadeleler, bir yandan sistemin içine düştüğü yapısal kriz, emperyalist sermayeyi büyük bir korkuya itti. Sıkışan sermaye, gerici siyasal terâhlere döndü; faşizm, militarizm ve anti-komünizm alabildiğine tirmandırdı. "Tarihsel bir hata" olarak gördüğü Sovyetler Birliği'ne ve sosyalist sisteme karşı, "uluslararası terörizm", "insan hakları", "demokrasi" terâhleriyle bir karşı atağa geçerek, yeni bir soğuk savaş dalgasını yükseltti. Her geçen gün daha da tirmanan, bu gün bile devam eden militarist ve saldırgan politika-

12 Eylül darbesini yapan cuntacı generallerin beşi birlikte

lar uygulayarak, Nikaragua, Afganistan vb. ülkelerde karşı-devrimci komplolara girişti. Grenada'yı işgal etti. El Salvador gibi ülkelerde gelişen devrimci mücadeleleri durdurabilmek için, çeşilli gayretlere girişti. Orta-doğu'yu kendi güvenlik alanı ilan etti; bu strateji içinde Türkiye, Mısır ve Suudi Arabistan'a önemli roller verdi.

İÇ ETKENLER

Dünyada bütün bunlar yaşanırken, ülkelerimiz K. Kürdistan ve Türkiye'deki duruma gelince;

Osmanlı Devleti yapısından miras aldığı despotizm, kapitalizmin bütün gerici baskı biçimlerini de ekleyen TC, kuruluşundan bu yana, hiç bir dönemde demokratik bir yapı arz etmemiştir.

60'ların sonuna kadar olan dönemde, ilkel ve vahşi bir birikim sağlamaya çalışan sermaye, emperyalizmle işbirliği içinde tekeli aşamaya sığırdı. Ekonomik olarak evrimci bir tarzda yokettiği feodalizmi, devlet yapısından da uzaklaştırmak, ülkede gelişen toplumsal muhalefeti bastırabilmek için, 12 Mart'ta bir faşist darbe tezgahladı. 12 Mart faşizmi, ilk amaç olarak önüne koyduğu devleti tekeller lehine yapılandırmayı önemli oranda başardı. İkinci amacı olan toplumsal muhalefeti de belli ölçülerde bastırdı. Ancak, kendine gereken kitle desteğini sağlayamadığı için, kısa sürede yıpranıp, çekilmek zorunda kaldı. Çekilirken, yerini "havuç-sopa" politikası olarak adlandıracağımız, siyasal gerici bir yapıya terk etti. Bu süreçte, özellikle devletin militarist kurumlarında zaten varolan anti-komünizmi köklü bir biçimde oturttu ve faşizmi her an uygulamaya koyabileceği bir seçenek olarak el altında bulundurdu. 70'li yıllar boyunca, ilkel ve vahşiliğinden birşey kaybetmeyen, bunu daha da artıran yöntemlerle birikimini sürdüren tekeli sermaye, 80'lere girerken artık tıkonma noktasına gelmiş bulunuyordu. Montajalık ve ithal ikameye dayalı çarpık sanayii, üretim güçlerinin düzeyindeki düşüklük, üretim maliyetinin yüksekliği, alt-yapı ve teknolojinin geri düzeyinin yanında, ekonominin dışa bağımlılığı, hergün biraz daha artarak kabaran dış borçlar, sürekli açık veren dış ödemeler dengesi, dünya pazarlarında rekabet edemeyen ekonomiyi, kelimenin tam anlamıyla bir fıküş içine sokmuştu.

Halkın alım gücünün sürekli düşüren ilkel birikim politikası nedeniyle, iç pazar sıkıntısı giderilemiyor, orta katmanları sürekli yıkıma uğratan mülksüzleştirilen tekelcilikle, proletarya safalarına her geçen gün yeni yeni katılmaları ememeyen eksik istihdam, işsizler ordusunu çığ gibi büyütüyor; bu da zaten çöken ekonomiye, çözülmesi imkansız sosyal sorunları beraberinde getiriyordu.

Tarımda gerilik, yüksek enflasyon, para darlığı, durmuş yatırımlar, karaborsa ve mal darlığı: işte, spekülasyona, kapkaççılığa ve rantiyeye dayanan Türkiye'nin çarpık kapitalist yapısı.

Ekonomik kriz, sosyal ve politik krizi beraberinde getiriyor, tekeli kapitalist yapıyı sürekli tehdit eden emekçi halklarımızın mücadelesi, hızla bir iç savaşa doğru kabarıyordu. Rejimin yaşadığı derin ekonomik-politik-sosyal kriz, devrimci durumun olgunlaşmasına yol vermişti. Kapitalizm, kendi yarattığı mezar kazılarının karşısında çaresizlik ve dehşet içindeydi. Proletarya, diğer emekçi tabakalar ve Kürt halkı, kendi meşru talepleriyle her gün daha da sertleşen bir mücadeleyi sürdürüyorlardı.

Burjuva politik partileri ve parlamenterizmi iflas etmiş, devlet otoritesi sarsılmış, kurumlarını çözümlüğü ağır, kokusu kaplanmış, siyasal istikrarsızlık ve gövensizlik en üst boyutlara tırmanmıştı.

Ülkelerimiz K. Kürdistan ve Türkiye'yi, tekeli sermayenin sürüklediği bu bataktan kurtaracak tek seçenek, toplumsal bir devrim, rejimin kapısını çalma ya başlamıştı.

Nesnel ortam bu. Ama, ya öznel yapı, yani Türkiye ve Kürdistan'ın devrimci örgütlerinde durum neydi? Devrimci ortamı körükleyip, temellerinden sarsılan sistemi alt-üst ederek yıkıp, yerine yenisini koyacak olan subje, buna hazır mıydı?

12 Mart sonrası, özellikle de 75'lerden sonra devrimci hareket, hem Türkiye'de, hem de Kürdistan'da gözle görülür bir gelişim göstermeye başladı. Bu gelişim, hem nicel, hem ede nitel anlamda bir gelişim özelliği taşıyor.

Kürdistan'da 70'li yılların ikinci yarısında, Kürt ulusal sorununun devrimci çözümleri tartışılmaya, özarklık perspektifi açılıp, özgür bir Kürdistan perspektifinde çözümler netleştirilmeye başlandı. Aynı şey, bir başka boyutuyla Türkiye devrimci hareketinde de tartışılır hale geldi. Kürt ulusunun varlığını, ve O'nun kendi kaderini belirleme hakkını savunmadan, bırakalım devrimliği sosyalistliği, tutarlı bir demokrat dahi olunamayacağını ayırdına varan, Kemalizmin etkilerini üzerinden atmaya başlayan devrimci hareket, Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkını kayıtsız şartsız savunarak bu yolda ciddi adımlar atmaya başladı.

Ülkelerimiz devrimci hareketlerin bir başka görünüşü ise, birbirlerinden ayrı mezralarda, aynı nehre akmaya çalışan dereler gibi ayrı ayrı yerlerde bulunmalarıydı. Devrimci güçlerin, devrim hareketinin nicel olarak gelişmelerine, kitleselleşmelerine karşın, iktidar perspektifini yeterince atırtmayışı da onun zayıflığıydı. Devrim güçleri, yetersizlikleri ve eksikleri nede-

niyle, devrimci durumun olgunlaştığı, toplumsal devrimin kendini dayattığı bu ortamda, sosyalizmi emekçi halk kitleleri önünde, net bir seçenek olarak ortaya çıkıp, devrime hazırlayamadıkları için, açık açık gelen 12 Eylül faşist darbesini durduramadığı gibi, iktidara zorla el koyduğunda da gerekli cevabı verip, açık bir karşı mücadeleyle giremedi.

Esas itibarıyla tekeli burjuvaziye dizginlemek o kadar zor ve faşizm kaçınılmaz bir zorunluluk değildi. Ancak proletarya, güçlü, birleşik bir önderlikten yoksunda, hedefi bulanıklaştırılmıştı. Devrimci hareket içindeki sağ ve sol akımlar, proletaryanın hedefini net görmesini engelliyor; anti-faşist mücadeleyi MHP'ye karşı mücadele olarak sınırılıyor; faşizmin gerçek kaynağı olan devletle bütünleşmiş tekeli sermayeyi ve devlet kurumları içinde çöreklenmiş faşizmi görüp, gösteremiyorlardı.

Sosyal-demokrasi bir kez daha faşizme giden yolu döşedi. İşçi sınıfını faşizm karşısında güçten düşüren temel etkenin, burjuva ideolojilerinden ayrışmamak, kendi politik hattını netleştirememek, ve proletaryayı sosyal-demokrasinin kuyruğuna yamamak olduğu görüldü.

Burjuva siyasal partilerin, basın ve üniversitelerin durumu tam anlamıyla içler acısıydı. Hepsi cuntaya alkış tutuyordu.

Faşizm, böyle bir ortamda iktidara el koydu. Demogaj ve terörle, proletaryaya, emekçi halklara kendini kabul ettirdi. En başta onların önderlerine ve örgütlerine yöneldi, devrimcilerle bağlarını koparmaya çalıştı. Onların mücadeleleri sonucu elde ettikleri haklarını ve kazanımlarını birer birer gasp etti. Zaten par-

ça parça olan devrimci muhalefeti bağmayı, yok etmeyi amaçladı. Devlet mekanizmasını yeniden düzenledi, 12 Mart'ta yanmı kalan faşistleşirmeyi tamamlayıp, anayasal ve hukuki düzenini kurdu. Ülkelerimizi emperyalizme daha da bağımlı hale getirdi; tekeli sermaye ve ekonomiyi, milyonların soyulup yağmalanmalarını esasında yeniden yapılandırdı.

12 EYLÜL VE KÜRDİSTAN

Emperyalizmin ve Türkiye tekeli kapitalizminin, ekonomik ve siyasal düzenlerdeki yaşamsal çıkarlarını korumak, kollamak ve geliştirmek için gerçekleştirilen 12 Eylül faşist darbesi, özel bir alan olarak Kürdistan'a da bütün baskı ve yok etme mekanizmalarıyla yöneldi. Zaten tekeli kapitalizmin yaşamını, geleceğini, çıkarların tehdit eden en önemli unsurdardan birisi de radikalizm boyutu giderek derinleşen Kürt ulusal-toplumsal kurtuluş mücadelesiydi. 12 Eylül faşizminin planlanması na yol veren en önemli etkenlerden biri olması nedeniyle, faşist TC, darbe ertesinde idari, askeri vs. bütün baskı aygıtlarıyla Kürdistan'a ve özellikle de onun Örgütü devrimci güçlerine saldırdı. Bu alanda belirli başarılar da elde etti. Başarı elde etmesinin en önemli nedeni, gerekçeleri üzerinde daha önce genel hatlarıyla durduğumuz devrimci güç odaklarının dişe dokunur bir karşı direniş içine girememeleri idi.

Ne var ki, Türkiye ve Kürdistan halkları üzerine oturtulmak istenen faşist çerçeve, 3-4 yılda sağından solundan gedikler vermeye başladı. Halklarımız faşizmin, suskun, kişiliksiz, herşeyi kabullenen, mücadele etmeyen bir kitle yaratma amacı ve çerçevesine sığmadı.

Bu noktada Kürdistan sorunu özellikle önemlidir. Kısmi ve dönemsel suskunlukları, yenilgileri hariç; herşeyi yok sayılan ve talan edilen, ama son zamanlarda kendilerinden artık Kürtler diye söz edilen Kürdistan halkının mücadeleden sür-git uzak durması mümkün değildi. Kürdistan halkı, kendi ülkesinin ulusal toplumsal kurtuluşu yönünde tarihsel mücadelesine, bütün boyutlarıyla girişmek durumundaydı. Kürdistan'ın ulusal ve toplumsal planda sahip olduğu

canlı nesnel dinamikler, faşizmin Kürdistan toplumu üzerinde uzun boylu benimsetilmesinin önünde engeldi.

Burada bir noktaya işaret etme zorunluluğu var; Kürdistan sorununun, basit bir insan hakları boyutunu aşmış, ulusal devlet olma temelinde, özgürlük ve bağımsızlık talepleriyle yoğunlu bir mücadele süreci haline gelmesi ve bu halin ileriye doğru hareketinin süregelenleşmesi oranında, faşist TC devleti, daha da gerici bir boyut elde ediyor. Kürdistan kurtuluş mücadelesinde ulaşılan her evrede ve yaratılan her mücadele aranda, faşist TC, katledici, işkenceci, baskıcı zor mekanizmalarını yaratıyor, o da "özel savaş"ı kendi konumundan boyutlandırıyor (geleneksel ordu, özel kolordu, özel tim, köy koruculuğu, bölge valiliği vs.).

TC faşizmi, Kürdistan halkı ve kurtuluş mücadelesi üzerindeki "özel savaş" mekanizmalarını geliştirirken, göstermelik demokrasi gösterilerinden de geri durmuyor. Siyasal ve demokratik haklar alanında, kontrolü kendi elinde olmak kaydıyla oldukça sınırlı açılımlar gerçekleştiriyor; bununla "devlet baba en iyisini bilir, verirse o verir, alırsa o alır" tarzında bir toplumsal-psikolojik biçimlenme yaratmaya çalışıyor. Ancak, Türkiye'deki emekçi toplumsal katmanların önemli eksiklik ve zayıflıklarına rağmen, giderek bir atılım içine girmesi, ama esas itibarıyla Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin kendi doğal yürüyüşünde radikalleşerek boyutlanması; TC'nin planlarını başa çıkıyor. Bu nedenle hırçınlaşan şoven burjuva devlet, Türkiye emekçi sınıflarını da dolaylı ve dolaysız biçimlerde kapsamına alan, ama temel alan olarak

Kürdistan'a yönelen, yeni faşist otorite mekanizmalarını oluşturuyor.

Buna göre denilebilir ki,

TC devletinin planları karşısında "oyun bozucu" esas güç,

a- Kürdistan ulusal sorununun iç belirleyeni alan ulusal-toplumsal dinamikleri,

b- Türkiye işbirlikçi fevkalâ kapitalizminin çarpık karakterinden kaynaklanan, toplumun sınıfsal yapısının dipten dibe çeperlerini zorlayan dinamikleridir.

Faşist TC'nin varlığı, niteliği, politikaları vs. bağlamları nedeniyle, Türkiye ve Kürdistan halkları, bir kader birliği içindedirler. Bu kader birliğine sahip olan ülkelerimizin kurtuluş mücadeleleri, farklı alan ve kanallarda da yürütülemez, tek bir hedefe, tek bir mekanizmaya karşı ortaklaşılacak, birleştirilmekte zorundadır.

Kürdistan emekçi güçleri, sınıfsal belirleyeni ulusal kimliğiyle, TC'nin günlük baskı ve zor uygulamalarına karşı bütün alanlarda mücadele etmekten, Kürdistan ulusal özgürlüğü ve bağımsızlığı için gerçekleştirecekleri ulusal demokratik halk devrimi ve iktidana kadar uzayacak süreçleri de kapsayan bütünsel özgürlük mücadelesiyle, aynı zamanda faşizme karşı da mücadele etmiş oluyor. Hatta, faşizme karşı mücadelenin en önemli ayaklarından birini oluşturuyor. Bu durum, Türkiye halkının da demokrasi ve özgürlük mücadelesine çok önemli ve ciddi bir ivme kazandırıyor. O'nun nesnel belirleyenlerinden birisi durumunda oluyor.

Aynı zamanda, Kürdistan kurtuluş mücadelesinde aktif bir taraf olan Türkiye emekçi güçlerinin, de-

mokrasi ve sosyalizm mücadelesi de Kürdistan kurtuluş mücadelesine doğrudan bir enternasyonalist destek verecek; onunla aynı macrada buluşacak ve gerçek bir hak eşitliği temelinde, birlik içinde olabilmenin nesnel ve öznel temellerini yaratacaktır.

Bu nedenle Türkiye devrimci hareketinin toplumsal devrim mücadelesinde olduğu kadar, güncel demokrasi mücadelesinde de Kürdistan sorununa ve kurtuluş mücadelesine karşı alınacak tavır, tutarlı olunmada önemli bir ölçüttür. Öyle ki, Kürdistan'ın kurtuluşu lehinde, bağımsızlık da içerilmiş bir ulusal kaderi tayin hakkı savunulmadı mı tutarlı bir demokrat dahi

olunamayacak; kendi özgürleşmesi önündeki engeller de yıkılamayacaktır.

Bu bağlamda, sınıfsal bakış açısına uygun olarak görev; bugünün acil talepleri doğrultusunda TC'ye karşı anti-faşist mücadeleyi yoğunlaştırmak ve bu mücadeleyi proletarya önderlikli bir toplumsal devrim basamağına yükseltmektir.

Faşizme karşı mücadelede iki ayrı tehlikeye dikkat çekmek istiyoruz.

1- "Faşizm bir devrim sorunudur" doğru önermesinden hareketle, güncel talepler uğruna mücadeleyi küçümsemek,

2- Faşizmi, sadece güncel talepler mücadelesiyle sınırlandırıp, adeta bir hükümet değişikliği derecesine düşürmek ve toplumsal devrimle olan bağıntısını yak etmek...

Hayır! Bu iki yaklaşımı da kabul etmemek gerekiyor. Faşizme karşı mücadele, ancak ve ancak organize bir yürüyüşün, diyalektik bir uyumluluk içinde bütünleştirilmesi durumunda yetkin olur.

Halklarımızın güncel sorunları ve talepleri doğrultusunda kitlesel temellerde, örgütlü bir savaşım içerisine girilmez ve bu yönde mücadeleciler bir toplumsal-psikoloji oluşturulamazsa; yetkin, olgun ve örgütlü hale getirilmiş bir toplumsal devrim bilinci de oluşturulamaz.

Bugün Ülkelerimizin içinde bulunduğu devrimci durum ortamında ve giderek şiddetini daha da arttıran iç savaşta, gerek işçi sınıfının kendiliğinden gelişen ekonomik talepli eylemleri, gerek Kürt ulusal hareketinin spontane eylemler biçimindeki (Nevroz kalkışması, Şırnak katliamına karşı alınan tavır ve devletin terörü karşısında zaman zaman kendini gösteren) toplu kalkışma eylemleri, kamu emekçilerinin grevli-toplu sözleşmeli sendika için giderek yükselttikleri eylemleri, işten atılmalar karşısında sınıfın giderek radikalleşen eylemleri vb. sergilenen kitlesel radikalizm, bu alana ilişkin önemli belirteçler ve örneklerdir.

Ancak, bu anlayışı devrim mücadelesinde bir ara aşama ya da anti-faşist devrimi olarak görmemeli; tersine Demokratik Halk devrim mücadelesinin, bilincinin ve örgütlenmesinin; güncel sorun ve talepler vasıtasıyla, yaşamın her alanında canlı olarak devrimin örülmesi anlamında algılamak durumundayız. Zira güncel talepler veya sorunlar uğruna mücadele, Demokratik Halk Devrimi mücadelesi, sosyalizm mücadelesi gibi hiç de birbirinin karşısına konulamayacak, birbirinden ayırtılmayacak mücadele perspektiflerini aşamalandırmak mümkün değildir.

Devletin son dönemde uluslararası koşullar, ülke içindeki toplu eylemler ve özellikle Kürt ulusal hareke-

tinin ulaştığı boyutlar nedeniyle resmi politikasında değişiklik yapma gibi bir görünüm sergilediği tartışılıyor. Ancak, bunun bir gösteriden, şovdan başka bir şey olmadığını, ülkelerimizin nesnel dinamiklerini sağlıklı biçimde ve objektif bir tahlilden geçiren herkes bilir. TC'nin yapısı zor mekanizmalarıyla, kanla ve baskıyla donanmıştır. Bundan bugün hükümet eden TC'nin en kanlı hükümeti hiç vazgeçme zahşına sahip olmadığı gibi böyle bir niyeti de yok. Kaldı ki TC, Türkiye'de siyasal gerilim planını uygulayabilse, faşizm, bütünsel açık bir iktidar biçimi olmaktan çıkarsa da Türkiye'de faşizm tehlikesi ciddi boyutlarda varlığını sürdürecektir ve en önemlisi, devlet içindeki önemli faşist kurumlaşmalar varlığını korumuş olacaktır, devletin otoriter, katliama yapısı ortadan kalkmayacaktır.

Bu durumu, faşizm sorununu, TC koşullarında bir devrim sorunu olarak karşımıza çıkıyor. TC'nin devlet yapısı yıkılıp parçalanmadan, gerek açık iktidar biçimi olarak faşizm, gerek siyasal gerilim vs. biçimler altında faşist zor mekanizmaları ve politikaları anlamında tehlike devam edecektir. Koşulların dayatımına göre faşizm algusu, bir devlet biçimi olarak kendini öne çıkarma nesnelliğini devam ettirecektir. Bu nedenle, faşizmin bütün mekanizmalarıyla tehlike olmaktan çıkması için, bir toplumsal devrim ihtiyacı ve zorunluluğu vardır.

Faşizmin yukarıda sözünü ettiğimiz niteliği ve toplumsal devrimle bağıntısı, onun salt genel karakterinden çıkarsanacak bir durum değildir. Bununla ilintili özgün etkenler olarak, Türkiye tekelciliğinin çarpık gelişimi, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin radikal düzeyinin TC açısından yaşamsallığı ve Orta-Doğu'nun jeo-politik konumu, başka zor biçimlerinin yanı sıra, faşist devlet biçimini de nesnel olarak mümkün ve zorunlu kılıyor.

Tüm bu nedenlerden ötürü, faşizmin bütün bileşenleriyle ortadan kaldırılması bir toplumsal devrim sorunudur. Güncel talepler uğruna mücadele ve toplumsal devrim mücadelesinin uyumlu birliğinin sağlanması perspektifi bağlamında K. Kürdistan'daki ulusal-toplumsal devrim mücadelesiyle, Türkiye toplumsal devrim mücadelesi, kendi alan ve konumlarından düşmana vurmalı; devrim mücadelelerini, ortak düşmana karşı ortaklaştırmalıdır.

Böylesine bir perspektifle gerçekleşebilecek Demokratik Halk Devriminin burjuva devleti yıkıp parçalaması, tekelciliğe son vermesi, kapitalizmi aşması, emperyalizmle kölelik ilişkilerini parçalaması ve Kürdistan'ın özgür gelişimini sağlaması yoluyla, faşizm, tam ve gerçek anlamda bir tehlike olmaktan çıkacaktır.

MARET GREVİYLE DAYANIŞMAYI YÜKSELTELİM

MARET'te 20 Temmuz 1992'de başlayan grevin 28. gününde grevci işçilerle yaptığımız söyleşiyi yayınlıyoruz.

Fabrikanızda kaç işçi çalışıyor. Bunlardan kaç grevde, kaç çalışıyor?

İşyerimizde toplam 276 işçi vardır. Bugün 262 işçi arkadaşımız greve çıkmış durumda. Geri kalan 14 arkadaşımız da Bölge Çalışmanın zorunlu işlerde çalışmak üzere görevlendirdiği arkadaşlarımızdır. Bugün greve tam katılım sağlanmış durumda ve Maret üretimi tamamen durdu.

Grev öncesi gelişmeler nelerdi? Grev aşamasından önce ne tür eylemler yapıldı?

Grev öncesi toplu sözleşme taslağı hazırlanınca işverene verildi. 1 Ocak 1992'de görüşmeler başladı. İlk görüşme 13 Şubat 1992'de yapıldı. 4 veya 5 görüşme yapabildik. Sonuçta uyumsuzluğa gidildi. Bu görüşme sürecinde daha para konusu bile gündeme gelmemişti. Uyumsuzluk tutanağı imzalandı,

arabulucuya gidildi. Arabulucuya, hem işveren vekili hem de sendikamız Tek Gıda-İş gitti. Tabii yine sonuç alınmadı. Kurban bayramından hemen sonra yeni bir görüşme yapıldı. İşveren bu kez %90 zam önerdi. Grevden önce ortalama ele geçen para 1.000.000 TL. civarında. İşverenin bu görüşmede önerisi iki bayram, bir izin ve yakacak parası dahil ayda 3.050.000 TL. oldu. 16 Temmuz'da yeni bir görüşme daha yapıldı ve bu kez işveren; 3.950.000 TL. önerdi. Bizim istediğimiz; 5.500.000 TL. Tabii bu paranın içinde demin söylediğimiz gibi yılda iki kez bayram izni var, yıllık izin hakkımız var, yakacak paramız var. Paketi bir yana bırakırsak, işveren son görüşmede, 1.700.000 ile 2.400.000 TL. arasında bir ücret öneriyor. Sendika, yani işçiler ise 2.800.000 TL. ile 3.300.000 TL. bir ücret istiyor. Bir gecekonduyun kirası olmuş 700.000-800.000 TL. Mutfak deseni, almış başını gidiyor. Yol parası... Hadi gel de yetir yetirebiliyor-

san. Çocuklara bir meyve dahi altırken durup düşünmek zorunda kalıyoruz.

Toplu-sözleşme taslağının hazırlanması nasıl oldu? Taslağı sendika mı işçiler mi hazırladı?

Taslağın hazırlanması sürecinde esas etkin olanlar işçilerdi. Taslak hazırlanırken çok örgütlü olmasa da esas işçiler hazırladı. İşçilerin arasındaki doğal önderler bu konuda belirleyici oldular. Gerek kesimhanede, gerek paketlemede, gerekse de şartel bölümünde bu taslak hazırlandı, genel olarak işçiler arasında tartışıldı. Tek taslak haline geldikten sonra sendikaya geldi, biz üzerinde hemen hiç bir değişiklik yapmadan bölgeye gönderdik. Orada bu taslağı onaylatık. İşverenle görüşme masasına otururken önümüzde bu taslak vardı.

Greve çıkmazdan önce ne tür eylemlere başvurduunuz? Bunları hayata geçirirken amacınız neydi?

Toplu sözleşme görüşmeleri başladıktan sonra, yani grev öncesi ilk eylemimiz siyah çelenk oldu. İşçiler ve sendikacılar olarak biz, Koç Holding'in önüne siyah çelenk bıraktık. Bunu yaparken amacımız, sesimizi duyurmak, haklı istemlerimizin göz önüne alınmasını hatırlatmaktı. Ama işverenimiz Koç Holding, bu uyarımıza hiç aldırmadı. Daha sonra iki günlük yemek boykotumuz var. Yemek saatinde hepimiz yemekhaneye girdik, yemek boykotunun nedenlerini konuştuk. Önceden işçiler arasında tartışılıp kararlaştırıldığı için kimse yemek yemedi. Ertesi gün yine boykot vardı. Yemekhaneye girdiğimizde bir gün önceki yemekleri aynen bir daha getirmişlerdi. Yemeklerin hepsini birbirine karıştırıp çö-

pe döktük. Yine katılım %100 oldu.

Aynı günün akşamına servislere binmedik. Topluca yola çıkıp yürüdük. Ertesi sabah bir adım daha atıp işe başlamayı geciktirdik. Mesai 1 saat daha geç başladı her zamankinden.

Bundan sonraki eylemimiz toplu vizite oldu. Viziteye çıkacağımızı önceden haber vermiştik. Muhasebede vizite kağıtlarımız hazırlanmıştı, ama eylemimizi engellemek için vizite kağıtlarımızı vermek istemediler. Epeyce zorluklar çıkarıldılar. Bizim kararlılığımız sonucunda vizite kağıtlarını vermekten başka çıkar yolları kalmayınca verdiler. Pendik SSK hastanesine kadar düzenli ve disiplinli bir yürüyüş yaptık. İşveren, bu eylem karşısında bir yevmiyemizi kesti. Yani greve birden bire gelmedik, eylemlerimiz yavaş yavaş ve en basitinden başlayıp gelişti.

Görüşmeler başladıktan sonra, işveren, nasıl olsa işçiler greve yapmazlar. Bende istediğim parayı verir, bu dönem toplu sözleşmeyi de böylece kapatırım diyordu. Aslında sendika olarak biz de greve çıkmayı istemiyorduk, ama işverenin bu tavrı, bize grevden başka seçenек bırakmadı. İşverenin bu düşüncesi karşısında işçilerin kararlılığı, greve katılımın (zorunlu çalışanları saymazsak) %100 gibi yüksek oluşu Koç'a verilen en güzel yanıt oldu.

İşveren grevden sonra fason üretim yapıp piyasaya mal verdi mi? Piyasada halen Maret ürünleri var. Bunlar soğuk hava depolarındaki mallar mı, yoksa fason ürünler mi?

Soğuk hava depolarındaki su-cuk, salam, sosis gibi ürünlerin stoğu zaten az. Bu ürünlerin fason üretimini yapması da mümkün değil. Marketlerdeki Maret ürünlerine

dikkat edilirse görülecektir, bunların üretim tarihi grevden öncedir. Stok malları piyasaya sürüyor. Bunu da araştırıyoruz. Nerede, nasıl yapıldığını belirleyince bunun da önüne geçmek için girişimimiz olacak.

Soğuk hava depolarından stok mal sevkinin engelleme girişimleriniz olduğunu biliyoruz. Ne tür eylemlerle mal sevkinin engellemeye çalışıyorsunuz?

Grev boyunca işyerinde toplanmamız bugünkü yasalara göre zaten yasak. Ama bizim içerde 19 yevmiyemiz ve ödenmeyen vergi iadelerimiz vardı. Bunları almak için fabrikaya gittik. Davul-zurnalarla gittik. İşyeri önünde halaylarımızla hep beraber toplanıp paramızı istedik. İşveren jandarmaya çağırdı, bizi engellemeye çalıştı. Ama bunda başarılı olamadı. Önce onarlı gruplar halinde gelin paranızı alın dedi. Kabul etmedik, topluca içeri gireceğimizi söyledik. Bir süre sonra kabul etmek zorunda kaldılar. Çünkü biz birlikte davranmakta kararlıydık. Birliğimizi bozmayınca işveren geri adım attı. Paralarımızı aldık. Dışarıda davul-zurnalarla halay çekmeye devam ettik. İşte o gün depolardan mal yükleyip çıkan kamyonları durdurup aramak istedik. Kamyonların fabrikadan çıkmasını engelledik. Jandarma geldi. Kamyonlarda arama yapmamızı engelledi. Arama yapamadık, ama işverenc, buradan elini kolunu sallaya sallaya mal sevki yapamayacağını da gösterdik.

Grev boyunca fabrika önünde toplanamıyoruz dediniz. İşyerinde grev gözcüleri dışında kimse yoksa grevinizi desteklemek amacıyla grev ziyaretine gelen diğer işyeri ve işkollarındaki arkadaşlar gelince ne yapıyorsunuz?

Biz fabrika önünde toplanma-

mız yasak derken bunu genel olarak söyledik. Elbetteki grev ziyaretine gelen, bizleri gerek maddi gerek manevi olarak destekleyen sınıf kardeşlerimiz grev çadırımıza geliyor, fabrikamızın önünde ziyaretlerini gerçekleştiriyorlar. Biz zaten onların ne zaman geleceğini önceden biliyoruz. Gelecekleri gün işçi arkadaşlarımızla köylerden, sendikadan gelip fabrikada toplanıyoruz.

Grev boyunca diğer işyeri ve işkolundaki işçilerden destek istediniz mi? Sizin fabrikanızdaki işyeri komiteleri, grev komitesi diğer fabrikalardaki işyeri komiteleriyle ilişkide geçti mi? Ne tür destek istediniz, ne tür destek eylemleri sözkonusu?

Bizim işyerimiz yeni sayılır. En eski işçi 7 yıldan beri burada çalışıyor. Zaten fabrikanın kuruluşu da ancak o kadar. Bu nedenle fabrikamızda grev öncesi komiteler yoktu. Ancak grevle beraber bu çalışmalar da hızlandı. Ayrıca işyerimizdeki önder işçiler bu komitelerin işlevini yerine getiriyordu. Bu işçi önderleri haberleşme ağını kuruyor, işyerindeki eylemleri örgütleyordular.

İşte hem grev komitesindeki arkadaşlarımız, hem de sendikacı arkadaşlarımız diğer sendikalara ve işyerlerine gittiler. Buralardan destek istemlerimiz sürüyor. Arçelik, Otayol vb. Koç Holding'e bağlı şirketler var. Bu işyerlerinde çalışan 600 bin işçinin dokuzuncu ayda sözleşmeleri başlıyor. Bu işyerlerinin temsilcileriyle görüştük. Bizi desteklemelerini istedik. Aynı sorunları yaşayan biz işçilerin mücadelesinin birleştirilmesinin hepimizin çıkarına olduğunu söyledik, destek istedik. Bize sendika bilirdediler. Sendika ile görüştüğümüzde de eylemli desteğe yanaşmıyorlar. İş yavaşlatma, yemek boykotu gibi cy-

lemeler önerdik, ama kabul etmediler. Maddi-manevi destek verirdik dediler.

Sendikanız Tek Gıda-İş grevini nasıl yaklaşıyor? Şubenin ve genel merkezin tavrı nasıl? Greve tepkiler nasıl oldu?

Bizim bağlı olduğumuz Tek Gıda-İş'in ...no'lu şubesi grevin başından bir, hatta toplu sözleşme görüşmelerinin başından beri bizi destekledi. Maddi anlamda desteği de sürüyor. Şimdi biz işçilerin en önemli problemi kömür almak. Önümüzde kaş. Şube yönetimi bu konuda harekete geçti ve grev sonrası iki taksitle ödenmek üzere kömür problemini çözdü. Bu hafta sonu kömürler evimize teslim edilecek. Bunun dışında, 20 Ağustos'ta yine grev fonundan para dağıtımı yapılacak.

(Söyleşinin bu noktasında sendikacı Ali Kolaç söze girdi.)

Sendika şube sekreteri ALI KOLAÇ: Sorunun bir bölümüne ben cevap versem daha doğru olacak. Çünkü genel merkezle ilişkileri biz sürdürüyoruz.

Genel merkez, baştan itibaren greve sıcak yaklaştı. Bizim şube

olarak önerilerimize olumlu davrandı, bizi destekledi. Bundan sonra nasıl davranacak bilemiyorum.

İşçilerin örgütlenmesi ve sorunlarına sahip çıkması için sendikalar üzerlerine düşeni yerine getiriyor diyebilir misiniz?

Ali Kolaç: Bugüne kadar konfederasyonumuz Türk-İş, işçilerin örgütlenmesinde ve mücadelesinde üzerine düşen görevi yerine getirmedi. Elimizden haklarımız alındığında hiçbir sendikadan sesi çıkmadı. 2821-2822 gibi anti-demokratik yasalar, 82 anayasası gibi elimizi kolumuzu bağlayan yasal düzenlemeler yapılırken hiçbirinden ses çıkmadı. Hatta bu düzenlemeyi yapan 12 Eylül hükümetini TÜRK-İŞ bakan vererek destekledi.

Herşeyden önce sendikalar, ücret sendikacılığını bırakmalı. İşçiler, gerek ekonomik, gerek siyasal düzenlemelere örgütlü olarak müdahale etmeli, toplumun yaşamına ilişkin her konuda ağırlığını hissettirmeli. Bu olmayınca 12 Eylül'de olduğu gibi işverenler ve onların sözcüleri yasaları yapar. Bu da elbette bizim değil onların çıkarına

olur.

İşçiler örgütlü biçimde davranıp kendi liderlerini çıkarmalıdır. Sendika yönetimleri işçilerin kendi önderlerinden, liderlerinden oluşmalı. Ancak bu yolla sarı sendikaların, sarı sendikacılığın etkinliğini kırarız. Önemli olan bunu değiştirmek. Toplu sözleşmeler çok iyi de bitebilir. Çok yüksek ücretler ve sosyal haklar da alabiliriz. Ancak asıl önemli olan bunun sürekliliğini sağlamak. Bir takım hakları toplu sözleşmelerde kabul ettirip, hemen arkasından da işçiler kapı dışarı ediliyor işten atıyorsa bu hiç bir işe yaramaz, hiç bir anlam ifade etmez.

Hükümetten bazı bakanlar şimdi iş güvenliği yasası hazırlıyorlar. Ama ben bunun etkili olacağına inanmıyorum. Bizim en iyi güvencemiz kendi örgütlü gücümüzdür. Bunu sağlayamazsak hiç bir yasa bizi koruyamaz, bize güvence veremez.

Bugün yaşadığımız bu grev bizim için iyi bir fırsat. İşçiler grev boyunca eğitilmeli. Grevi bir okul haline getirebilmeli, bu fırsatı değerlendirmeliyiz. Bizim düşüncemiz bu. Bunun bazı zorlukları var ama bunu hep birlikte aşacağız.

Söylemek istediğiniz başka bir şey var mı? Bizlerden bekledikleriniz neler?

Zaten yapacağımızı biliyoruz, ama yine de söyleyelim. Grev boyunca bizim sesimizi duyurmanızı istiyoruz. Çünkü sizden başka hiç bir basına güvenmiyoruz. Burjuva basınının tavrı ortada. Belediye-İş'in eyleminde çok açık gördük, kaldı ki çağırsak bile gelmezler zaten. Bütün işçiler adına derginiz Devrimci Emek'e teşekkür ediyorum.

Biz de bu görüşme için hepimize teşekkür ediyor, mücadelenizde beraber olduğumuzu belirtip, başarılar diliyoruz.

TÜRK BURJUVAZİSİNİN HALEPÇESİ: ŞIRNAK

20 Ağustos 1992 günü, tüm Türk faşist burjuva basını, ağız birliği etmişçesine Şirnak'ta büyük bir çatışmanın yaşandığını, çatışmanın tıpkı bir savaş gibi olduğunu, PKK'nın ağır silahlarla vs saldırdığını topluma duyurdu. Devletin sesi faşist burjuva basın TV. kuruluşları eşlik etti. Toplum, artık tartışmasız, Şirnak'ta olup bitenin savaş gibi bir çatışma olduğuna inanmıştı. Faşist basın yayını sürdürdü ve devletin silahlı güçlerinin halkı PKK'dan ayırmak için ne denli özenli(!) davrandığını kanıtama telaşına düştü.

Birgün sonra gerçekler tüm çıplaklığıyla açığa çıktı. Devlet, önceden hazırlanan plan çerçevesinde Şirnak'ta bir katliama girişmişti. Faşist devlet güçleri önce "PKK saldırdı" diyerek olaya çatışma görüntüsü vermeye çalıştılar, ama PKK olayı sahiplenmeyince durum anlaşıldı. Ordu, savunmasız halkı, üç gün boyunca, tank, top, roket ateşine tutmuş, evlerini

yakmış, hayvanlarını öldürmüştü. Ölü ve yaralı insan sayısı halen bilinmiyor. Bütün bu gelişmeler günlük basına yansdığı için burada üzerinde fazla durmanın gereği yok. Üzerinde asıl durulması gereken devlet ve hükümetin politikası ve karakteridir.

"Demokratikleşme" demogojisi ve "şeffaflık" yalanıyla işbaşına gelen DYP-SHP iktidarının gerçekte TC. tarihinin en kanlı iktidarlardan biri olduğuna ve olacağına dergimizin önceki sayılarında işaret etmiştik. Bütün yalan ve demogojileri Demirel hükümetinin faşist yüzünü gizleyemiyordu. Çok geçmeden, pratik onun nasıl bir hükümet olduğunu göstermeye yetti. Yeni hükümet gerçekte iç savaş ve yayılmacılık politikalarını yaşama geçirmek üzere kurulmuştu. "Yayılmacılık ve sınıf hareketini devlet terörüyle bastırmak amacıyla kurulan DYP-SHP koalisyonundan demokratikleşme beklemek büyük bir aldanma olacaktır. Devlet terörü tüm hızıyla

yeni koalisyonun emekçi halkta yarattığı yanılısamadan güç alarak sürecektir. (Devrimci Emek, sayı 10 sf. 21) Bu gerçeğe zamanında işaret etmiş ve tekelci sermayenin ulusal sorunda tank-top-tüfek politikasından başka bir politikası olmadığı gerçeğini kanıtlamaya çalışmıştık. Bu yüzden ne "vaadlerinin takipçisi" olduk ne de Kürt ulusal hareketinin yaptığı gibi hükümetle ilgili yanılısamaların doğmasına yol açtık. Aradan aylar geçtikten sonra, bu hükümete güvenoyu ve destek vermiş bir HEP'li olan Mahmut Alınak'ın şu demecini okuyoruz. "Tüm dünyayı Şirnak'ta yaratılan ikinci Halepçe'yi görmeye çağırıyoruz. Şirnak'ı Genelkurmay yok ediyor. SHP-DYP hükümeti Genelkurmay hükümetidir. Akan kanı durdurmak istemiyor" (Özgür Gündem gazetesi, 25 Ağustos 1992) Tüm bunlar doğru ama eksik yanı var. Eksik yanı şu: Birincisi, DYP-SHP hükümeti yeni Genelkurmay hükümeti olmuyor; zaten

Selimiye Kışlasına silahlı saldırı

İSTANBUL, Gündem- İstanbul, Selimiye Kışlası'na duvarına dün akşam kimliği belirlenemeyen üç kişi tarafından "Kürdistan" daki katliamları protesto" içerikli pankart asıldı. Eylemciler, uzun namlulu silahlarla kışlaya ateş edip, bindikleri araçla olay yerinden kaçtılar. Kışlaya rastgele açılan ateş sırasında ölen veya yaralanan olmadıği bildirildi. Selimiye Kışlası'na yola çıkan duvarına dün saat 21.00 sıralarında, bomba süsü veril-

miş bir pankart asıldı. Ardından kışlaya uzun namlulu silahlarla rastgele ateş eden üç kişi daha sonra araçla olay yerinden hızla ayrıldı. Bazı gazetelerden birisi tarafından bir kişiyle ve ajansları arayan bir kişiyle görüşüldü. (Türkiye Komünist Emek Partisi- Leninisi) 13 Mart Genç Komünistler adıyla İstanbul'da "Kürdistan" da T.C tarafından uygulanan katliamları protesto ediyoruz. Kürt halkına kalın elleri kırıcağız. Faşistler Şırnak katliamında hesabını verecekler" dedi.

Birinci Orduya silahlı saldırı

İstanbul (Yeni ÜLKE)- I. Ordu Komutanlığı'nun bulunduğu Selimiye Kışlasına 26 Ağustos akşamı üç kişi tarafından silahlı saldırıda bulunuldu. Kışlanın duvarına bir pankart da asan silahlı eylemciler daha sonra bindikleri bir araçla olay yerinden uzaklaştılar. Eylemin ardından gazeteleri arayan bir kişiyle görüşüldü. (TKEP/L) Türkiye Komünist Emek Partisi / Leninisi adına katliamları protesto ediyoruz. Kürt halkına kalın elleri kırıcağız. Faşistler Şırnak katliamının da hesabını verecekler" şeklinde konuştu.

böyle kurulmuştu. İkincisi, hükümet, Şırnak katliamını yaptığı için "Genelkurmay hükümeti" olmuş olmuyor. Tersine, Genelkurmay hükümeti olduğu içindir ki, Halepçeler yaratmak dahil en terörist hükümet oluyor. Üçüncüsü; Mahmut Alınak dahil, tüm HEP'iller bu hükümete destek vermişlerdi. Destek verenlere Kürt Ulusal Kurtuluş hareketlerinin bazılarını daha eklemek gerekiyor. Bu yüzden, şimdi birilerinin özeleştiriyeye şiddetle ihtiyacı var.

Bundan aylar önce, Şubat 1992'de yazdığımız bir yazıda şunları söylemiştik: "Türk burjuvazisi uzun süredir, Kürt halkının mücadelesinin kendisi için oluşturduğu tehlikeyi sezip, görmektedir. Bu tehlikenin artık kolay kolay savuşturulamayacağını da biliyor. En azından bir süre için tekrar aynı kabuslu günleri görmemek üzere, ilk fırsatta, kendisi için en uygun koşullarda bir katliam denemesine girişecektir." (Devrimci Emek, Sayı 1, Sf. 13). Türk burjuvazisi, koşulların kendisi için uygun olduğuna kanaat getirmiş olacak ki, Şırnak katliamını 18-19 Ağustos'ta başlattı. Bütün bir şehir, üç günlük bombardıman sonucu yerle bir edildi. Ayak-

ta kalabilen evler ise daha sonra askerler tarafından yıkıldı.

Günlük basının satırarında fazlaca dikkati çekmeyen ama oldukça önemli bir diğer olgu; katliamın Şırnak merkezli sınırlı kalmadığıdır. Ordu ve polis güçleri, Şırnak merkezli dahil, tüm çevre köyleri de yakıp yıkmışlardır. Ölüm ve yaralı sayısı hiç bilinmiyor. Ama, katliamın vardığı boyutlar açısından bunun bir önemi kalmadı. Kürt halkı, Şırnak ve çevre köylerini bir günde boğaltmaya başladı. Bütün bir bölge insansızlaştı. Saddam'ın Halepçe katliamı sonrası Kuzey Kürdistan'a yapılan göçün benzeri şimdi Güney Kürdistan'a yönelmiştir. Onbinlerce insan, büyük bir çaresizlik içinde Cudi dağlarını aşarak Irak Kürdistanı'na yönelmiştir.

Bütün gelişmeler, Süleyman Demirel'in 26 Ağustos'ta söylediği gibi, "önceden programlandığı gibi" bir seyir izliyor. Şırnak ve çevresi, katliam sonrası, burjuvazinin planına uygun olarak insansızlaşmaya başlamıştır. Kürt halkı, kendi toprağından zorla koparılıp göç ettirilmiştir. Kürt halkının göç ettirilmesine ve Şırnak'ın insansızlaştırılmasına burjuvazi bir çözüm olarak sarıldı. Ama, yine

aylar öncesinde işaret ettiğimiz gibi "şimdi Türk burjuvazisi kitle imha saldırısıyla son darbesini vurmaya, sorunun bu biçimde çözümünü gerçekleştirmeye çalışmaktadır. Kürt halkının ulusal kurtuluş kavgasının ulaşacağı bu boyutlar yeni süreç ve mücadelelerin başlangıcı olacaktır. Türk burjuvazisinin saldırısı, çözümü sağlamak bir yana yeni süreç ve çelişkilerin önünü açmaktan başka bir işe yaramayacaktır." (D.E. s.11, sf.14)

Şırnak katliamı bu süreç ve çelişkilerin önünü açmıştır. Bu süreç ve çelişkilerin temel özelliği Türkiye ve Kürdistan'da bir alt-üst oluşu artık kaçınılmaz kılmasıdır. Devlet, çaresizlikten de olsa, Şırnak katliamıyla birlikte büyük bir akılsızlık yapmıştır. Kendi yıkımını ya da en azından egemenliğinin sarsılmasını, beraberinde getiren sürecin önünü kendi elleriyle açmıştır. Artık bundan geri dönmeye kimsenin çürücü yetmeyecektir.

TÜRK BURJUVAZİSİ KÜRT HALKINI TAMAMEN KAYBETTİ

Şırnak katliamı, Kürt halkını devletten, hükümet ve faşist burjuva basından bir daha geri getirmemek üzere koparmıştır. Kürt

halkı, katliam sırasında herşeyden önce devletin yüzünü bir kez daha görmüştür. Devletin Kürdistan'daki temsilcileri Kürt halkını düşman gördüklerini her vesileyle açığa vuruyor, ona uygun davranıyorlar. Şırnak halkının, "Tuğay Komutanı ve Emniyet Müdürü orada olduğu sürece geri dönmeyiz" demesi ya da Ünal Erkan'ın tüm çabasına rağmen görüşmeyi reddemesi bunun sadece ufak bir kanıtıdır. Gerilla mücadelesi kadar devlet güçlerinin tutumu da Kürt halkında ulusal bilincin uyanmasında rol oynamıştır. Kürt halkı, devletin kendilerine düşman gözüyle baktığını başının üstüne bomba yağarken daha iyi kavramıştır. Son gelişmelerle birlikte, yediden yetmişe tüm bir halk devletin yüzünü görmüştür. Bundan dolayı, eskiden kısmi olan devletten kopuş şimdi kitlesel boyutlara varmıştır. Olayın kitlesel boyutu sadece Şırnak'la sınırlı değildir. Şırnak ve çevresi dahil, tüm Kürt halkı böylesi bir kopuşma ayrışma sürecine girmiştir. Tarafsızlık denen şey, hayırhah tutum kalmamıştır. İşbirlikçi

ufak bir azınlık dışında Kürt halkının ezici çoğunluğu devletin karşısına geçmiştir.

Kürt halkı, Şırnak katliamıyla birlikte başta SHP-DYP olam üzere tüm burjuva partilerinden kopuşmuştur. Daha önceleri başlayan bu süreç son katliama karşı burjuva partilerin takındıkları destekleyici tutumla son derece hızlanmıştır. DYP İİ İdare Meclisi üyesi bir Şırnak'lınin Şırnak katliamını tüm gerçekliğiyle ortaya koymasına rağmen hiç bir burjuva partisinin katliama tavır alması burjuva partilerin maskelerini hızla düşürmüştür. Böylece 1991 seçimleri öncesi birer tabela partisine dönüşmüş olan burjuva partiler bir süre sonra tekrar aynı noktaya gelmiş oldular.

Kürt halkının dışladığı, kopuştuğu organların arasında faşist burjuva basın da yer alıyor. Devletin önemli bir organı olan faşist burjuva basın tüm inandırıcılığını ve güvenilirliğini kaybetmiştir. Bu önemli bir noktadır. Çünkü, egemen sınıf olarak tekelci sermaye toplumdaki ideolojik egemenliğini en başta bu organlar eliyle ger-

çekleştiriyor. Üstelik, resmi sıfatları olmadığı için basın hakkında boş inan besleyen toplumun geniş bir kesimi hükümet ve devlete inanmasa bile basının yazdıklarına inanıyordu. Son gelişmeler bu durumu yerle bir etti. Devletin ve Genelkurmayın bir çanak yalayıcısı olan Yalçın Doğan Milliyet'te şunları yazıyor: "Halk artık devlete güvenmiyor. Halk artık basına güvenmiyor. Gazecilere küfrediyor... Onun dışında basın Şırnak'a ulaşmıyor. Sadece Şırnak'ta değil, büyük olasılıkla bölgede basın giderek dışlanıyor. Bu dışlanma basının halkın sorunlarına ilgisizliğinin sonucu değil. Dışlanma, halkın artık başka bir noktaya gelmiş olmasının sonucu" (Milliyet, 24 Ağustos 1992). Bu "sahibinin sesi"nin sözlerinin tek cümleyle özeti: Kürt halkı, sadece Şırnak'ta değil tüm Kürdistan'da faşist burjuva basından kopmuştur. Burjuvazinin ideolojik egemenlik araçları önemli bir darbe yemiştir.

Kuşku olmasın ki, Kürt halkında burjuva basına karşı ortaya çıkan duygu ve düşünceler TV. gi-

bi yayın organları için de geçerlidir. Burjuva ideolojisi ve kültürünü yaymanın bu önemli araçları, Kürt halkına yaklaşımlarıyla en azından Kürt halkı nezdinde maskelerini düşürmüş, gerçek yüzlerini ortaya koymuşlardır. Bu nedenle, televizyon yayınlarının da bir inandırıcılığı ve güvenilirliği kalmamıştır.

FAŞİST BURJUVA BASININ İĞRENÇ TUTUMU

Şırnak'ta, devletin önceden planladığı bir provakasyonu gerçekleştirdiği hiç bir kuşkuyla yer vermeyecek kadar açıktır. Demirel'in dediği gibi "herşey planlandığı gibi gitmiştir. Yukarıda ifade ettiğimiz gibi, katliamın bir provakasyonla gerçekleştiği hemen anlaşıldı. Bu, başta devlet ve hükümet olmak üzere tüm burjuva kurumları ve sınıf olarak da burjuvaziyi oldukça zor bir duruma soktu. Devleti, hükümeti ve sınıf olarak burjuvaziyi bu zor durumdan kurtarmak işi yine faşist burjuva basının omuzlarına kaldı.

Faşist burjuva basın, büyük bir görev bilinciyle hemen işe sarıldı. "Şırnak'ı basan PKK'lılar" ortaklıkta bulunamayınca hemen bunların halk arasında gizlendiği-

ni, dehlizlerde saklandığını, askerlerin halkla gerillayı birbirinden ayırmak için çok titiz davrandığını vb. yazmaya başladılar. İlk günkü savaş başlıkları durum anlaşılınca yerini "devletin işi zor", "askerin şefkati", "halkı asker aynı yemeği paylaşıyor" başlıklarına bıraktı. Üç gün boyunca Kürt halkının başına bomba yağdıranlar şimdi onunla "peynir-domates" yiyordu. Ama bu demogoji de yeterli olmayınca, örneğin Yalçın Doğan gibi bir çanak yalayıcı, hemen Şırnak'a gidiyor, Bölge Valisi'yle görüşüp onun görüşlerini aktarıyor, aktarmakla kalmıyor, Kürt halkının zaten bunu hakkettiğini Türkiye'ye anlatmaya çalışıyor. Şöyle diyor, bu sahibinin sesi şahıs, "Bir başka deyimle PKK dağda değil, kentte!.. Hatta, halkın kendisi büyük ölçüde PKK'nın kendisi!.." Yani, halkın kendisine mi bundan sonra PKK demek doğru ya da PKK'yı farklı bir konuma mi itmek gerek, oldukça güç bir durum. Yoksa, öyle beşyüz bin kişiyle saldıracak ve sonra oradan uzaklaşacak, bu öyle kolay değil. Çünkü, dışardan gelen askeri birlik çevreyi kuşatıyor. Üstelik o sırada çatışma olanca şiddetiyle sürü-

yor. Şırnak'tan kaçan kimse yok!.. Peki nerede bu adamlar?' (Milliyet, 24 Ağustos 1992). Bu sözlerde, iç içe geçmiş iki şey var. Birincisi bu sözler, devletin oradaki halkı hedef aldığı gizli bir itirafıdır. İkincisi, bu çanak yalayıcı Kürt halkını hedef gösterirken, Türk ve diğer halklara Kürtlerin zaten bu katliamı hakkettiğini anlatmaya çalışıyor. Cumhuriyet gazetesinin bu eski yazarı işte böyle bir kan içicidir...

"İlerici" geçinen Cumhuriyet gazetesinin tutumu iğrençlikte bu eski yazarından aşağı kalıyor değil. Sol kesimde "İlerici-liberal" olarak algılandıkları için Cumhuriyet-Milliyet ikilisini örnek verdik. İşte Cumhuriyet'in katliam karşısındaki tutumu: "Bunlara göre Şırnak'taki çatışmayı devlet güçleri yaratmıştır. İl merkezinde resmi kuruluşlardan, kışladan, karakoldan, hükümet binasından ateş mi açılmıştır? Niçin? Nereye? Yurttaşların yaşadıkları evleri asker durup dururken topa mı tutmuştur? Roketatarla mı dövmüştür? Deli saçmalarını propaganda diye yaymanın da bir sınırı olmalı!.." (Cumhuriyet 26 Ağustos 1992). İşte Cumhuriyet'in "resmi" tutumu.

Ayrıca nüshanın birinci sayfasını o gün "Acı Dinmiyor" manşetiyle çıkarmış. Ama sanılmasın ki Kürt halkının yaşadığı trajedi için bu manşeti kullanmış... Hayır. Kürt halkının tarihteki en büyük trajedilerinden biri yaşanırken Cumhuriyet gazetesi, ölen bir binbaşının oğlu ve karısının tabuta kapanmış resmini manşete çıkarmayı tercih ediyor. Oysa, aynı günkü Cumhuriyet'te Ergün Aksoy Çanakkale'de savaşmış Şırnaklı bir Kürt ihtiyarın sözlerini aktarıyor: "Eşi Nazife sürekli ağlıyor. Ağzından tek bir kelime dahi çıkmıyor. Ahmet Erk'e vücudundaki yanıkları soruyoruz. Önce konuşmaya çekiniyor. Daha sonra "Ne yaparlarsa yapsınlar, herşeyi anlatacağım, artık kimseden korkmuyorum" diyerek şunları söylüyor:

"Önceki gün evleri didik didik aradılar. Bizim eve de geldiler. PKK'lı olup olmadığımızı sordular. Ben de PKK yok dedim. Evlin altını üstüne getirdiler. Evimin dışındaki samanları yaktılar. Evi de ateşe vereceklerini anlayınca engellemeye çalıştım. Ancak, bir adım daha atarsan seni öldürürüz dediler. Evi de ateşe verip gittiler. Yangını söndürmeye çalıştım, ama beceremedim. Ellerim ve yüzüm yandı. Kendimi zar zor dışarı attım" (Cumhuriyet 26 Ağustos). Ahmet Erk adındaki yaşlı, Ergün Aksoy'un yüzündeki yanıkları sorması üzerine işte bunları anlatıyor.

Vahşet bu kadar açık. Bu kadar açıklıktan sonra ne başka örnek vermeye nede diğer ırkçı-şoven basının tutumunu aktarmaya gerek kalıyor.

SOL HAREKETİN UTANÇ VERİCİ SESSİZLİĞİ

Kürt halkı, tarihinin en büyük trajedilerinden birini daha yaşı-

Devletin Şırnak katliamından hemen sonra Şırnak, yakılmış, yıkılmış ve harabeye dönmüştü. Şırnak'ta halk şehri terk etti ve yalnız devlet güçleri kaldı.

yor. TC. devleti ve hükümetli bu trajedinin baş mimarları. Bu gerçek artık iyice gün ışığına çıkmış durumdadır. Burada, üzerinde durulması gereken bir diğer önemli gerçek, Türkiye işçi sınıfı, aydınları ve sol hareketin önemli bir bölümünün utanç verici bir sessizlik içinde olduğudur. Yaşanan bu trajedi karşısında hiçbir gerekçe bu suskunluğu haklı göstermeye yetmez, yetmeyecektir.

Enternasyonalizm, Türkiye sol hareketinin dilinden düşürmediği bir sözcüktür. Sırası geldiğinde herkes enternasyonalist geçilir, bu konuda üzerine toz konduramaz. Oysa, gerçek enternasyonalizm, sözde değil, pratikte belli olur. Enternasyonalist geçinen Türkiye sol hareketi, devrimci-komünistler ve bir-iki devrimci hareket dışında Kürt halkının katledilmesi karşısında gazete ilanı ve demeç dışında kollarını dahi kimildatmadılar. Kürt halkı katledilirken onlar DİP'ler ve İP'lerle, bir de değişiklik konularında "projeler" hazırlamakta iştigal etmeyi uygun buluyorlar. Durum böyle olunca, ektileri altındaki işçi ve memurların

kendiliğinden harekete geçmesini beklemek boşuna olacaktır.

Son gelişmeler legalizmi toprağa gömdü. Onunla birlikte reformizmi de büyük bir yozlaşma ve çürüme sürecine soktu. Daha doğrusu, geçmişten gelen bu süreci hızlandırdı. Kürdistan'daki olaylar karşısında reformizmin sessizliği çürümüşlük, kokuşmuşluk ve yozlaşma düzeyini ortaya çıkarmıştır. Sol hareket bir konformizm içindedir. Ve bu olumsuz durum genç ve yeni devrimci güçleri bu çürümüşler topluluğunu aşmasıyla ortadan kaldırılabılır.

Çürümüşlük karşısında söylemeyecek fazla söz olmuyor. Enternasyonalizm sözcüğü bunların ağzında uzun zamandan beri kocaman bir yalana dönüşmüş durumdadır. Kürt halkı, en zor dönemde kendini yalnız bırakarak kendi burjuvazisinin yanında sessizce yer olan bu reformistleri unutmayacaktır. Buna karşılık, gerçek enternasyonal dayanışma için elinden geleni yapmaya çalışanları da unutmaya inanıyoruz.

ŞIRNAK KATLIAMI PROTESTO EDİLDİ

Eminönünde Kadıköy vapur iskelesinin önündeyim, hava öylesine sıcakki insanı bunalıyor. Saat altı sularında olmasına rağmen sıcaklığın etkisi hala yakıcı.

Birden ŞIRNAK'ı düşünüyorum. Şimdi Kürdistan cehennemdir diyorum kendi kendime ve öyle canım sıkılıyor. Nasıl sıkılmasın nasıl bozulmasın moralim? Eğer bir insan kendisine insanım diyorsa, henüz duyguları ölmemiş düşüncesini yitirmemişse, kısacası hayvandan farklı olduğunu anlayabiliyorsa, düşünmeli ve harekete geçmeli, KÜRT halkının sesine, ses gücüne güç katmalı.

Düşünüyorum, TÜRKİYE ve KÜRDİSTAN DEVRİME GEBE.

Birden irkiliyorum, tüylerim diken diken oluyor. O büyük gün uzak değil ve için için yanarak yükseliyor kavga. Alevler sarıyor dört bir yanı. Ve bedel ödüyor emekçi halklarımız özgürlük ve gelecek için. Ve yiğit Kürt halkı, tarihini bir kez daha ve devrimci tarzda yazmak istiyor.

Faşist TC. devleti, bir kez daha tarihsel geleneğine, sınıfsal karakterine baş vuruyor, Kürdistan'ı yakıyor. Tüm kitle imha silahlarıyla Kürt ulusuna saldırıyor, boyun büktürmeye, diz çöktürmeye çalışıyor. Kürt halkının direnişi ateşler içinde yükseliyor. İsyan çılgınlıkları çınlatıyor kulaklarımı. Analar, babalar, yaşlılar, gençler, bebeler yalınayak kan içinde. Ve bir halk, ateşler içinden geçerek yürüyor geleceğe.

Düşünüyorum, sermaye egemenliği cehenneme gitmemek için sarılıyor cenneti KAPİTALİZM'e, daha çok kan daha çok gözyaşı istiyor zenginliklerine. Çürümüş kokuşmuş yıkılmaya yüz tutmuş gövdesiyle sınıf egemenliği için direniyor FAŞİZM.

DÜŞÜNÜYORUM NE YAPMALI?

İnsanım ben, susmamalı göz yummamalı, bu zul-

me bu vahşete dur demeli. Düşünüyorum, nasıl yapmalı? İnsanlar, insanlar, duyarlı duygulu insanlar... Binlerce insanın içinde yürekli insanlar, Eminönü'nde Kadıköy iskelesinde jeton kulübesinin önündeydim. Birden önümde pankart açıldı koskocaman ŞIRNAK KATLIAMININ SORUMLUSU FAŞİST TC. DEVLETİDİR... İmza DEVRİMCİ EMEK OKURLARI... Arkasından sloganlar yükseldi; ŞIRNAK KATLIAMININ SORUMLUSU FAŞİST TC. DEVLETİDİR, KÜRT HALKINA KALKAN ELLER KIRILACAK. Ve bende katıldım onlara, seslerine ses, güçlerine güç kattım. Havadan kuşlamalar yağıyordu... Aldım okudum, okuttum başkalarına. Paylaştım sevincimi coşkumu başkalarıyla... Perşembe günü olmalıydınız Eminönü'nde Kadıköy iskelesi görülmeye değerdi. Meydanda üç, dört ekip, onca sivil polis varken, dahası Necdet Menzir'in halk polisi destekliyor, sözünün üzerine olmaz böyle şey özgünüm Menzir...sen oldun rezil...

Pankartı asanlar, sloganı atanlar, kuşlamayı yapanlar binlerce insanın arasında eridiler sanki. Zavalı polisler birden sesleri duyunca ne yapacaklarını şaşkırdılar. O kadar kalabalık ki, polis pankartın yanına gelene kadar turnike kapısı açıldı hurra herkes içeri doldu.

İçimi birden bir neşe kapladı, moralim düzeldi, çünkü bende onlara katıldım. Ve polis kimseyi yakalayamadı.

Merak ettim ne olacak diye, oradan ayrılmadım. İnsanlar vapura binmiş vapur hareket etmişken vapuru geri çevirmişlerdi. Haydi vapur boşaltıldı. Turnikeler kapatıldı. İnsanlar akın akın iskeleye doluyor, polisler insanlara dert anlatamıyor. İnsanlar merakla pankarta bakıyor, kalabalık dört beş binleri buluyor ve insan selinden yol kapanıyor. Polisler telaş panik içerisindeyken bomba uzman ekipleri geliyor. Böylece bir saate yakın Kadıköy iskelesi deniz trafiğine kapanıyor. Kara trafiğide cabası. İşte böyle, bende yolculardan biriydim. Karaköye kadar yürüdüm. Gidene kadar insanların yüzüne baktım. Birçok insanın yüzünde yorgunluk, ama bir sevinçte vardı. Ben de eve bayağı geç kalmıştım, ama huzurluydum. Çünkü Kürt halkıyla dayanışmaya girmiştim. Bana bu sevinci yaşatan DEVRİMCİ EMEK okurlarına teşekkür ederim.

Ve düşünüyorum kendi kendime -DEVİRİMCİ OLAMIYORSAN DEVRİMCİLERE KATIL- hiç değilse iyi bir insan olursun.

Bir işçi

Afişlerimizi Yapıştıran Arkadaşlarımıza Gözaltı ve İşkence

Cevat Saim Çelen, Mustafa Çetiner, İman Ateş... Her türlü gericiliğe, haksızlığa karşı mücadelenin ve enternasyonalizmin abidesi olan bu üç gerillanın aldıkları sınıf bilinci ve uzlaşmaz, kavgacı ruhlarıyla ölümsüzleştikleri ay olan Ağustos'ta, onları unutturmayacağımızı ve kavgalarının takipçisi olacağımızı bir kez daha belirttik.

Onların kavgacı, uzlaşmaz, enternasyonalist anlayışlarının ve mücadelecilik geleneklerinin devamı dergimiz Devrimci Emek'in imzasını taşıyan büyük boy afişleriyle, başta İstanbul olmak üzere bir çok ilde burjuvazinin kafasına, emekçi halklarımızın gönlüne, Filistin halkının haklı davasında ve Filistinli gerillalarla birlikte İsrail siyonizmine karşı savaşta ölümsüzleşen bu üç komünist gerillanın, enternasyonalist savaşçının isimlerini kazıdık.

Türk-Kürt ve Arap halklarının mücadele çizgisinin sembolü olan bu üç komünist gerillanın öl-

mediğinin, mücadelelerinin sürdüğünün kanıtı da TC'nin kolluk güçlerinin bu çalışmalarını yapan arkadaşlarımıza yönelttikleri saldırılar ve tavırlarıdır.

Ümraniye'de afiş biçimindeki Devrimci Emek özel sayılarını yapıştırdıkları gerekçesiyle iki arkadaşımız gözaltına alındı. O gece sabaha kadar karakolda kaba dayakla sorgulanan, işkenceye maruz kalan arkadaşlarımız, ertesi gün 1. Şube Terörle Mücadele ekiplerine teslim edilmişlerdir. Özel sayıların üzerinde basanın, sahibinin ve yazışları müdürünün yazılı olduğu, dergimizin adresinin de bulunduğu ve bugün yürürlükte bulunan basın kanununun tüm gerekleri yerine getirilerek hazırlanmış bu afişleri yapıştırıp dağıtan arkadaşlarımızı gözaltına alan polis, burjuvazinin gerçek yüzünün sergilenmesini de sağladı. Bugün TC'nin ne kadar hassas dengeler üzerinde, zor, terör, katliam ve her türlü faşist baskı yöntemiyle ayakta durduğu-

nun en açık göstergeleridir bu yaşananlar.

1. Şubede, özel olarak yetiştirilmiş işkenceciler tarafından sistematik işkenceye tabi tutulan; bir hafta boyunca askı, elektrik, soğuk ve tazyikli suyla ıslatma, ıslak betona yatırma, ayakta tutma ve kaba dayaktan geçirilen arkadaşlarımız, "Direnmek Yaşamaktır!" şiarını kendilerine klavuz edinecek polis sorularına cevap vermemiştir.

Filistin'de, Buca'da dalgalandıran direniş çizgisini işkenceciler de yaşatanlar, bu çizgiyi her an hayatın her alanında yaşatacaklardır. Tekelci sermaye ve onun bugün faşist devleti hiçbir baskı araç ve yöntemiyle bu direniş çizgisini kıramayacaktır. Ta ki bu çizgi orak-çekiçli kızıl bayrak olarak Türkiye ve Kürdistan'ın bütün şehirlerinde, dağlarında dalgalandıracaya kadar mücadelemiz durmayacak, her geçen gün inancımız ve öfkemiz daha da büyüyecektir.

Son günlerde dergimize yönelik yoğun baskılar, gözaltılar ve çalışanlarımıza yapılan ağır işkenceler, bizleri yıldırmıyor, aksine sınıf kinimizi büyütüyor, burjuvaziye ve faşizme öfkemizi besliyor, mücadele azmimizi ve kararlılığımızı daha da büyütüp besliyor.

Dünyanın hiçbir yerinde ve tarihin hiçbir döneminde zorbalıkla, baskıyla terörle iktidarda kalmak isteyenler başarılı olamamışlardır ve olamayacaklardır. Bu terör, baskı ve döktükleri kanlar, her gün saflarımıza yeni Cevat Saimler, Seyitler katmakta ve faşizmin sonunu giderek yakınlaştırmaktadır.

FİLİSTİN'DE DÖĞÜŞEREK ÖLDÜLER

DEVİRİMCİ emek

İMAM ATEŞ

**CEVAT SAİM ÇELEN
(TEĞMEN ALİ)**

DEVİRİMCİ emek

MUSTAFA ÇETİNER

GÜNEŞE GÖMÜLDÜLER!

MARET İşçileri Grev Kırıcılığı Yapan İSMER'i Bastı

İstanbul büyükşehir belediyesine bağlı İSMER 15 günden beri Koç Holdinge ait MARET adına kaçak üretim yapıldığının tespit edilmesi üzerine, 3.9.1992'de 45 günden beri grevde olan MARET işçileri tarafından basıldı.

150 civarında işçi ve Tek Gıda İş 3 nolu şube yöneticilerinin katıldığı eylem, İSMER önünde sloganlar atılarak başladı. İşçiler hep bir ağızdan ve coşkulu bir şekilde "Grev kırıcılarından hesap soracağız!" sloganıyla fabrika önünde birikince, yavaş yavaş dışarı çıkan İSMER işçileri: "İSMER İşçisi Dayanışmaya", "Yaşasın İşçilerin Mücadele Birliği", "İşçiler Elele Genel Greve", "Bugün Bize, Yarın Size" sloganlarıyla dayanışmaya çağrıldı.

Daha sonra 3 Nolu şube yöneticileri ile İSMER yöneticileri arasında bir görüşme yapıldı. Görüşmede İSMER, Marmara ve Trakya bölge başkanı Mustafa Sarıbaş ve diğer İSMER yöneticileri, MARET için kesim yaptıklarını kabul ettiler, ancak, mamül mal üretmediklerini söylediler. İSMER yöneticilerinden, MARET adına hiç bir iş yapmalarını istendi. Aksi takdirde bunun doğrudan grev kırıcılığı anlamına geleceği anlatıldı ve MARET adına her türlü işlemin bir an evvel durdurulması gerekliliği söylendi.

İSMER'li yöneticiler, kendilerinin sosyal demokrat olduklarını, grev kırmak istemeyeceklerini, ama sadece kesim yapmanın grev kırıcılığı olmadığını; zaten kendileri kesmeye başkalarının keseceğini, işçilerin karını doyurmak için iş yapmak zorunda olduklarını ve dahası kendilerinin İstanbul büyük şehir belediyesine bağlı olduklarını, bu işin orası ile görüşülüp halledilmesi gerektiğini söylediler.

Sosyal demokrat belediyenin sosyal demokrat yöneticileri, ger-

çek yüzlerini gizleyebilmek için demagoji yapıyor, yalan söylüyorlar. 45 günden beri grevde bulunan MARET için kaçak kesim yapıyor olmaları (ki, bu konuda da yana söylüyorlar, İSMER işçileri, diğer mamül maddelerin de işyerlerinde üretildiğini söylüyor) onların alenen grev kırıcılığının ve gerçek yüzlerinin en açık kanıtıdır. Bu bile, SHP'nin ve sosyal demokrasinin işçi sınıfından, emekten, haklıdan yana değil, sermayeden yana bir burjuva partisi olduğunun göstergesidir.

Bu aynı zamanda, bu işin oturup onlarla konuşarak çözülemeyeceğini, işçi sınıfının önündeki engellerin, ancak kendi güçlerine güvenerek ve tereddütsüz canla başla mücadele ederek aşılabileceğini gösteriyor.

İSMER işçileri, istemeye istemeye de olsa, MARET'teki sınıf kardeşlerinin grevlerinin kırılması için çalıştırıldıklarının ezikliği içinde işlerini bırakarak, MARET işçileriyle kucaklaşıyor, onları desteklediklerini söylüyorlar. Bunu onlarla beraber atıkları sloganlarla da belirtiyorlar. "İşverenler işçiyi ezemeyecek", "Yaşasın işçilerin mücadele birliği" vb. sloganlar hep bir-

likte ve daha bir coşkuyla çınlatıyor kesimhanenin önünü.

İşçiler, sadece kesim değil, MARET'in bütün ürünlerinin burada yapıldığını, günde 150 büyük baş hayvanın yanı sıra 300'e yakın da kuzu kesildiğini söylüyor ve gizli kesimhaneyi gösteriyorlar.

Grevci MARET işçileri, İSMER işçilerinden, bundan böyle KOÇ için iş yapmalarını ve iş getirenleri işlerinden koymalarını gerektiğini söylüyorlar. Çünkü, "bugün MARET işçisinin başına gelenler, yarın sizin de başınıza gelecek" diyorlar. MARET işçileri "bugün bize, yarın size" sloganıyla bu gerçeğin altını çiziyorlar.

Bu işçilerin haklarını alabilmelerinin yolunu açıkça ortaya koyuyor: İşçi sınıfı her anlamda mücadelesinin birleştirmelidir. Ancak ve ancak sınıfın mücadele birliği sağlanarak ve kendi gücüne, örgütlülüğüne dayanarak kendisi sorunların olduğu gibi, toplumun da sorunlarını da çözebilir.

Eylem alkışlarla bitiriliyor. Eylem boyunca orada bulunan jandarma, eylemci işçilere müdahale etmiyor.

Bir işçi

KEMER YAPI İNŞAAT İŞÇİLERİ İLE SÖYLEŞİ

Yaşamak ile ölmün an meselesi olduğu bir ülkede, gözleri kör hırsından başka birşey görmeyen, kapitalistlerin insanları hangi koşullarda çalıştırdıklarını ne kadar anlatsak da yaşayanlar kadar hissetmemiz mümkün müdür? İşte insanların sömürüldüğü, ezildiği, horlandığı, kapıların bir bir suratlarına kapandığı ülkemizde insanların yaşam biçimlerini yerinde gördük ve resimledik. Henüz çocukluğunu yaşayamadan, oynayamadan iş hayatına atılmış genç işçileri, çocukları köle gibi çalıştıran bir işyerindeyiz.

Hava güzel, güneşli bir yaz sabahı. Kemerburgaz'a doğru yola çıkıyoruz. İlk araç değiştirdikten sonra Kemerburgaz'a ulaşıyoruz. Kemerburgaz'da Kemer Yapı İnşaatı soruyoruz. Bizle otostopla veya yürüyerek yaram saatte ya da belediye otobüsüyle gitmek için yarım saat beklememiz gerektiğini söylüyorlar. Biz de bir kamyonu otostop çekip bizi Kemer Yapı İnşaatını kadar almasını rica ediyoruz. Yol boyunca ağaçlar ve yemyeşil bir alan ve yokedilmeye başlanmış ormanlar. Kemerburgaz'dan 1 km ileride jandarma ve maliye arabası var. Bizi durdurmuyorlar, geçiyoruz. Kemer Yapı İnşaatı geldiğimizde kapıdaki bekçiye bir arkadaşla görüşeceğimizi söylüyoruz. Bize içeri girip aramamızı söylüyorlar. Kazılmış inşaat alanları içinde beş dakika sonra müdüriyetin olduğu yere geliyoruz. Bir çavuş (işçiler kendi aralarında ustalarına çavuş diyorlar) bizi karşılıyor. Arkadaşın ismini soruyoruz. Önce bize tuhaf tuhaf bakıyor, durumu anlatınca, "bekleyin çağırayım" diyor. 10 dakika sonra bizi davet eden arkadaş geliyor. Bizi hemen koğuşa götürüyor. Koğuştaki üç katlı iki tane ranza ve yemelerini yapmak için koğuş içinde bir mutfak. Koğuşun altı toprak, yaşamıcaak bir yer değil. Şiddetli bir rüzgar koğuşa alt üst eder. Sağlık koşullarını hiç elverişli değil. 1-2 battaniye ve altı yatmak için konulmuş yataklar, tabii yatak denilebilirse. Fakat buna rağmen içinde yatan işçiler, bizi güleriyüz ve dostlukla karşılıyorlar. Yemeklerini yeni yemişler, bizim için yemek yapmak istiyorlar. Biz, "karnımız tok" diyoruz; "haya" diyorlar. Gözleriyle, "siz bizim için buraya kadar gelin, sonra da yemek yemeden gidin. Bu olamaz."

der gibiler. Koğuştaki biraz sohbet ediyoruz, sonra ben söyleşiye geçelim diyorum. Bizi bir başka koğuşa götürüyorlar. Koğuşun girişi mutfak niyetine kurulmuş hiç sağlıklı olmayan bir yer. Bütün hastalıkları içinde barındıran, bol sinekli ufak bir kulübeye giriyoruz. İşçiler, köylerden getirilmiş oldukları kilimlerle yerleri bir güzel süslemişler. Duvarda faşist TC güçlerine katledilen Vedat Aydın'ın resminin bulunduğu bir takvim. Ve bakımsız duvarlar. İçerde yirmiye yakın işçi sohbet ediyorlar. İçeri girdiğimizde hepsi ayağa kalkıyor. Selamlaşıp el sıkışıyoruz. Bizi gördüklerinde yüzlerindeki ifade güllüklere dönüşüyor. İçeride 12-13 yaşlarında 3-4 tane çocuk var. İçerisi buram buram alnteri ve emek kokuyor. Önce kendimizi tanıtıyoruz. Devrimci Emek dergisinden geldiğimizi ve kendileri ile yaşam biçimleri ve inşaatteki sorunları hakkında röportaj yapmaya geldiğimizi söylüyoruz. Daha önce hiç bir gazete veya dergi buraya gelmemiş. Yanımızda getirdiğimiz dergilerden ve Filistin'de ölen üç devrim savaşçısının, enternasyonal savaşçıların resimlerini veriyoruz. Önce dergimizle resimleri kendi aralarında bölüşüyor, sonra dergiyi şöyle bir inceliyorlar. Biz söyleşiye geçmek için acele ediyor ve söyleşiye başlatıyoruz.

Kemer yapı inşaatından biraz bahsedebilir misiniz?

Kemer yapı inşaat, kendi bünyesinde 5 ayrı şirketten oluşuyor. Yani taşeronluk sistemi var. Burada iki katlı villa biçiminde evler yapıyor. Aynı zamanda buranın ismi Kemer Yapı İnşaat ve Turizm AŞ. dir. Buradaki işçilerin hemen hepsi Kürdistan'dan gelme. Yoksul aile çocukları. Bunun yanı sıra bir de Tokatlılar var, bir de yabancı mühendisler.

Kaç işçi çalışıyor? Sendikanız, sigortanız ve sosyal haklarınız var mı?

Burada 1000 işçi var. Sendika, sigorta ve sosyal hak diye bir şey yok. Sadece içeride memur olarak çalışanlar sigortalıdır. Onlar da ya 5 kişidir ya da 6 kişi.

Yani şimdi sizin hiç birinizin sigortası yok mu?

Hayır. Hiç birimizin sigortası yok.

Peki ama sigortasız işçi çalıştırmak devletin kendi yasalarına göre

bile yasak. Çalışan her insanı sigortalı yaptırmak zorundalar.

Burası çok değişik bir iş yeri. Hiç kimsenin sigortası yok. Zaten burayı devlet bile bilmez ki. Bilse de bildiği gibi kullanır. Yani bir taraftan yasaklar, ama diğer tarafta duruma uydurulmuş bir yasası mutlaka vardır. İşverenler onu kullanırlar.

Yani?

Yanısı, işveren bizi 15 gün çalıştırıyor. 15 gün sonra işten atıyormuş gibi yapıyor. Hemen arkasından tekrar iş başı. Bir şey söyleyince cevap hazır. Durası Türkiye. İsteyen çalışır, istemeyen gider? Kimseyi zorla çalıştırmıyoruz.

Bunu biraz daha açabilir misin?

Şu anda Türkiye bir işsizler ordusunu barındırıyor. Her taraf iş arayan insanlarla dolu. İşverenler için değişen bir şey yok. İşine geliyorsa bu öçere ve bu şartlara razı olur çalışsın; işine gelmezse gider kendine başka bir iş bulursun. İşverenlerin hepsinin ağzında bu hazır. Özellikle biz Kürtlere bütün iş kapıları kapalı. İş aramaya çıktığımızda önce şöyle bir aşakıldan yukarıya süzülüyorlar, sonra nerele olduğumuzu soruyorlar. Onların deyimle "doğulu", bizim deyimimizle Kürdistan'la olduğumuzu öğrendikleri zaman bizi işe almaktan vazgeçiyorlar. Hangi yere, hangi fabrikaya gidersen git, durum böyle. İstersen bir örnek vereyim: Bir fabrikanın duvarında (ismini hatırlamıyorum) "Köpek girer, Kürt gireremey" yazık. Bundan dolayı inşaat alanları bize (Kürtlere) kalıyor. Buradan da atılma tehlikesi olduğu zaman, çoğu arkadaş bu riski göz önüne almıyor. Hepimiz çalışmak zorundayız. Çünkü, sadece geçinmesi gereken biz değiliz. Ailelerimiz, çocuklarımız var çoğumuzun. Çoğu arkadaşın anne ve babası buradan gönderilen parayla geçiniyor. Yani kısacası hepimizin çalışmaya ihtiyacı var. Bu nedenle de her türlü şartlara göğüs germek zorundayız.

Hiç bir işçinin sigortası olmadığını söylediniz. Hastalandığınızda veya iş kazası gibi hallerde neler yapıyorsunuz?

Herkes kendi imkanlarıyla tedavi görüyor. Yani, özel doktorlara gidiyor. İlaçlarımızı kendimiz temin ediyor.

ruz. Gerçi doktora gitmek için çok hasta olmak gerekiyor. Öyle her hastalıkta doktora gidemiyoruz. Çünkü doktor tedavisi çok pahalı. Doktora gitmek için çok hasta olmamız gerekli. En az 5-10 gün yatakta yatmamız gibi.

İş kazaları olduğu zaman ne oluyor?

Burası genelde iki katlı villa tipi evler olduğu için fazla inşaatçıdan düşme veya diğer biçimde iş kazası olmuyor. Yani az oluyor.

(Başka bir işçi söze giriyor)

Biraz önce (-aktörle çimento getiriyorduk. Traktör devrildi. Arkadaşın birisi çimentoların altında kaldı. İşveren geldi, önce şöyle bir bakta, "bir şeyi yok" dedi. Tabii çimentoları delinip döktüğü için biraz kızdı ama, arkadaşla hiç ilgilenen olmadı. İlgilenen olsa bile, yani hastaneye gitse de hastane masrafları arkadaşın ayağından kesilir. İşveren hiç para ödemez. Bu arkadaş şimdi işbaşı yaptırıldı. Yani çalışıyor.

(Diğer arkadaş devam ediyor.)

Burada iş kazası ve normal hastalığın birbirinden farkı yok. Hastalık veya kaza nasıl olursa olsun bunun hem acısını hem de ekonomik zorluğunu işçi çeker.

İşveren size yemek veriyor mu? Bu sorunu nasıl hallediyorsunuz?

Biraz önce söylediğim gibi, hiç bir şey yok. Yani sadece aylığımızı alıyoruz. Yemeği kendimiz hallediyoruz. Dönüşümlü olarak arkadaşlar mutfakta yemek yapıyor. Yemek işini komün olarak hallediyoruz.

Peki banyo, duş veya tuvalet gibi ihtiyaçlarınızı nasıl gidertiyorsunuz?

Banyo veya duş yok. Yıkınmak için suyu ya kendimiz getiriyoruz ya da tankerlerle su geliyor. Bazen ondan alıyoruz. Zaten yıkınamıyoruz. Sadece başımıza yıkıyoruz. Tuvalet bir tane var, onun da kanalizasyonu yok. Her tarafa pislik saçıyor. Çok zorunlu oldukça kullanıyoruz diğer hallerde araziyi kullanıyoruz. Kokudan ve pislikten tuvalete gitmiyoruz.

Peki boş günlerinizde neler yapıyorsunuz?

Boş günümüz yok gibi, çünkü Cumartesi ve Pazar da çalışıyoruz.

Artı bir ücret veriliyor mu?

Hayır. Normal işgünü gibi çalışıyoruz. Genelde akşamları boş saatlerimiz oluyor. Onuda ya kitap okuyarak

ya da sohbetle geçiriyoruz. Bazı arkadaşlar köye kahveye gidiyorlar. Bizim sohbetlerimiz genelde Kürdistan'la ilgili oluyor, çünkü hepimizin doğduğu büyüdüğü yerler kendi topraklarımız olduğu için sohbetimizi de orası alıyor. Burda işler çok karışık diyor diğer bir işçi. Zamanında paralarımız verilmiyor. Hiç bir hakkımız yok. Şikayet edebileceğimiz bir kurum ve kuruluş da yok. Bizimle kimse ilgilenmez. Çünkü hepimiz Kürdistan'dan gelmişiz. Gerçi Türk işçiler de aynı sömürçüyle yaşıyorlar fakat bize baskı ve zulüm daha fazla. İşveren bile farıcı bakıyor. Burada bile bizi bölmeye çalışıyorlar. Burada Tokatlı arkadaşlar da var, Mûhendistin biri Karadenizli. Tokatlı arkadaşlara bizim için onların yanına gitmeyin, onlarla fazla işi-dışı olmayın demiş. Oysa biz ve onlar kardeşiz aynı sömürçüyle, aynı ezilmişliği, aynı olumsuzlukları beraber yaşıyoruz. Tabii bunlar işverenlerin oyunları. Bu tür oyunlar Türkiye'nin her yerinde var. onların işi zaten ezilen insanları aşağılamak ve bölmektir. Böylece onların sömürül çarkları daha iyi döner.

Bu kadar olumsuzluklara rağmen, tuvaletten tuttu duşa kadar, ücretlerin zamanında ödenmesinden, sağlık siz yaşam koşullarına, insanların ölümle yaşamak arasında bir dönem yaşamasına rağmen sizin tepkileriniz ne oluyor? İşi durdurmak, vizite eylemi, protesto eylemi ve benzeri eylemler örgütleseniz, en azından sendikalaşmak gibi bir girişimde bulunsanız olmuyor mu? Tabii bunun için her şeyden önce koşullar ve şirketler arasında örgütlenmek gerekir. Neden yaratmıyorsunuz?

Önceden de bahsettim, işlerde bir işten atılma korkusu var. İkincisi işçilerin çoğu işçilik yaşamına yeni atılmış insanlar. Sadece alacakları parayı düşünüyorlar. İşçilerin işçilik yaşantısına yeni başlamış olmaları, işsizlik korkusu, düzenin insanlar üzerinde uyguladığı baskılar ve buna hakkını arayan işçilere devletin sıkı kurşunları da ekleyecek olursak ve hele de işçilerde bir örgütsüzlük varsa sorunlara sahip çıkma oldukça zorlaşıyor.

Fakat her şeye rağmen bu örgütlülük yaratılacak ve sorunlarımızı sahip çıkacağız.

Burada çalışan işçilerin genelinin

Kürdistan'dan gelenler olduğunu söylediniz. Şimdi sizin ulusal sorun üzerindeki düşünceleriniz alalım.

(Ulusal sorun deyince hepsinin gözleri parlıyor. Bu sorumuzu beklilyormuş gibi hepsi şöyle bir doğrulup nefes alıyorlar. Zaten konuşmaların başından sonuna kadar hep bu soruna çekiliyor konular.)

Bizler 70 yıldan beri ezilen, sömürülen, asimilasyona uğramış, kimlikleri yok sayılmış ve bir ulus olarak kabul etmedikleri bir ulusa mensup işçileriz. Bütün baskıları en şiddetli biçimde gündeme getiren devlet, Kürt halkı üzerinde terör uyguluyor. Bütün bu baskılara rağmen, yılmayan direnen bir Kürt halkı var. Bütün bu baskılar, katliamlar, sindirmeler, gelişen Kürt halk mücadelesini bastıramayacaktır. Çünkü artık Kürt halkı devrime inanmış, kendini adamıştır. Fakat en büyük eksik kardeş olarak gördüğümüz ezilen Türk emekçilerinden yeterince destek gelmiyor. Çünkü bizi ezenler ve sömürülenler hem Türk burjuvazisi, hem de Kürt burjuvazisi. Düşman ortak. O zaman ortak düşmana karşı ortak mücadele verilmesi gerekir. Türk ulusu ile ortak sorunlarımız da var, ortak olmayan sorunlar da var, ama her şeyden önce ortak sorunlarımızı beraber çözmemiz gerekiyor. Bu mücadelede yetişen Türk devrimcilerinin Kürt halkının kurtuluşu için de mücadele ettiklerini duyduğumuz zaman veya okuduğumuz zaman çok seviniyoruz. Çünkü enternasyonalizm güzel şey.

Sonuç olarak şunu söyleyebilir miyiz? Kürt ve Türk halklarının kurtuluşu kendi ellerindedir. Türkiye'de sermaye sınıfı yok edilmeden, yani faşist devlet yıkılmadan Kürt ve Türk halklarına özgürlük olamaz.

Evet. Tekelci sermayeye karşı birleşik cephe, birleşik savaş... Bu savaşta da galip çıkacak Kürt ve Türk halkları olacaktır.

YAŞASIN KÜRT VE TÜRK HALKLARININ MÜCADELE BİRLİĞİ

Bu söyleşi için Devrimci Emek dergisi olarak size çok teşekkür ediyoruz.

Biz de Devrimci Emek dergisi çalışanlarına ve okurlarına teşekkür ederiz. Zafer savaşlarının ve direnenlerin olacaktır. Mücadelede başarılar diliyoruz.

TEKGIDA-İŞ BÖLGE KONGRESİ YAPILDI

13 Eylül Pazar günü Tek Gıda-İş Genel Merkez toplantı salonunda Marmara, Trakya bölgesi merkez şube olağan kongresi yapıldı. Genel kurula delegelerin dışında geniş bir izleyici kitlesi katıldı.

Oldukça tartışmalı, zaman zaman da tartışmaların ilşip kalmaya dönüştüğü kongre canlı ve dinamik bir görüntü sundu...

13 Eylül'e deng gelen ya da getirilen kongrenin tüm konuşmacılarının ortak noktası 12 Eylül faşist darbesi ve onun mirası olan ve halen yürürlükte olan hukuku ve anayasal düzeninden sadece yakınmayarak yargılanmasında dile getirdiler.

Kongreye gerçek anlamda canlılık ve dinamizm katan da bu arkadaşlar oldu. Zira tüm toplumun sorunları olan demokrasi, sosyalizm, insan haldarı ve Kürt ulusunun demokratik taleplerini, sadece devrimci dozda bu arkadaşlar dile getirdi. Diğer konuşmacıların canlılığı ve dinamizmi koltuğa sahip olma ve koltuğunu kaybetmeme telaşı ve hırçanlılığı idi.

Ve böylece bir kez daha devrimci sendikal anlayış -uzlaşmacı, reformist anlayış karşı karşıya gelmiş oldu. Ancak bundan önceki kongrede, Demokratik Muhalefet Birliği adı altında örgütlenerek kongrede ağırlığını hissettiren Devrimci Sendikal anlayış bu dönemde o örgütlenişten yoksun olduğu için bir sonuç elde edemedi. Demokratik Muhalefet birliğinin örgütlü muhalefeti karşısında yapay bir şekilde kişisel çıkar ve kariyer hesaplarıyla bir araya gelmiş işbirlikçi, uzlaşmacı, reformist sendikal anlayış Demokratik Muhalefet Birliği örgütlenişinin olmadığı kongrede koltuk sayısı yeterli olmayınca koltuk kavgasına tutuşarak parçalandı. Her ne kadar birbirlerinin açıklarına ortaya koymama ve buna her ilki reformist gurubun uymasına rağmen yine de üstü kapalı da olsa birbirlerine saldıldılar.

Kongrede ilginç bir durum da kürsüye her çıkaran sınıf ve kitle sendikacılığını eğitiliminde bir sakız gibi çiğneyip durmalarıydı. Herkes sendikal demokrasi-den bahsediyordu. İşçilerin delegelerini temsilcilerini kendisinin seçmesin-

den bahsediyor, mangalda kül bırakmıyordu.

Halbuki yaşanan gerçeklerse Devrimci Sendikal yönetimlerin dışında hiç birisinin buna uymadığı idi. İstisnasız hepsi temsilcilerin, delegelerin belirlenmesinde eylem kararlarının alınmasında, sözleşmelerin imzalanmasında hiçbir demokratik halka tanınmayarak yukarıdan aşağıya delegeleri ve temsilcileri.

Bunun somut uygulamaları, tabanın dayatması sonucu seçim yapılan yerlerde kendilerine temsilci, yöneticilerin görevden alınmasını sendikadan ihracına varan uygulamalara kadar uzandı. Bunun en canlı örneği Tekgıda-İş Başkanı Turan Uçkun', dönemin bölge yönetimi tarafından görevinden alınmayıp genel merkezce onaylanıp anti-demokratik bir şekilde sendikadan ihraç edildi (sendikadan ihraç kongre kararı gerektiriyor)

Bütün bunları teşahhayan ve hayata geçiren dönemin bölge yönetimi ve genel merkezdir. Zira bölge kolektif bir şekilde genel merkezce çözümlenmesini istemediği bir sorunu, genel merkeze illemeden kendisine bağlı şube ile kendi içinde çözebilir.

Genel Merkez bölgenin 2/4 ihracı onaylarken, daha sonra ihraç karşı çıkanları hizaya getirerek oy birliği istemisi ve karar oy birliğiyle alınmıştır.

Bütün bu olumsuzluklarla başbaşa kalan Turan Uçkun'a sahip çıkan, gücü oranında katkılarını esirgemeyen Demokratik Muhalefet Birliği ve devrimci, demokrat işçilerdi.

Ancak sendika ağaları, sonunda Turan Uçkun'u da diz çöktürdüler. Uslandıranı ortaya koyarak, sanı sendikacılarla bağlılığını kendi ağızıyla ifade ettirdiler.

Evet devrimci sosyalist sendikacı olmak, sınıfın kurtuluşu uğruna bedel ödemeyi göze almayı gerektiriyor. Bedel ödemeyi göze alamayan ilkesiz insanlar kısa dönemde belli koltuklarını koruyabiliyorlar ancak onları dahil çok şey yitiriyorlar. Zira nesnel ortam radikalizmden yana. O güç mutlaka bu tür sağlam temellerden yoksun olanları söküp atacak, layık oldukları yere gönderecektir.

Kongre'de en önemli olumsuzlukla-

rın bir başkası ise kendine sosyalist kimliği yakıştıran konuşmacılardan birinin ben sosyalist sendikacıym demesi üzerine reformist sendika ağalarının tepki göstererek o konuşmacının şahsında sosyalistlere ve sosyalizme saldırması ve karalamaya çalışarak listesinin atama delegelerden olduğunu kanıt göstermedi.

Bunun üzerine devrimci sosyalist arkadaşlarımızdan birinin divan hayatından söz istemesi ve kendisine söz verilmeyince de genel merkezin ikiyüzlülüğünü sergileyerek, seçilen yöneticileri mevcut bölge ve genel merkezin darbeci genareller gibi ve kariyer hesaplarıyla davrandığını söylemesi üzerine ortaklık kararı. Arkadaşa saldırarak dışarı alınmaya çalıştılar. Ancak devrimci işçiler büyük bir tepki göstererek arkadaşları destekleyince özlür dilemek zorunda kalıp ortamı yatıştırmaya çalıştılar.

Sonuç olarak Devrimci Sendikal anlayış savunana işçilerin örgütlü alternatif listeleri olmadığı için seçim reformist sendikacıların arasındaki koltuk kavgası şeklinde geçti.

Reformistlerin bir bölümü koltuktan kaybederken bir bölümü yeni koltuklara sahip oldu.

Yapılması gereken; devrimci sendikal anlayışa sahip olanların her durumda ve koşulda işçi sınıfının öncü müfrezeleri olmayı sürdürmeleridir. İşçilerin iradesi yerine kendi iradelerini hakim kılma bürokrat isyan bayrağını elden düşürmeden, mevcut koşulları irdeleyerek hatalarından ders çıkarıp, ileri yürüyüşlerini hızlandırmalıdır.

Bugün mevcut koşullar bize bu imkanı her zamankinden daha fazla biçimde sunuyor.

Devrimci sendikal anlayış savunana işçiler, tarihsel sorumluluklarını üstlenerek örgütlenişlerini hızla gerçekleştirip, birliklerini kurmalı, demokrat ve sosyalizm yolunda sendikaların birer araç ve mevzi olduğunu anlamalı, ve buna uygun mücadele biçimlerini ortaya koymalıdır. Kongrede görüldüğü gibi bu bir zorunluluk ve sorumluluk gereğidir. Aksi durumda işçi sınıfı tarih önünde hepimizden hesap soracaktır.

Bir işçi

TÜM BEL-SEN 3 VE 6 NOLU ŞUBE KÜRDİSTAN'DAKİ KATLIAMLARI PROTESTO İÇİN AÇLIK GREVİNDE

Kürdistan'da süren katliamları protesto için Tüm Bel-Sen 3 ve 6 Nolu şube üyeleri iki günlük açlık grevi yaptı. Devrimci Emek çalışanları olarak heylemcileri ziyaret etmek ve desteklemek için gittiğimizde, Tüm Bel-Sen üyesi Mazlum Arı ile yaptığımız görüşmeyi ve Tüm Bel-Sen 6 Nolu şubenin basın açıklamasını yayınlıyoruz.

Kürdistan'da bir savaş var ve katliamlar sürüyor. İnsan hakları bütünüyle ayaklar altına alınmış, en temel insan hakkı olan in-

sanların yaşam hakkı bile yok ediliyor. Hükümet işbaşına gelirken bir sürü vadelerde bulundu. Bugün, hükümet hiç bir sözünü tutmadı ve yeni oyunlar tezgahlamak peşinde. Kamu çalışanları sendikalarının kurulmasını sağlayacağını açıklayan hükümet, bugün kamu çalışanları sendikalarının yönetimlerini kendi güdümüne almaya çalışıyor. Bir taraftan kamu çalışanlarının sendikaları olması gerektiğini söylerken, diğer taraftan sendikacılara baskı uygulayıp, işkencelerden geçiriyor, sürgün ediyor, hatta

Kürdistan'da olduğu gibi katlediyor. Bütün bunlar, kamu çalışanlarının sendikalarının devlet güdümüne girmesi için yapılmakta. Gelişen mücadeleyi engellemek için yapılmakta. Sendikalarda kişiler ön plana çıkarılarak sendikalar güçsüzleştirilmeye çalışıyor. Kişilerin ön plana çıkarılması sendikal mücadelenin yükselmesine bir katkı sağlamayacaktır. Önemli olan kişiler değil, mücadele anlayışdır.

Bugün Kürdistan'da kitlesel katliamlar yaşanıyor. En temel hak olan yaşam hakkı hiçe sayılıyor. Kamu çalışanlarının sorunları, yaşanan sorunların bir parçasıdır. Şu anda en önemli sorun, emekçi kesimler üzerinde uygulanan baskılar ve Kürdistan'daki katliamlardır. Bütün insanlar yaşam hakkına saygı duymalı, yaşam hakkını yok edenlere karşı mücadele etmelidir. Her gün insanlar öldürülüyor. Şırnak ve Dargeçit'te yapılan katliamlardan sonra, kalan insanlar ölümle yüzyüze geldiği için göç etmek zorunda kalıyorlar. Bütün Kürdis-

tan'da bu tür olaylar gündemdeyken, Türkiye'nin değişik bölgelerinde de baskılar çoğalıyor. İşçi ve emekçilerin yoğun olduğu, 10 milyon nüfusun yaşadığı İstanbul'da, Kürdistan'daki katliamlara karşı mücadele en aktif şekilde yürütülmelidir. Bugün kamu çalışanları sendikalarından sese gelmiyor. Biz 3 ve 6 Nolu şube açlık greviyle birlikte başlangıç yaptık. Sendika yöneticileri, kitle istemiyor diyerek, en geri konumdaki insana göre tavır alıp, kitlenin gerisine

düşüyorlar. Yönetici insanların, kitlenin önderi olup, mücadeleyi yükseltmesi gerekir ve kitleyi daha ileri noktaya götürmesi gerekir. Oysa bugün sendika yönetimi kitleyi geri noktalara çekiyor. 4 Nolu şube yönetimi burada açlık grevine katılmazken tabandan insanlar bizimle açlık grevine katılıyorlar.

Biz başlattığımız açlık grevini sürdürüyoruz. Bundan sonra daha aktif eylemliler yapmamız gerekiyor. Katliamlara karşı tavır almayanları haklarımızın savun-

cusu hiç olamazlar.

Bugün TC, Kürt ve Türk emekçilerini birbirine düşman etmeye çalışıyor. Kürdistan'daki katliamlarla Kürt emekçilerinin, Türk emekçileri düşmanlığı sağlanmaya çalışılırken, Türk şovenizmi körüklenerek, iki ulusun emekçilerini birbiri düşman edilip, birbirleriyle savaşmaları için ortam yaratılmak isteniyor.

Bugün yaşanan bu katliamlara karşı hiç vakit kaybetmek, sizin tavır alınmalı, mücadele yükseltilmelidir.

DEĞERLİ BASIN EMEKÇİLERİNE

Biz kamu emekçileri olarak ülkemizde gelişmekte olan insan hak ve özgürlüklerine yönelik baskı, zulüm ve katliamları kınıyoruz. Özellikle Doğu ve Güneydoğu illerinde olmak üzere Kamu Emekçilerine yönelik sürgün, baskı ve katliamlar devam ediyor. Kürt halkı üzerinde uygulanan soykırım politikasıyla insanlar göçe zorlanarak, bölge insansızlaştırılmaktadır. Özellikle Şırnak, Dargeçit katliamlarıyla onbinlerce insan çaresiz bir şekilde göçe zorlanmıştır. Kirli savaşın faturası da Türk ve Kürt emekçilerine çıkarılmaktadır.

Türkiye'de DYP-SHP hükümetinin şeffaflık demogojilerinin eşliğinde grev yasaklamaları, işten atmalar, sürgünler devam ederken artık sokak infazları da İnsan Hakları Bakanlığı'nın gözetiminde yapılmaktadır.

Biz Tüm Bel-Sen'li kamu emekçileri olarak yaratılmak istenen Kürt-Türk düşmanlığına karşı emekçilerin kardeşliğini yaratmanın önümüzdeki en önemli görevlerden biri olduğuna inanıyoruz. Baskı, sürgün ve yerinde infazlara, katliamlara karşı suskun kalmayacağımızı ilan eder, tüm bunları protesto etmek için iki günlük açlık grevine gireceğimiz ilan ederek, demokratik kamuoyunu duyarlı olmaya çağırıyoruz.

Tüm Bel-Sen İST. 3 ve 6 Nolu Şube

TÜM MALİYE-SEN'DE KURULTAYA DOĞRU

Tüm Maliye-Sen 26-27 Eylül 1992 tarihlerin de 500 delegenin katılımıyla I. olağan kongresini yapıyor. Sendika Genel Merkezi bir genelge yayınlayarak illere duyurdu. Genelgenin yayınlanmasıyla birlikte seçim süreci tartışılmaya başlandı. Tartışmanın önemli bir boyutunda delege seçiminin ne şekilde olacağı konusundaydı. Bunun illerdeki yansıması farklı oldu. En fazla da İstanbul il örgütünde sert tartışmalara neden oldu. Genel Merkez yayınladığı genelgede illerin yapacağı delege seçimini il temsilciliklerinin inisiyatifine bırakıyordu. Bu bakış açısı beraberinde bir çok yanlış da getiriyordu. Bunun tabandan demokratik bir yaklaşım gibi algılanacağı izlenimi verilmeye çalışıldıysa da, tabanda merkezin bu konuda politika belirlemediği havasının doğacağını da pek hesaplayamadılar. Nitekim İstanbul il örgütündeki yansıması bu şekilde oldu. Kaldı ki Genel Merkezin bu konuda herhangi bir politika belirlemesi gibi bir sorunu da yoktu ortada. Çünkü, tüzük bu konuda gayet açık seçikti. Genel Merkezin bu tavrı kendisinin demokratik davrandığını ve kararı kitleye bıraktığını, kitle üzerindeki merkeze karşı gelişen hoşnutsuzluğu silmeye yöneldi.

Gelelim Sendikal mücadeleyi geçmişine; 1990, 1991 yıllarında çiçeği burnunda memur sendikalarının mücadeleyi bir yapıyla ortaya çıkarmaları kitleler üzerinde ileriye dönük bir umut yaratmış. Kitlelere önderlik sorunu; Önderliğin giderek kitleyi mücadeleyi bir çizgiye sokacağı ve özellikle de kitleleri yönlendirmeye çalışan yönetimlerin bu konuda tabana öncülük edeceği(!) beklentisi yay-

gındı. Kitleleri mücadelenin nesnel koşulları içerisinde somut taleplerle harekete geçirmeyen yapılanmaların üzerine çöreklenen yönetimler önderlik ettiği(!) kitleyi şu ya da bu şekilde beklenti içerisine sokmaya çalışırlar. Oysa bu taktik burjuva ideologlarının burjuva politikacının bir taktiğidir.

92 Temmuz eylemlilikleri kamuoyunda geniş etkiler bırakarak gerçekleşti. Kamu emekçilerinin Temmuz eylemlilikleri süresince verdikleri mücadeleyi sorgulamak gerekir. Mücadelenin önünün açılması açısından bu zorunludur. 92 Temmuz eylemliliklerinin başarısını sendikaların merkezi yapıları hep kendilerine mal etmeye çalıştılar. Sanki bu eylemler kitlenin başarısı değil(!) miş gibi. Tabii bunu tamamen kitleye mal etmek te bizi hataya götürür. Eylemliliklerin başarısını şu şekilde sıralayabiliriz.

- Kitlenin somut taleplerle yola çıkması (memurun sınıfsal yapılanmadaki konumu açısından sürece denk düşen mücadele tipi).

- Devrimci unsurların kitle tabanında çalışma yapması. Sürece müdahale etmesi, mücadeleye sahip çıkıp kitlelere doğru önderlik etmesi.

Sendikaların merkezinde bürokratik kastaşmaya doğru yürüyen reformistler bu başarıyı kendilerine pay biçip gelişen mücadeleyi sınıfsal bakış açısıyla kavrayamadılar. Somut örnekleri:

* Ankara yürüyüşüne kitleyi taşımaktan korktular,

* Yürüyüş sırasında basına verdikleri laubali demeçleri,

* Sultanahmet direnşinde gösterdikleri iki yüzlü tavır vs.

Mücadele sürecini ve geliştiği noktayı kısaca bu şekilde özetledikten sonra Tüm Maliye-

Sen'e bir göz atalım. Ma-Der örgütülüğünden Tüm Maliye-Sen'in bugün ki sürecine dek reformistler kongre ve seçim süreçlerinde hareketlenirler, sendika içi demokrasiden dem vururlar. Oysa çoğu zaman bunun esamesini bile okumazlar. Ma-Der'den bugüne kadar reformistler hep tasfiyeci ve tekkeci bir zihniyeti hayata geçirmişler, devrimci unsurları dışlamayı yeğlemişlerdir. Bunun sonucu örgütülük giderek tıkanmaya yüz tutmuştur. Örgütülüğe yönelik bir eğitim çalışması bulunmamakta, örgütülüğü kucaklayacak politikalar üretilmemekte, genel merkez yöneticileri sendika çatısı altında telefonla örgütlenmekte ve demokrasilik oynamaktadırlar. Tüm Maliye-Sen genel merkez yönetimi pasif edilgen, ortalıkta görünmeyen bir yapıya sahip. İstanbul il yönetimi ha keza. Genel merkezde 9 yönetici, il yönetiminde 7 kişi olmasına karşın 1'er 2'şer kişiyle temsil edilmekte.

Örgütlenmeye ve eylemliliklere yönelik kararlar çoğunlukla tabanda tartışılmadan merkezi iradeyle alınmaktadır.

Oluşturulan işyeri temsilciliği sistemi işlememektedir. Temsilcilik sistemi işlemeyince alınan kararlar ya da tartışılması gereken şeyler kitleye ulaşmamaktadır.

Tüm Maliye-Sen örgütülüğü içinde bulunduğu bu tıkanıklığı aşabilmesi için 26,27 Eylül'deki I. olağan kongresinde sağlıklı bir yapıyı çıkarabilmesi ve kongre sürecinde eleştiri ve özelleştirme mekanizmasının iyi işletilmesi lazımdır.

Burada devrimci, demokrat, yurtsever unsurlara önemli görevler düşmektedir. Dar grupsal çıkarlar bir kenara bırakılıp, sendikal mücadelede örgütülüğü nitel bir

yapıya kavuşturacak bir birlik oluşturulmalıdır. Esasen genel örgütlülüğü kapsayacak bir arayış dürüst, iyi niyetli ve mücadeleyi göğüsleyecek unsurlar tarafından hep gündeme getirilmesine rağmen soruna sınıfın çıkarları açısından bakmayan kesim tarafından hep gözardı edilmiş ve ayak oyunları ile bu birliğin oluşturulması engellenmiştir. Şimdi bizler örgütlenmeyi ve mücadeleyi göz önünde bulundururken geçmiş süreci iyi tahlil edip birlik sorununa önümüzdeki dönemde mücadelenin sert ve çetin geçeceğini de koyarak ele almalıyız.

Sınıf mücadelesini esas alan ve sınıfla birleşmeyi önüne koyan unsurların birlik sorununu mücadeleyi ekonomik taleplerle sınırlandıran (söyfelemlerde ve pratikteki yansınası süreçte bunu kanıtlamıştır.) kesimle birlikte değıle, devrimci, demokratik unsurların kendi içindeki birliğı olarak görmeli ve bunun çalışmalarını yapmalıdır. Böyle birliğin oluşturulması için esasen şimdiye kadar epey çaba harcandı, fakat bir türlü birlik yakalanamadı. Çünkü bu yapının içinden de çatlak sesler her zaman çıkabiliyor. Bu birlik sorununu kavrayamamaktan, soruna dar grupçu zihniyetle yaklaşmaktan, bireylerin yada grupların içinde yer almış oldukları örgütlülükte insiyatif (perspektif) koyamamasından kaynaklanmaktadır. Esas olarak bu sağlıksızlığın giderilmesi lazımdır.

ƒ Kongre yaklaşırken İstanbul il örgütlülüğünde delegelerin kısmen kaulımıyla kongrede İstanbul ilinin takınacağı tavır tartışıldı. Genel Merkezin yerinin neresi olacağı, şubelerin oluşumu, yönetimin nasıl oluşacağı. İstanbul il örgütlülüğü yönetiminin politikalarını çoğunlukla Genel Merkez belirli-

yor. Genel Merkezin aktardığı politikalar il yönetiminin politikası gibi temsilcilere, delegelere, kitleye dikte edilmek isteniyor. Bir yerde İstanbul il yönetimi genel merkezin güdümünde çalışıyor. İl yönetiminde delege seçilenlerle genel merkezin ve il yönetiminin desteklediğı delegelerin (esasen yönetimlerin) genel merkezin oluşumu konusunda savundukları yöntem mücadeleye yönelik değil tamamen oy kaygısıyla savunmak zorunda kaldıkları sektör bir tavır içeriyor. Genel Merkezin yeri konusunda İstanbul delegeleri, mücadelenin daha gelişkin, işçi sınıfının İstanbul'da yoğun olması ve maliye memurlarının İstanbul'da çoğunluğu oluşturması diğer memur sendikalarının genel merkezlerinin İstanbul'da olması dolayısıyla genel merkezin İstanbul'da olması konusunda hem fikirler. Genel merkezin desteklediğı delegeler genel merkez yönetiminin oluşumu konusunda ağırlık İstanbul olmak koşuluyla bir plan hazırlanıyor. 6 kişi İstanbul'dan 3 kişi diğer illerden veya 5 kişi İstanbul'dan 4 kişi diğer illerden. Bunu da diğer illerin iradesinin merkeze yansınması, yönetimin bu şekilde oluşturulmasının daha demokratik olacağı ve kitleyi kucaklayacağını, diğer illere yönetimden yer vermekle buralardaki örgütlenmenin hız kazanacağını ve örgütlenmeden kopmaların olmayacağını öne sürmektedirler. Esasen bu fikrin altında hin oğlu hinlik yatmaktadır. Mücadeleyi böylesine pamuk ipliğine bağılı nedenlere dayandırmak hangi mantığa sığıyor anlamıyoruz.

Bizde diyoruz ki Genel Merkez yönetiminin tamamının genel merkezin bulunduğu ilden seçilmesi şu açıdan gereklidir:

Filili sendikacılık yapılması, yö-

neime seçilenlerin karar mekanizmalarında direkt ve aktif olarak katılmaları, kararların demokratik katılımı alınması, yönetimlerde yer alan kişilerin birbirlerini doğru temellerde etkilemeleri. Eleştiri özelleştiri mekanizmasının işlemesi, sendika içi demokrasinin gelişmesi açısından zurunludur. Yönetimin bölünmesi ve bir çok ile dağıtılmasıyla yönetime gelen kişiler karar alma süreçlerine hangi koşullarla katılacaklar, birbirlerini ikna etme temelinde nasıl insiyatif geliştirecekler? Merkezin ağırlıklı olduğu yerde alınan kararlar yanlış da olsa diğer illerde yönetime katılan kişilerin yanlış alınan kararları değiştirebilme imkanı yoktur. Yanlış kararları desteklemezse bile buna zemin hazırlamış olduğu için hatası sonradan telafi edilemeyecek şeylerin sorumluluğunu taşıyacaktır. Tüm Maliye-Sen'in merkezi yapısı ve yönetsel kadroları bugün ülkede verilen demokrasi ve özgürlük mücadelesini de kendi üzerine düşen sorumluluğuyla destekleme ve bu alanda örgütlülüğü bu konuda duyarlı hale getirmekten çok uzaktır. Ülkede meydana gelen insan hakları ihlallerini, sokak infazlarını, her türlü işkenceyi ve eziyeti Kürdistan'da yaşanan toplu katliamları görmezden gelerek kendi ekonomik ve demokratik haklarını elde etmenin yolları ukanıktır. Çünkü mücadelenin hiçbir alanı bir diğerinden kopuk değildir.

İşte bu yapılanma içerisinde Tüm Maliye-Sen 1. olağan kongresine gidiyor. Burada devrimci, demokrat, yurtseverlerin içinde bulunduğu somut koşulları da tahlil ederek mücadele hattını zaafa uğratmayacak taktikleri ortaya koyacak sendikal mücadeleye ve yönetim sorununa müdahale edebilirler.

Emekçi Maliyeciler

BELEDİYE-İŞ ZONGULDAK ŞUBE KONGRESİNDEN BAZI İZLENİMLER

Belediye-İş'in Zonguldak şube kongresinde her şey günler öncesinden belirlenmiş, iş planların kongre salonunda uygulanmasına kalmıştı. Seçime tek liste halinde girildiği gibi, liste dışı tek aday dahi çıkmadı. Listede yer alan devrimci adaylar dahi, hiç bir taban çalışması yapmadan, şube ile anlaşarak şube yönetiminin listesinden giriyorlardı seçime.

Şube yönetimine ve diğer organlara aday olanlar arasında iyi niyetli insanların da bulunduğu bir gerçekti. Fakat, Belediye-İş'i, Türk-İş'i değiştirmeyi amaçladığını belirten şube yönetiminin, bu değişimi tabandan böylesine kopuk, böylesine örgütsüz seçimlerle yapabileceğinin olanağı yoktur.

Devrimci işçilerin ise çalışmayı baştan gevşek tutmaları, alternatif liste beklentisinin gerçekleşmemesine yol açtı. Bazı bölgelerde ise DISK'e bağlı Genel-İş'in örgütlenme çalışmalarının sürmesi, şube seçimlerine yeterince önem verilmesinin başka bir sebebi oldu.

Kongre salonunda ise tam bir oyun sergileniyordu. Delegelerin hemen tümü tarafından zorba bir sendika ağası olarak tanımlanan ve genel merkez yönetim kurulu üyesi olan Mahmut Hamitoğulları'nın oy birliği ile divan başkanlığına seçilmesi çok sorumsuzca bir davranış olduğu gibi, şube yönetiminin genel merkezi değiştirme iddiasında ne kadar samimiyetsiz olduğunun açık bir göstergesiydi.

Feodal zorba ve sendika ağalığının su katılmamış bir temsilcisi olan Hamitoğulları (işçilerin deyişiyle Hamido) kongre sırasında işçilere ve delegelere hakaret ediyor, azarlıyor ve konuşmalarına en-

gel oluyordu. Kongre süresince delege olarak sadece 2 işçi konuşabildi. Bu 2 ilerici devrimci delegeden birisi Hamido'yu kastederek "Ben 6 sene önce Belediye-İş'ten ayrılmak zorunda kaldığımda, koltukta bıraktığımızı, bugün geldiğimde yine aynı koltukta görmekten utanıyorum" demesi ve merkezin İzmir işçilerinin "Ölüm Yürüyüşü"nde, Zonguldak belediye işçilerinin direnişinde ve son olarak belediye işçilerinin grevlerinde eylemlere destek vermemesini eleştirmesine karşılık, Hamido, bu işçiyi başkalarının verdiği yazıyı okumakla suçladı. Bu, bardağı taşıran son damla oldu ve konuşmacı delege, Hamido'ya gereken cevabı verdi. Fakat asıl önemli nokta, Hamido'nun işçileri düşüncelerini dile getiremeyecek kadar geri bir konumda görebilmesidir.

Kendi delegelerine ve işçilerine hakaret edilen "Demokrat" şube yönetimi ise, tüm bu yaşananlar karşısında sessiz kalıyor, bu hakaretleri yutuyordu. Bu hakaretler aynı zamanda şube yönetimine de yapılan hakaretler olmasına rağmen şube yönetimi sessiz kaldı. Oysa, Hamido'yu kongre divan başkanı yapan kendisi olduğu için bu hakaretlerden de kendisi sorumluydu ve sessiz kalmaması, cevap vermesi gerekiyordu.

Seçimler bittiğinde, kongre önceden planlandığı şekilde bitti. Şimdi devrimci işçilere düşen görev, taban örgütlenmelerini, işyeri komitelerini oluşturmaktır. Bunlar oluşturulabildiği ölçüde kongreler devrimci işçilerin kazanımları, zaferleriyle sonuçlanacaktır, Hamido'lar bu salonlarda oturamaz hale gelecektir.

SINIF MÜCADELESİ GELİŞİMİ AĞALARI KOLTUKLARINDA

Kongreye katılan delege işçilerden birisi ile yaptığımız kısa bir söyleşiyi yayınlıyoruz.

Kongreye katılan bir delege olarak bu kadar duyarsız ve sınıfın tavrını sergilemekten uzak bir kongre yaşanmasının sebebini neye bağlıyorsunuz?

Böyle bir kongre yaşanmasının sebeplerinden birisi, sendikacılığın, henüz ücret sendikacılığı boyutunu aşmamış olmasıdır. Bundan başka duyarlı işçilerin yönetime alternatif olmak yerine, şube listesinden aday olmaları, ayrı listeye çıkmamalarıdır. Bizlerin de Belediye-İş'ten uzun süre ayrı olmak zorunda kalması aynı şekilde bizim de ayrı liste oluşturmamızı engelledi.

Sendika yönetimlerinin eylemlere ve sınıf mücadelesine bu kadar duyarsız olmalarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Bunun başlıca sebepleri, mücadeleyi sınıf mücadelesi olarak görmemeleridir. 12 Eylül'ün anti-demokratik yasalarının uzun yıllar sadece Türk-İş'e çalışma olanağı sağlaması, alternatif devrimci sendikaların olmaması ve işyerlerinde taban örgütlenmelerinin sağlanmamış olmasıdır.

Şu durum da gözardı edilmemelidir. Sınıf mücadelesi yükselip geliştiği zaman, bugün sendikaların yönetiminde olan sendika ağalarının hiçbiri koltuğunda kalamayacaktır. Bu durumda sendikalar sınıf mücadelesinin yükselip gelişmesini elbette sağlayamaz. Ayrıca, koalisyon hükümetine sendikaların destek vermesi de, bu hükümet karşısında yükselen eylemlere sendikaların sıcak bakmamasını, hatta desteklenmesinin engellenmesini getiriyor.

SELDİĞİ ZAMAN SENDİKA KALAMAYACAKLAR

Devrimci işçilerin şubelerde ve genel merkez yönetiminde söz sahibi olması nasıl gerçekleşebilir?

Devrimci işçilerin örgütlü bir şekilde mücadele birliğini sağlamaları ile oluşacaktır. Sendika yönetimlerine gelmek, sendikalardan bağımsız olarak işyeri komitelerini oluşturmak ve sınıf bilincini veren bir sendikal eğitimin sağlanması ile olanaklı olacaktır. Bugünkü sendika yöneticileri bu eğitimden elbette kaçacaklar, çünkü sınıf bilincini veren eğitimler, sınıf sendikacılığın ne olduğu işçilere verilirse kendilerinin gerçek yüzü çok daha açığa çıkacak ve bugün buldukları yerlerde bulunmalarının olanağı kalmayacaktır.

Ülkemizde işçi kıyımları, taşeronlaştırma tüm hızıyla sürüyor. Son olarak Karabük belediyesi çöp işinin taşerona ihalesini gerçekleştirmiş bulunuyor. Bu gelişmelere nasıl dur denilebilir?

Bu konuda bugünkü iş yasalarına göre bütün yetki işverendedir. Yani yasal olarak yapılabilecek bir şey yok. Taşeronlaşmayı ve işçi kıyımlarını ancak fiili eylemlerle durdurmak mümkün. İşçiler, bu durum karşısında kitleler halinde sokağa çıkmalı, sokak eylemleri örgütlülemeli, iş yavaşlatma ve iş durdurularla bunun önüne geçmelidir. Biz kendi gücümüze, örgütlenmelerimize dayanmadan bu konuda işverene geri adım attıramayız.

Biz Devrimci Emek olarak her zaman işçi sınıfıyla omuz omuza, omuzla birlikte bu mücadeleyi sürdüreceğimizi belirtir, bu söyleşi için teşekkür ederiz.

Biz de Devrimci Emek'e mücadelemizdeki katkıları nedeniyle ve sorunlarınıza sahip çıktığı için teşekkür ederiz.

DEVRİMCİ EMEK DERGİSİ

Devrim için çalışan tüm devrimcileri en içten duygularla selamlıyorum. Ayrıca, devrim için hayatlarını feda eden önderlerimiz Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan, Hüseyin İnan ve adını yazmadığım bütün önderlerimizi saygıyla anıyorum.

Onlar bize çok şeyler bıraktı. Fakat bizler onların hayatlarını feda ettikleri devrim yolunda sözü edilecek bir şeyler yapamıyoruz. Saygıdeğer önderlerimiz ölmedi ve ölmeyecekler. Onlar kalbimizde, bilincimizde yaşıyoruz, yaşatacağız. Bunu yapabilmek için onların açtığı, yürüdüğü yoldan yürümeliyiz. Bütün dünya devrimcilerini saygıyla anıyorum. Ayrıca Devrimci Emek gibi bir dergiyi çıkardığınız için çok mutluyum. Dergimiz Devrimci Emek'e emeği geçen herkesi devrimci duygularıyla kucaklıyorum.

DEVRİMCİ EMEK DERGİSİNİN YAZARLARINA SESLENİYORUM:

Ben Erzincan ilinin merkez köylerinden köyünde oturmaktayım. Köyümüz 160 hane. Erzincan havalisinde Alevi olarak tanınan köyümüz ve gençlerimiz devrimci. Ben Erzincan Şeker Fabrikasına bağlı Şeker Kantarında çalışmaktayım. Bu sezonla birlikte 7 senedir burada çalışıyorum. ancak, 7 seneden beri mevsimlik işçi olarak çalışmaktayım.

Bu devletin faşist yapısına bağlı olarak şeker yetkilileri, fabrika müdürü ve Ziraat müdürü de faşist kafalı insanlar. Ben 7 seneden beri şeker fabrikasına bağlı bir kurumda çalışıyorum ve beni kendi memleketim olan Erzincan Şeker Fabrikasına almıyorlar. Ben ve benim gibi devrimci olarak tanınanlar halen mevsimlik işçi olarak çalışılırken, bu sezon işbaşı yapan, faşist müdürün ve Ziraat müdürünün tanıdıkları hemen merkezde işbaşı yapıyorlar. Bu adamları imtihansız bir şekilde kafadan işe alıyor, fabrikayı faşist kadrolarla dolduruyorlar. Üstelik bunlar en geç 2 sene içinde kadrolu işçi oluyorlar. Faşist devletin temsilcisi olan bu faşist yöneticiler de tıpkı onlar gibi ayrımcı davranıyorlar. Ancak unutmasınlar ki 1985'te de böyle davranan yöneticiler vardı burda. Belki dergimizin yazarlarının haberi yoktur belki de o zamanki gazetelerde okumuşlardır; 1985 yılına kadar Ziraat müdürü ve yarıdımcaısı öldürülmüştü. Bir gün elbet bu haksızlıkların hesabı sorulacaktır.

Zafer bizim olacaktır, zafer işçinin, köylünün, ezilen halkların zaferi olacaktır. Tekrar Devrimci Emek'e emeği geçen devrimci yoldaşlarımızı sevgiyle kucaklar, dergimizin yayınında başarılar dilerim.

Erzincanlı Bir İşçi

YOL-IŞ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

Türkiye Yol-İş sendikası 170 bin üyesi ile Türk-İş içindeki en büyük sendikalardan birisidir. İnşaat İskolunda faaliyet gösteren Yol-İş'in bu "güçlü" yapısı çeşitli devlet işyerlerinde "doğal" olarak örgütlenmesinden ileri gelmektedir. Çünkü Köy Hizmetlerine Karayollarına, DLH'ye ve Bayındırlık Bakanlığı İşyerlerine giren işçiler aynı zamanda Yol-İş'e de üye olurlar. Yol-İş son yıllarda özel sektörde de örgütlenmiştir. Ancak İnşaat İskolunun özelliklerinden dolayı bu sektörde örgütlülük zaman zaman inişe geçmektedir. Ayrıca Köy Hizmetlerinde çalışan 40 bin mevsimlik işçide sendikanın üye sayısını devamlı dalgalandırmaktadır.

1980 öncesinde federasyon olarak faaliyet yürüten Yol-İş 1980 sonrası zorunlu olarak "milli tip" sendika oldu. Ancak federasyon yapısı hiç bir zaman yok olmadı. Çünkü ayrı devlet kurumlarından gelip sendikanın merkezine yerleşen katmerli sendikacılar kendi koltuklarına diğerlerinin göz dikmesini engellemek için kendi kurumlarının işçilerini sendikanın bütününden soyutladılar. Yol-İş bugün merkezi bir sendika olarak gözüksede aslında Köy Hizmetleri ve Karayolları ağırlıklı bir federasyon görünümündedir. Sendikacıların kendilerini sağlama almak için yarattıkları bu "işyeri şovenizmi" pratikte de Yol-İş tabanının mücadele birliğini hep engellemiştir. Özellikle bu "şovenizm" Köy Hizmetleri kanadında çok yaygındır. Dönem dönem pratik mücadeleyi engelleme boyutuna ulaşmaktadır.

Örgütsel yapı olarak incelediğimiz Yol-İş tabanını sınıfsal olarak

irdelersek ortaya ikili bir yapı çıkmaktadır. Birincisi büyük kentlerde çalışan ve proleter bir yaşam süren Yol-İş üyeleri, ikincisi ise kırsal kesimde çalışan, topraktan tamamen kopmamış, sosyal yaşam ve bilinç olarak tama-

men proleterleşmemiş çoğunluk. İşte Yol-İş yönetimine hakim olan bu geri, bilinçli çoğunluktur. Tüm ekonomik ve siyasi mücadeleyi büyük kent işçileri başlatıp sonuçlandırdıkları halde temsilcileri yönetime gelememektedir. "Karşı" tarafın çoğunluğu her kongrede belirleyici olmaktadır.

Sınırim önümüzdeki dönemde bu ikili yapı örgütsel olarak olmasa bile fiilen ayrışacaktır. Çünkü bazı "sendikal birlik uzmanlarının" düşlerinin tersine, ileri işçiler yönetime gelememektedir. Eğer sınıf mücadelesini sadece sendikal mücadele olarak algılasak, belki bu düşler günün birinde gerçek olabilir. Ama sendikal birlik uğruna yükselen sınıf mücadelesini görmezden gelmek, ileri işçileri sadece "sendikal birlik" göreviyle yüklemek neye yarar. Her dakikası önemli olan devrimci dönemde, öncü işçi kitlesini iktidara yürütmek yerine, bir süre daha bekletip sendikaları ele geçirmek için boşuna enerji sarfettirmek, bu dönemde ancak burjuvazinin işine yarar. Eğer işçi sınıfını siyasal bir özne olarak görüyorsak, onun da ayrışmasını kabul etmeliyiz. Bizler tavrımızı öncü işçiler-

den yana koymalıyız. Öncü işçiler hedefe yürüdükleri zaman, geride kalanları "yerinden oynatabileceklerdir" Düşlerde kurulan sendikal birlik tasarıları, öncü işçi kesiminin azminin törpülenmesinden başka bir işe yaramamaktadır.

Yol-İş üzerine bu değerlendirmeyi yaptıktan sonra kısa bir süre önce yapılan İstanbul Yol-İş 1 nolu şube kongresinden bahsetmek istiyorum. İstanbul 1 nolu şubede öteden beri sosyal demokrat eğilim hakim. Yaklaşık 9 ay önce başlattığımız "Demokratik Muhalefet Birliği" hareketimiz bütün tabanı etkileyemedi, fakat görmezden gelinemeyecek bir güç oluşturdu. Arkadaşlarımızdan bazıları kongrede listeye girmesine rağmen çok az oy farkıyla kaybettiler. Fakat önümüzdeki dönemde keskinleşecek sınıf mücadelesi, şimdiye kadar bilinen sendikacılığı savunmaları köşeye sıkıştıracaktır. Koltukları kapanlar onunla yetinseler bile taban onları açacaktır. Devrimci-demokrat işçilerin örgütlü mücadelesi, 1 nolu şubede uzlaşmacı sendikacılığı geri gelmez bir şekilde ortadan kaldırmaya adaydır.

Bir işçi

"ELEŞTİREL DEĞERLENDİRME" Mİ KÜFÜRLER SALATASI MI?

Özgür Halk Dergisinin Mart 1992 17. sayısında "Türkiye Soluna Yönelik Eleştirel Değerlendirme ve Tüm Devrimcilere Çağrı" adı altında imzasız bir yazı yayınlanmıştı. Yazıya, geç de olsa bir cevap vermek istiyoruz. Cevap vermemizin asıl nedeni, 'eleştirel değerlendirme'yi eleştirmek, ona yanıt vermek değil, günümüz koşullarında, Türkiye ve Kürdistan'da verilen devrim mücadelesinin, birleşik-örgütlü verilmesinin gerekliliğinin yakıcılığının iyice hissedilmesi, devrimin önkoşullarından biri olduğunun ayan beyan ortaya çıkmasıdır.

'Eleştirel değerlendirme'nin başlığına bakarak, doğru-dürüst bilimsel bir eleştiriyi karşılaşıcağımızı sanırken, bir de baktık ki "kabadayılık" dizboyu. Bu "kabadayılığa" da cevap vermemizin en büyük nedeni, iki emekçi halkın ortak ve birleşik verilmesi gereken mücadelesinin, ayrı verilmesi gerektiğini söyleyenlerin ve kabul edenlerin sayısının artması ve verilen "milli" kökene göre mücadelenin, emekçi halkların burjuvazinin, şovenizm gibi her türlü oyununa, entrikasına gelmesinin koşullarını kendiliğinden yaratmasıdır. Doğaldır ki bu durum, biz proleter komünistlere daha fazla sorumluluk ve görev yüklemiştir -ki böyle bir "kabadayılığa" cevap vermek bu sorumluluklarımızdan biridir. Çünkü bizler burjuvaziye olduğu kadar, küçük burjuva milliyetçilerine karşı da savaşmalıyız.

Bir "Eleştirel değerlendirme"

bilimsel olmalıdır, düzeyli olmalıdır. Ama Özgür Halk, siz, "lumpenin", "hırsızın", "sapıkın", "orta yerde şöyle bilmem bazı ideolojik çizgileri var demekten, programlarını eleştirebilmekten" niçin özellikle kaçınıyorsunuz. 'Gerçekten bir polemige girme fırsatına kimse komünistler kadar sevemez.'(1) "Devrim gibi ideolojisi ve pratiği çok büyük sorumluluk isteyen bir meselede" "eleştirel değerlendirme", "orta yerde şöyle bilmem bazı ideolojik çizgilerin ve programların" "eleştirel değerlendirilmesi olmayacaktır da ne olacaktır! Bu kafa karışıklığını çözenin yolu, "lumpenlerle", bilimsel şekilde "eleştirel değerlendirme" yapmaktır, polemige girmektir, yoksa "ideolojik çizgileri ve programları" bir kenara atarak "kabadayılık" yapmak değil.

Ama durun, "ideoloji, politika ve örgüt" olgularına "ciddi" bir "sorun" salıklı baktıklarını söylüyor yazar. Ama bunları ciddiye almayan "karşı-devrimcilerin", "lumpenlerin" saflarımızda ne işi var? "De-classe", "en-toplumdışı", "yozlaşmış unsurlara niçin "cephes" öneriyorsunuz, onlara niçin "çağrı yapıyorsunuz? Ama niçin?

İşin ilginç, sizi, "lumpen", "kabadayı", "istismarçı", "çıkarıcı", "yoz", "gerici", "oportünist" ve hatta "karşı devrimci"ye bu "çağrı" nızı, bu "görevinizi" yerine getirmeye iten nedir? Yoksa siz, "lumpenlerle", "karşı devrimcilerle", "gericilerle" beraber mi mücadele etmek istiyorsunuz? Ama bu nasıl

bir birliktir, nasıl bir mücadeledir? Ben olsam, "başarılı mücadelem", "lumpenlerle", "karşı-devrimcilerle" bataklığa sürüp yenilgiye mahkum etmem. Ama yok, sizi dahi, böyle bir "çağrı"ya gereksinim duyurtan birşeyler olmalı.

Gerçek şu ki, bugünkü koşullarda somut gerçeklik, birleşik bir sermaye gücüne karşılık, birleşik bir devrimci mücadeledir. Bunun anlamı şudur: "Ezilen ulusun sosyalistleri, ezilen ulusun işçileriyle ezen ulusun işçilerinin tam ve kayıtsız şartsız birliğini, örgütsel birlik dahil olmak üzere, savunmalı ve uygulamalıdır. Bu olmadan, burjuvazinin her türden entrikaları, kalleşlikleri ve hileleri karşısında, proletaryanın bağımsız siyaseti savunulamaz ve işçi sınıfı öteki ülkelerin işçileriyle sınıf dayanışmasını gerçekleştiremez."(2) Ne kadar açık değil mi?

Yazar, "lumpenlerin", "gericilerin", ve "karşı-devrimcilerin", "başarılı mücadelelerini", "sömürdüğünü" yazmış. "Sömürü", her yönüyle, egemen ve ezen sınıflara aittir, sermayeye aittir. Biz proleter komünistler olarak, sermaye sınıflarına karşı mücadele eden halkların mücadelelerinden onur duyuyor ve bu mücadelelerinden yararlanmaya çalışıyoruz, yoksa "sömür"meyiz. "Sömürmek" komünistlere değil, ama düşmanları burjuvaziye hastır-ki bu, onun varlık koşuludur. Ama eğer "başarılı mücadele"den kastınız bay yazar, ortak mücadele vermesi gere-

ken iki halkın mücadelelerini, tam da küçük burjuva milliyetçilerine yaraşır bir şekilde, milli kökenlerine göre ayırmaksa, biz bunu zaten "sömür"mek istemeyiz. Çünkü şu süreçte sınıf savaşının ve devrimci mücadelenin ortaya koyduğu en yakıcı gerçek, devrimin önkoşullarından biri olan Kürt ve Türk halklarının mücadelesiyle birliğidir, en sıkı örgütsel birlik içerisinde mücadeledir. Bu da, bu devrimci ortamda yakıcılığı ve zorunluluğunu en çok hissettiren arı bir gerçekliktir.

Evet bay "başarılı mücadelesini" "sömürtmeyen, Kürt ve Türk halklarının en sıkı örgütsel birliği ve mücadelesi, "dev gibi örgütlü düzene, dünyada saldırganlığıyla bilinen bir orduya" karşı, "Yaşasın Kürt-Türk Halklarının Mücadele Birliği" şiarıyla verilmektedir. Ve ancak bu "büyük yamıdır" ki, bu mücadeleyi yani devrimi başarıya ulaştırabilir.

Ve yazar devam ediyor: "O kadar banka manka soyuluyor, yine bunların hepsi hak etmiş midir? "Görülüyor ki hırsızlık var ortada", "yaşam tarzlarına bu kadar çıkarılışı, hırsızlığı yakıştıranlar, sınıf tanımadan başkalarının değerlerine el koyanlar, yarın nasıl bir toplumsal yaşam örgütleyecekler", "...bir örgüt bir mücadele yoktur. Düşünceleri varmış, programları varmış, bir takım atraksiyonları varmış. Bunlara takılmak bir taktik hata olur". Öncelikle yazara şunu söylemek gerek: Devrim için savaşan bir örgüt, bütün maddi ihtiyaçların aidatlardan ve kamulaştırmalardan yani "hırsızlık"tan sağlar ve bunları halkı adına halk için yapar. Ama yazara göre ise doğru olan, "uluslararası kaygan dengelerden yararlanmak, bunların arasındaki çelişki-

lerdi yararlanmak"tır. Ve bu "hırsızlar, "sapıklar" dün sehpalarda, "Yaşasın Kürt ve Türk halklarının Emperyalizme karşı mücadelesi" bugün de "Kürt halkına uzanan eller kırılacaktır", "Halkımız! sizin için ölüyoruz" şiarlarıyla güneşe gömüldüler gömülüyorlar. Ve dün olduğu gibi bugün de "düşünceleri, programları ve birtakım atraksiyonları var" ve onlar bu "atraksiyonlara" "taktik" olarak bakmazlar.

1970 çıkışı hakkında yazar, büyük bir mütevazılıkla(!), "aslan da devrime inanıyorlar" diyor. Fakat, "lumpen", "hırsız", "sapık", "karşı-devrimci", nasıl oldu da "devrime inanmaya" başladı. Müzik bitti kadın öldü! Devam ediyor "çağrı"ımız: "Gerçekçi olmayan tarzda sınıfa umutları var" "devrimci savaşa inanıyorlar" ve bunlar "devrimin yenilgisine yol açıyor". Çünkü bu "sapık"ların "kişilikleri bozuktur, lümpendirler" diyor. Hiç meraklanmayın siz bay "bilimsel sosyalist"(!), bu "lumpenler", "sapıklar" inançları uğruna, devrimci şiddete de başvurarak ve sosyalizm yolunda yürüyerek can verdiler, cen vermeye de devam ediyorlar. Siz hiç meraklanmayın. Şöyle diyor sonra bay "bilimsel sosyalist"imiz(!); "lumpenler" "devleti tümünden yıkmayı amaçlamıyorlar" "fakat, radikalleşmeye açık bir durum yaratıyorlar". Hep hakaretler, hep kafa karışıklığı. Hem "yıkmayan" hem de "radikal" "devrime inanç". Geriye ne kaldı "lumpenlikten", söyler misiniz bay "bilim-bel-sosyalist"imiz.

Sınıf savaşının nesnel ve öznel olarak birbirine diyalektik ilişkili, iki ayrılmaz yönü vardır. Bugün, Kürt ulusal kurtuluş mücadelesi gerilla savaşıyla başlama-

mıştır, ama onun varlık koşullarını yaratan ulusal ve sınıfsal çelişkilerdir. Bu sınıf mücadelesinde öznel ya da iradi müdahaleyi yadsıdığımız anlamına gelmez, tam tersine, devrim, zora dayalı, yığınların kendiliğinden ve örgütlü hareketlerinin düzene karşı, iktidar hedefiyle yönlendirilmesi ile gerçekleşecektir. Yazar soruyor: "1971 direnişçi geleneği, THKP-C, THKO, TIKKO, ordu cephe kurdular da ne oldu?" "Kanları yerde kaldı". Açıklayalım bay "sömürtmeyen", Türkiye ve Kürdistan'da devrimin ancak zora dayalı olarak gerçekleşebileceğinin zorunluluğunu gösterdiler, ve bu yolda bizlerin yolunu aydınlatıyorlar. Ve böylece bayımızın gevezelikleri "yerde kaldı".

Tüm bu bilimsellikten ve düzeyden yoksun, altı boş, ne dedikinden habersiz "sapık", "lumpen", "karşı-devrimci", "hırsız" dan sonra bu "sapık" ve "lumpen"lerin "devrim için geliştirdikleri araç ve yöntemler, "yıkıp da yerine getirmek istedikleri" soruluyor, ve güç üzerinde durulmadan altı boş bırakılıp tekrar bu devrimcilere "istismarcılar" "koltuk hevescisi" "fanatik" "mezhepci" denilerek "çağrı"(!) yapılıyor. Anlamak mümkün değil.

Yazar, "bilimsel sosyalizm", "davaya bağlılık", "vicdanım ve bilincini satmayan", "devrimci sosyalist ideoloji" vb. lafları ile ağız ve kalemini yorarken, birden, "müslümanlığı daha iyi anladıklarım", "duaların anlamını daha iyi bildiklerini" "gerçek dini" bildiklerini söylemeye başlıyor. Galiba, "din sorununa devrimci yaklaşım"(3) bu olsa gerek. Öyle ya, ne de olsa yazar "duaların anlamını iyi biliyor." Hem üstelik yazar, "E-kim devriminin ne olduğunu bu-

gün bile anlayamamıştır."

Yazar, 20 Ekim seçimleri öncesinde "biraz kitle gelişmesi" olduğunu, bunun kendilerinin "başarılı mücadeleleriyle" bağlantısını görmemiz gerektiğini söylüyor. Bugün Türkiye ve Kürdistan'da ki kitle eylemleri, yığın hareketleri genel karakteriyle kendiliğinden meydana gelmektedirler. Öncelikle bunu belirtmek gerek, ve kendiliğinden eylemler aslında nereden patlayacağı belli olmayan, örgütsüz, samanalevi gibi yapıp hemen sönebilecek karakterlidir. Çıkıp da siz, bu eylemleri "biz örgütledik" diyemezsiniz. Yazar, alıntılar yaptığımız paragrafta, seçimlerdeki tavırlarını da savunuyor. Peki o halde "kitle gelişmesi" sizin mücadelenizle olduysa, niye reformist ve pragmatist bir tavır aldınız (SHP-HEP). Kitle gelişmesini" yoksa böyle mi yaratacaksınız? Yada "kitle teorimiz" dediğiniz şey bu mu yoksa? Yazar büyük bir "incelik" ve "gaflet"le şunu söylüyor: "Bunların tümü (Türkiye solu) UKH'nin demokratik mücadeleye açtığı yolda nefes alıp vermeye çalışıyor. Biz bu duruma da birşey demiyoruz, haklarıdır, fırsat yaratmışız, elbette ki değerlendireceklerdi diyoruz. Demirel de bu temelde hükümete geldi, mücadele ona da yol açtı". Vallahi "bizi bilmez ama, Demirel sizin sayenizde nefes alıp veriyor". Öyle ya, ne de olsa, halkı sandıklara yollayarak "Demirel'e yol açtınız". Ama durun, size bir çift lafımız var: Biz "lumpenler", "sapıklar" ise Demirel'in değil halkın iktidarını kurmak istiyoruz ve durum buyken biz, Demirel gibilerini iktidara getirecek "fırsatları değerlendirmek" istemiyoruz.

Ama, ama o da ne, bay yazarı-

muz, bizi Sosyalist Parti ile karıştırıyormuş meğer. Ah şu kafa karışıklığı. Bu "bilimsel sosyalist" yazarımız SP'ye "cephe öneriyor", (şapka düştü, kel göründü). SP de "mücadelenin yarattığı muazzam etkiyi değerlendiremiyor", öneriyi değerlendiremiyor. Yoo, merak etmeyin siz, SP işini çok iyi yapıyor, siz hiç meraklanmayın. Ama böylesine bir kafa karışıklığı ve neredeyse adi küfürlerle dolu bir yığın moloz laf, "Özgürlük Hareketini", SP ile aynı saflarda mücadeleye, "cephe"ye itiyor. Ve büyük bir "gafillikle" "cephe önerisini, ajan, işbirlikçi, karşıdevrimci SP ve SBP'ye götürmeye devam ediyor. Ve yazarın asıl büyük "gafillığı" ortaya çıkıyor. Yazar "gafil" avlanıyor.

Yazar aynı yazıda, "sömürge tezini" de savunmaya devam ediyor. Ve birleşik örgütlenmeyi, ilhakı savunanları, "kemalist"likle, "sosyal şovenist"likle, ve "Misak-ı Milli"likle suçluyor. Öncelikle, bilimsel hiç bir değeri olmayan altı boş bu laflara yanıtımız, ayrılma hakkı da dahil, ezilen ulusun (Kürt) kendi kaderini tayin hakkını sonuna kadar savunmamız ve tanımamızdır. Ve bunu bırakalım komünist olmayı namuslu bir demokrat olmanın bir koşulu saymamızdır. Ama devrimin, nesnel, dolaysız olarak da öznel dinamiklerinin böylesine içiçe geçmişliğinin varlığı koşullarında, birleşik bir sermaye gücüne karşılık, bizler de birleşik bir güçle savaşmalıyız. Çünkü, somut durumun zorunlu sonucu budur. Son tahlilde belirleyici olan iktisadi koşullarsa eğer, bu iktisadi koşullar her iki ülkede tektir, yani, pazarıyla, burjuvazisiyle, sermayesiyle, emeğiyle, proletaryasıyla iç içe geçmiştir, dolaysız olarak devrim

dinamiği de tektir ve halkların devrimci mücadelesi de içiçe geçmelidir, zaferin yolu buradan geçiyor çünkü.

"Biz diyoruz ki; sosyalist devrimi başarabilmek için ve burjuvaziyi devirebilmek için, işçiler sınıksız birleşmelidir ve ulusların kendi kaderini tayin hakkı uğruna savaşım, yani ilhaklara karşı savaşım, bu sıkı birliğin gerçekleşmesine yardımcı olur"(4) (Lenin) 'Kürdistan'ın işçi ve emekçileri, ezen ulusun burjuvazisiyle işbirliğine giden kendi burjuvazisi kadar, mücadelesini Türkiye işçi ve emekçilerinden ayırmaya, iki halk arasında ayrılık tohumları ekmeye çalışan küçük-burjuva milliyetçi akımları da elinin tersiyle bir kenara iterek, Türkiye işçi sınıfı ve emekçileriyle, proletaryanın örgütlenmeleri içinde en sıkı örgütsel birliği geliştirerek, kendi gerçek kurtuluşlarını sağlayabilirler... Nasıl ki her ulustan burjuvazi kendi sınıf çıkarları doğrultusunda işbirliği ve dayanışmaya gidiyorsa, işçi ve emekçi sınıflar da kendi sınıf kardeşleriyle böyle bir birlik ve dayanışmaya girmelidirler."(5) (Taylan Işık) Görev başına!

Hüseyin GÜLAY

(1) Lenin - Halkın Dostları Kimlerdir?

(2) Lenin - UKKTH

(3) Özgür Halk - Ali Fırat

(4) Lenin - UKKTH

(5) Taylan Işık - Devrimci Emek

NOT: Sloganlar ve kaynak alıntıları hariç, bütün tırnak içerisindeki sözler, Özgür Halk dergisindedir.

MARKSİZM VE «SOSYAL EMPERYALİZM»

Seksen öncesinin ve sonrasının en çok tartışılan konuları "sosyal emperyalizm", "kapitalist restorasyon", "tek ülkede sosyalizm" hala güncelliğini koruyor. Son gelişmelerle birlikte her iki tarafında (ortadakilerde dahil) "biz zaten demistik, tarih bizi haklı çıkardı" gibi bir tavra girmesiyle hala kaos özelliğini korumaktadır.

Reel sosyalist ülkelerde yaşanan geçici bunalım sosyalist salfardan sınıf mücadelesine, marksizme inanmamış, sorunların faturasını büyük bir yığınlık içinde marksizm-leninizme kesmiş unsurları temizlemekle birlikte anarşist, trokist, eurokominist, sosyal demokrat, maoculuk gibi ne kadar marksizm dışı akım varsa onları da beslemiştir. Bu manzara her geriye dönüş ve yenilgi dönemlerinin kaçınılmaz yazgıdır. Sosyalizmin şu andaki sorunlarına burjuvazyle ağız birliği içinde sevinç naraları atan, alkış tutan bu zavallılar anti-komünist gerçek yüzlerini göstermektedirler. Yüzeysel mantık yapısıyla bugünkü süreçten kendisine pay biçmeye çalışan bu saptmaların tam da bugünkü süreç tarihin çöplüğünden başka bir yere ait olmadıklarını kanıtlamaktadır.

Yeri geldikçe şu anda yaşanan sürecin sebeplerini de açıklamaya çalışacağız ama bunu etraflı bir araştırma ve yazı konusu olarak düşündüğümüz için kısa tutulacaktır.

MAOCU DÜŞÜNCE VE ONUN MADDİ-EKONOMİK TEMELLERİ

İnsanlık tarihi maddi-ekonomik zeminler üzerinde yükselen sınıflar savaşıdır. Bunun için tarihin motorunu çalştıran, kişilerin özel iradeleri veya bireysel güçleri değil, bizzat bu sınıf savaşımında yerini alan toplumların, kitlelerin yönlendiriciliğindedir. Nesnel ekonomik altyapının belirleyiciliğinde oluşan ideolojiyle, yani sınıf çıkarlarıyla hareket eden sınıflar, kitleler tarihin devindirici gücünü oluşturur. Bu marksist bilimsel yöneme dayanarak biz de liderleri, öncülleri birey olarak değil de onların nezdinde somutlanmış sınıf ideolojisini ve çıkarlarını ele alacağız. Maddi tarih anlayışına göre bireylerin kişilikleri, varlıkları tarihte çok sınırlı bir yere sahiptir. Kişiler sadece varolan nesnellüğün belirleyiciliğinde, bu nesnellüğe en uygun şekilde hareket ve öncülük etmişlerse tarihsel bir yere sahiptirler. Ama bu da sınırlıdır, vesile işlevindedir. Bunun için zaten M. Kemal "tek başına çıkıp düşmanları yurttan atan büyük kurtuluş savaşçısı" değil gelişmekte olan Anadolu burjuvazisinin ulusal pazar kavgasının temsilcisidir. SSCB'de de sosyalizm, Lenin eşitliği çok sevdiği için değil ama toplumsal gelişmelerin beslediği sınıf savaşımının bir sonucu olarak gelmiştir. İç savaş, faşist işgal, sanayileşme, kooperatifleşme vb. gibi olgularla sertleşen, yoğunlaşan sınıf mücadelesi Stalin'in kişiliğinde somutlaşmıştır. Alman Faşizminde İktidar, "gözü dönmüş sapık bir Hitler" değil Krupp, Siemens, Thyssen vb. dir. Her dönemde simgeleşen liderler dönemlerinin karakterine en uygun düşen insanlardır. Bunun için kişileri ele alırken ve değerlendirenken idealist tarih anlayışıyla değil sınıf mücadeleleriyle, ekonomik maddi temellerle ele alaca-

ğız; bizim için tarih ellerinde büyüdü değnekleri olan herşeye muktedir liderler değil sınıf savaşımını tarihidir.

Bu yüzden de Mao ve Maocu düşüncenin tarihi yargılayıcı kat akılların yaptığı gibi değil o dönemin nesnel koşulları ve bu düşüncenin altındaki sınıfın ideolojisiyle değerlendirileceğiz. Çünkü Çin'de Maocu düşüncenin ortaya çıkış Mao Zedung'un kişiliğine bağlı olarak değil bir takım objektif şartlar doğrultusunda oluşmuştur.

Küçük burjuvazinin ağır bastığı, nüfusun %80'inden fazlası köylü olan Çin'de anti-emperyalist, anti-feodal nitelikte gerçekleşen halk devrimi çok geçmeden sosyalizme bürünmeye yönelmiştir. SSCB askeri, teknik, maddi ve kadro bakımından büyük destek vermiş, sosyalist üretim ilişkilerinin temellenmesi için sanayileşmeyi ön plana çıkartmaya çalışmış ve bu konuda hiçbir yardım esirgememiştir.

Devrim ittifakı içerisinde yer alan proletarya harici sınıflar anti-emperyalist ölçüde yakınlaştıkları sosyalizmin anti-kapitalizme yönelmesi ile ondan soğumaya başlamışlardır. ÇKP içerisinde çok geçmeden bir mücadele başlamış, Mao-Zedung düşüncesi Marksist-Leninist çizgiyi partiden bir şekilde ihraç ederek hakim duruma gelmiştir. Köylü yığınları kendi çıkarlarına en uygun düşen, ideolojiyi; Mao-Zedung düşüncesini yaratmışlardır.

- Çin proletaryasının nicel olarak azlığı,

- İdeal toplum konusunda geleksel Çin düşüncesi ve sinosantrizm,

- Proletarya dışındaki sosyal tabakaların parti içerisinde yoğun bir şekilde yer alması,

- Çin'de egemen sınıfların ideolojisi doğrultusunda yaratılmış, yüz yıllardır süren büyük han şovenizmi,

- Yıllardır işgal altında olmasından dolayı ulusal kurtuluşta ağır basan milliyetçilik gibi faktörlerde Mao Zedung'un düşüncesini besleyen etmenler olmuştur.

Maocu düşünce idealisttir. Toplumsal gelişmenin ekonomik yasaları ile bilinçli insan faaliyeti arasındaki ilişkiyi toplumun ekonomik altyapısı ile politik üst yapısı arasındaki ilişkiyi ele almada bu açıktır. Maocu düşünceye göre sosyalist toplumda temel, ekonomik altyapı değil, politkadır, bu da Mao'nun insanların özel eyleminin belirleyici olduğu düşüncesinden kaynaklanmaktadır. Üretim ilişkilerini insanın özel iradesi doğrultusunda ele alır. Maocu tarih anlayışında kişilerin rolü çok fazladır. Halk kitleleri liderin iradesine uyurlar. Maddi-ekonomik altyapının belirleyici rol oynadığı marksist tarih anlayışı reddedilip, tarihin akışı bireylerin eline verilir (Onun için bir avuç burjuva klik hükümet değiştirebilir gibi üretim sistemini değiştirebilir).

Maocu düşünceye göre halk "en yeni ve en güzel yazının yazılabileceği ve en yeni ve en güzel resimlerin çizilebileceği beyaz bir kağıttır." Sosyalist üretim tarzının gelişiminin temeli, gerekli maddi şartların yaratılması, toplumun maddi-ekonomik temellerinin gelişmesi değil, politik önderlerinin talimat ve emirleri ve yığınların bu talimatlara itaati olmasını sağlayan politik araçlardır. Onun için SSCB'deki sanayileşme ve hızlı kooperatifleşmeyi yanlış bulmuş ve bu

konulara kendisini eleştiren SBKP'yi hep suçlamıştır. Bunların yerine "Büyük sıçrama", "Halk Komünleri", "Sınıfsız topluma hızlı geçiş" gibi iradeci, küçük burjuvazinin çıkarına olan politikalar uygulanmıştır. Maoçu düşünceye göre sömürücü sınıfların yok edilmesinin ve aşılmasının belirleyici şartı onların sınıfsal maddi varlıklarına son verilmesi değil onların eğitilmesidir. Millî burjuvazi devrim ittifakıdır ve bu iki sınıf arasındaki (bizim bildiğimiz antagonist olan!) çelişki uygun biçimde ele alınırsa uzlaştırılabilir. Nitekim uygulanan Kültür Devrimi sırasında millî burjuvazinin burnu kanamazken MK'nın, Politik Büro üyelerinin bir çoğu tutuklanmış ve bir şekilde etkisiz hale getirilmiştir. Bundan sonrada iç politikada da, dış politikada da daha şoven ve anti-sovyetik çizgiye otorulmuştur.

Maoçu düşüncenin iradeciliği şiddet teorisinde de kendini gösterir. Toplumsal yaşamın belirleyici etkisinin iktisadi altyapı değil de, politik güç olduğunu iddia eder. Dühring'de aynı paralelede olan bu düşünceler Engels tarafından çok önce çürütülmüştür. Devrimci şiddet iktisadi gelişmenin yasalarını ortadan kaldırmaz sadece üretici güçlerin gelişiminin önündeki toplumsal politik engelleri yıkar.

Maoçu düşünceye göre gerek burjuva demokratik devrimde gerekse sosyalist devrimde insanların devrimlere olan tavurlarını ve bilinçlerini, üretim içerisinde aldıkları toplumsal-sınıfsal konumları değil de "sefilik" düzeyi belirler. Şehirler'e göre daha zor koşullarda yaşayan kırlar da bu yüzden öncü rolü oynayacaklardır. Teorik olarak da işçi sınıfının ideolojik ve politik öncülüğünü reddeden Mao-Zedung düşüncesi tam anlamıyla küçük burjuva aydınların, şehir küçük burjuvazisinin ve köylülüğün ideolojisini ve görüşlerini yansıtmaktadır.

Küçük burjuva sınıfın çıkarlarına ve ideolojisine dayanan maoçu düşünce bu yüzden enternasyonalizmi hiç anlamamış ve sınıf çıkarlarına uymadığı için reddetmiştir. Gelecekte şoven Çin düşüncesi küçük burjuvazinin milliyetçiliğiyle birleşmiş ve "sosyal emperyalizm"de enternasyonalizmin reddinin teorisi olmuştur. Bilimsel marksist tarih anlayışla hiçbir alakası olmayan bu teorisinin yöntemi de yüce Mao Zedung tarih ve toplum anlayışı olmuştur.

Dünya halkların en büyük düşmanı olan ABD'yi SSCB ile aynı kefeye koyarak 1. dünya, Asya'nın, Afrika'nın, Latin Amerika'nın ve diğer bölgelerin gelişmekte olan diğer mazlum ülkeleri de 3. dünyadır. Bu ikisi arasında gelişmiş olan (bizim için Amerika'dan hiç bir farkı olmayan Avrupa'nın diğer emperyalist ülkeleri) ülkelerde kendi halinde ikinci dünyadır. Mao Zedung'a göre ülkelerin konumunu belirleyen toplumsal sistemlerin sınıfsal yapısı değil de tam bir köylü bakışı içinde onun zenginliğidir. Bu bakış ÇKP'yi dış politikalarında da tam bir anti-komünizme götürmüştür. (Türkiye'deki temsilcileri de sivil faşistlerle ağız birliği içinde 4. ordu Kars'a DEDİRTECEK KADAR ileri gitmişlerdir.)

Ekonomik altyapıda Çin'e benzeyen bir küçük burjuva ülkesi olan Arnavutluk'da ne söylemde ne de özünde "sosyal emperyalizmi", "Kapitalist restorasyon" teorilerine dokunmamış, olduğu gibi savunmuştur. Dünyada olduğu gibi Türkiye'de de bu teorisinin fikir habalığını MZD'yi resmi olarak savunanlar yapmışlardır. (Türkiye'de bu teorisinin ateşli savunuculuğunu ve propagandistliğini karşı-devrimci

yüzü ve ajanlığı ortaya çıkmış İhbarcı Doğu Perinçek yapmıştır.)

"SOSYAL EMPERYALİZM" TEORİSİNİN SAÇMALIĞI ÜZERİNE

Marxist-Leninist literatürde bugünkü anlamıyla böyle bir olgu, kategori yoktur. 20. yüzyılın başlarında gelişmiş Avrupa ülkelerinde özellikle Almanya'da işçi sınıfının geniş örgütlenişine sahip sosyal demokrat ve komünist partilerinde, üçüncü dünya ülkelerinden aktarılan artı-değerle göreceli daha iyi duruma ulaşmasına ve bu talandan ayrılan paylarla işçi sınıfı içerisinde aristokrat işçi sınıfı tabakası oluşmasına bağlı olarak sınıfın kendi safalarında revizyonizm filizlenip gelişmiştir. İşçi sınıfı safalarında gelişen II. Enternasyonal döneminin teorisyenliğini yaptığı revizyonizm, I. emperyalist paylaşım savaşı sırasında işçi sınıfı çıkarlarından ne kadar uzaklaştığını göstermiştir. Anayurt savunması adı altında emperyalist burjuvazisini destekleyen ve işçi sınıfının ideolojisi olan enternasyonalizmi hiçe sayan revizyonizm artık devrim bayrağının gelişmiş batı ülkelerinden zincirin zayıf halkalarına yani toplumsal ekonomik çelişkilerin en yoğunlaştığı geri kalmış ülkelere geçişin de kanıtı ve zorunluluğu olmuştu. Lenin işçi sınıfı hareketi içerisinde çıkan revizyonizmi, kendisi de dahil olmak üzere hala devrimi Almanya'da bekleyenleri teşhir etmek amacıyla yazdığı "Proleter Devrim ve Dönem Kautsky" adlı kitabında Alman sosyal demokratlarını, burjuvazinin peşine takıldıkları emperyalist savaşı destekledikleri için "Sosyal emperyalist" diye suçlar. "Sosyal emperyalizm" adı altında daha farklı üretim ilişkileri veya farklı bir üretim yapısını barındıran bir sistem veya olgu değil Avrupa sosyal demokrat hareketin mevcut emperyalist sistemde burjuvazisizle birlikte bir nebze de kendisinin yararlanacağı düşüncesiyle devrimci mücadeleyi bırakıp mevcut sistemle uzlaşması sistemde ısınmasıdır.

Maoçu düşüncenin ürünü olan bu günkü anlamıyla, yeni farklı bir toplumsal sistem, toplumsal mekanizma olarak Marxist-Leninist literatürde yeri yoktur. Bu teorilerine destek için Lenin'in bu kitabından sosyal emperyalist sözcüğü geçen yerleri alıntı şeklinde vermek de demagogiden öte sahtekarlıktır.

II. Enternasyonalin dönemleriyle birlikte dünya devrimci hareketinin öncülüğü gelişmiş kapitalist ülkelerin proletaryasından, az gelişmiş fakat nesnel olarak toplumsal çelişkilerin en yoğunlaştığı Rusya proletaryasının omuzlarına binmiştir. Bu zor ve tarihsel görev, hiçbir zorluklara rağmen Lenin ve Stalin önderliğinde başarıyla taşınmıştır. Devrimin ilk yıllarında Lenin'in de belirttiği gibi güçlü on kat artan burjuvazi ve emperyalist güçlerle yoğun bir iç savaş yaşayan Sovyetler Birliği proletaryası, diğer ölümci mücadeleleri de ekonomik alanda yaşamıştır. Bünyesinde fazlasıyla küçük mülkiyeti barındıran ve ekonominin sanayileşmesi için henüz ekonomik birikim olarak hazır olmayan SBKP, NEP dönemini yaşamıştır. Büyük işletmeler, bankalar ulusallaştırılmakla birlikte ekonomik alt yapıda kapitalist üretime izin verilmiş ve hatta küçük mülk sahipleri desteklenmiştir. Ama siyasi üst yapıda proletaryanın kesin hakimiyeti vardır. Geçirilmek ve katlanılmak zorunda olan bu dönemde, Lenin'in bahsettiği gibi basit kapitalist restorasyon

tehlikesi vardı, çünkü devrim büyük oranda bir iktidar değişikliği olarak gerçekleşmişti. Ancak bu dönem misyonunu tamamlamış, Stalin dönemiyle şehirde hızlı bir sanayileşme, mülkiyette toplumsallaşma, kırdan da kooperatifleşme sağlanmıştır. Sovyet proletaryası artık sadece siyasi üst yapıda değil, ekonomik alt yapıda da egemenliğini sağlamıştır. Sosyalizm sadece bir iktidar olarak değil, maddi üretim ilişkileriyle de kurulmuştur. İşçi sınıfı, burjuva üretim ilişkilerini ve devlet aygıtını parçalamış, yoketmiş ve yerine kendi üretim ilişkilerini, kendi çıkarlarına uygun olan proletarya devletini oluşturmuştur. Ama bu devlet ve üretim ilişkisi Maoocuların iddia ettiği gibi göre bir avuç revizyonist(!) tarafından değiştirilebilmiştir. Maoocular 1956'da 20. kongreyi bir dönem olarak alıyorlar ve makasla kesilmiş gibi (veya bazıları durumu kurtarmak için artık bir süreç olarak aldıklarını söylemeye başlamışlardır.) Kapitalizmi restore etmişlerdir.

Maooculara soruyoruz, o dönemde ekonomide nasıl bir gelişme veya çatlak bu birikimleri oluşturdu? Sosyalist ekonomi nasıl kapitalizmin maddi ön koşullarını sağladı? Olanca yıl baskılar altında, kanlı yoğun mücadeleler sonunda kurduğunu, II. emperyalist paylaşım savaşında da faşist Alman işgaline karşı en yığıt, en bilinçli 20 milyon insanı şehit vererek kurduğunu sistemini nasıl oldu da hiç sesini çıkarmadan bir avuç burjuvaya(!) teslim etti? Bu soruları marksizmle açıklamak imkansızdır. Diğer bir tutarsızlık da bunu bir süreç olarak görüp nasıl Stalin dönemine bilyelik methiyeler dizilip ona sahip çıldığıdır? Ya bunu bir süreç olarak görmekten vazgeçeceksiniz ya da Stalin'den vazgeçeceksiniz. Yani her iki seçenekte de marksizm-leninizmden uzaklaşmak bu teoriyi savunuların yazgısıdır. Proletarya diktatörlüğü sadece partiden ibaretmiş gibi alınmış, politik iktidarın tayin edici rolü çok fazla abartılmıştır. Ekonomik alt yapı yok sayılmış ve tam anlamıyla özneleşmiş düşülmüştür (Mao'nun politika konusundaki düşünceleri gibi).

Bir sömürü sisteminden başka bir sömürü sistemine geçerken bile, yani devrilen sınıfla devrimci sınıf arasında uzlaşmaz çelişki kendi üretim araçlarının özel mülkiyetinde ortaya koymazken bile farklı sınıf çıkarları bir mücadeleyi getirmiş ve sınıf çatışmaları olmuştur. Ama her ne hükmetse iki farklı mülkiyet biçimi halinde kendini ortaya koyan uzlaşmaz çelişkinin olduğu yerde bir toplumsal sistem yok edilmiş ve kimsenin burnu bile kanamadan farklı bir toplumsal sisteme geçilmiştir. Maoocuların kapitalist restorasyonun maddi olarak olabirliğini kanıtlamak için bol bol kullandıkları sınıf mücadelesi, sınıflar gibi kategorilerin "restorasyon" döneminde üzerinden atılmıştır. Çünkü hiçbir sınıf çatışması ve savaşı olmamıştır. Burdan da çıkacak sonuç ya marksist tarih kuramında bir yanlışlık vardır, ya da bu teoride. Gerçekte bugün yapmak istedikleri şey kapitalizmin restore edilmiştir. Ve bugün yağınlar sokağa çıkıyor, gösteriler yapıyor örgütleniyor ve sistemine sahip çıkıyor. Lenin-Stalin posterleri taşıyarak "Kanımızı akıtmadan kapitalizmi getiremezsiniz" diye slogan atıyorlar (Milliyet, 10 Şubat 1992).

SSCB'de Gorbacov'dan sonra ilk gösteriler başladığında binbir tutarsızlık içinde maoocu çizgideki siyasi anlayışlar

farklı tesbitler getirdiler. Kimisi söyledikleriyle ters düşmesine rağmen bu muhalefet hareketlerini olduğu gibi kabul etti, kimisi karşı devrim içinde karşı devrim dediler bu sürece. Fakat bugün hepsi sahip çıkıyor bu hareketlere. Gorbacov ile başlayan sürece tekeli devlet kapitalizminden bütünü tepe liberal kapitalizme dönüş dedi. Bu tezin Türkiye'deki babası muhbir Doğu Perinçek'tir. Perinçek, değişik zamanlarda kendisine sövüp sayan bütün maoocu tayfayı bir kez daha, ideolojik olarak etkileyip, onların ideolojik öncüsü olmuştur. Tam anlamıyla marksist ekonomi politikainin altüst oluşudur bu. Liberal ekonomi veya batılı tipte ekonomi diye bir şey şu anda yoktur. 19 yy sonu itibarıyla kapitalizm sermaye yoğunlaşmasına dayanarak bir üst aşama olan tekeli emperyalist aşamaya geçmiştir. Rekabetçi liberal kapitalizm, kapitalizmin ilk yıllarının, yani sermaye birikiminin yoğunlaşmadığı burjuvazinin gençlik dönemi ürünüdür. Ama 1956'dan sonra kapitalizmin restore edildiği ve bir süre sonra da tekeli emperyalist aşamaya ulaşan SSCB'de 300 milyonluk, dünyanın en gelişmiş sanayi ülkesinin artı değerine el koyan(!) bir avuç burjuvazi(!) neden liberal hatı tipte kapitalizme yönelsin (sanki batıda liberal ekonomi varmış gibi). Kurcaladıkça saçmalığa dönen, marksizm adına marksizmin bir karikatürü bile olmayan bu teori çplak bir adamı orası-burası yurttık küçük bir çaputla örtmeye benziyor. Oradan çektikçe başka bir yeri açıyor.

Maoocular, şimdiye kadar yasal ve diğer yayınlarında sadece kapitalist restorasyonun maddi zemininin olabileceğini tanıtmaya çalışmışlardır. Fakat bunun yapılmışlığı sadece bir iki cümleyle geçmiştir. Nasıl özel mülkiyete geçildiği, Sovyet proletaryasının nasıl ücretli emek sömürsüne tabii tutulduğu, Sosyalist ülkeler arasındaki ekonomik işbirliğinde nasıl SSCB'nin onları sömürdüğü, fabrikaların nasıl özelleştirildiğini, hangi sermaye birikimiyle bunların sağlandığını 300 milyonluk bir sanayi ve teknoloji devi olan Sovyet ekonomisinin artı-değerine el koyan bir avuç "bürokrat burjuvazi" nerede olduğunu ... vb. hiçbir yerde açıklamamıştır.

ENTERNASYONALİZM SINIF MÜCADELESİNİN BİR PARÇASIDIR

Maoocu düşüncenin üzerine oturduğu küçük burjuva milliyetçi düşünce, enternasyonalizmi ve bu doğrultuda yapılan SBKP pratiğini hiç bir zaman anlamamış ve doğası gereği reddetmiş, diğer taraftan da gerçekleri çarpıtarak bu pratiği tezlerine kanıt olarak sunmuştur. Enternasyonalizm altı boş, yüce bir kavram değil, sınıf mücadelesinin bir parçasıdır. Dünyanın her yerinde çıkarları bir olan ezilen emekçi sınıfların güçlerini birleştirmesidir. Nasıl ki ABD emperyalist burjuvazisi, kendi sınıfının üretim ilişkileri tehlikeye girdiği zaman o toplumlara ve ülkelere yardım veya bizzat fiilen müdahale ediyor, olağan veya olağanüstü zamanlarda kendi sınıf çıkarları doğrultusunda dünyanın jandarmalığını üstleniyorsa, dünya çapında süren sınıf mücadelesinde ekonomik, teknik ve maddi olarak daha uygun revide olan proletarya da kendi sınıfının mücadelesine yardım edecektir. Hedefli olan komünisti topluma ulaşmasında kaçınılmaz bir yeri olan bu dayanışma bir zorunluluktur.

Dünya çapında krasya devam eden sınıf mücadelesi-

ne, gerek ülkelerindeki burjuvaziye, gerekse emperyalist burjuvaziye boğaz boğaz geldiği zor durumlarda ezilen ve sömürülen emekçi sınıfın mücadelesine uzaktan başarı dilekleri yollamak veya telgrafla dayanışma iletmek değil gerçek komünist görev, gücü oranında oraya filen yardım etmektir. Bu yüzden burjuvaziye ve gericiğe karşı savaşta iktidarı tehlikeye düşen veya iktidar mücadelesi veren Vietnam'a, Afganistan'a, Polonya'ya, Macaristan'a, Çekoslovakya'ya, Küba'ya vb. askeri ve yardım göndermek SSCB proletaryasının görevidir ve bunu da yerine getirmiştir. Eğer aynı sınıftan insanlar burjuvazi tarafından boğazlanırken maddi olarak müsait durumda bulunana işçi sınıfı bunu yapmıyorsa (Şu anda Küba'ya olduğu gibi) bu ikilyüzlülüktür ve eleştirilmesi gereken budur.

Enternasyonalizm sadece askeri-siyasi olarak da sınırlı değildir. Devrimden sonra nesnel koşullardan ötürü Sovyetler Birliği proletaryası zorlu dönemler geçirmiştir. Devrimin geri kalmış ülkelerde olmasının bir bedelidir bu. SSCB bu süreci başarıyla atlattı ve belli üretici güçlerin gelişmişlik seviyesine ulaşmıştır. Bu da ona ekonomik dayanışma görevini yüklemiştir.

Sosyalist üretim ilişkilerinin maddi koşulu olan sanayileşme, büyük ölçekli üretim ve uzmanlaşmayı getirmiştir. Bazı ülkeler toprak, iklim, hammadde ve yeraltı zenginliğine bağlı olarak bir malın üretiminde göreceli olarak daha avantajlıyken, diğerleri de diğer üretimlerde avantajlıdır. Uluslararası ticarete üretici güçlerin gelişmesine bağlı olarak çıkan bu işbölümü sosyalist ülkelerde de geçerlidir. Bu yüzden sosyalist ülkeler arasında merkezi bir planlama ve işbölümü de kaçınılmazdır. Küba, şeker de avantajlıdır, SSCB, metal üretiminde vb. gibi... COMECON da bu dayanışmanın ve birliğin kurumudur. Nitekim şimdiye kadar çok ucuza SSCB'den petrol alıp, ona dünya piyasasında daha yüksek şeker satan Küba bu dayanışmanın kesilmesiyle zor durumdadır. Bu dayanışmanın ve birliğin reddedilmesi, işçi sınıfının ideolojisinin terkedilip küçük burjuva mülkiyetçiliğinin konmasıdır. Maoocular geçmişte sosyal emperyalizmin yardakçası(!) küçük burjuva sosyalist(!) diye nitelendirilen Küba, önce zorluğa rağmen direniyor ve bu gün Küba, geçmişte SSCB'nin onu nasıl sömürdüğüne(!) değil, son zamanlarda desteğini çekmesine eleştiri yöneltmektedir.

SSCB'DE META EKONOMİSİ VE KRUSCHEV'İN KOLHOZ POLİTİKALARI

1917 Ekim Devrimiyle iktidara geçen Sovyetler Birliği proletaryası, omuzlarına ağır bir yük ve sorumluluk almıştı. Devrimin en gelişmiş kapitalist ülkede değil, küçük ve orta üreticinin çok yaygın olduğu, tarımda üretim araçlarının yoğunlaşmasının tamamlanmadığı ancak nesnel olarak toplumsal çelişkilerin en yoğun olduğu geri kalmış Rusya'da oldu. Bu yüzden Ekim 1917 ertesinde, ne toz pembe ne de "Anti-dühring" ve "Gotha ve Erfurt Programlarının Eleştirisi"ndeki kuşursuz sosyalizm olmuştur. Tarihin kendisine yüklediği bu zor görevin altından Rus proletaryası şu şekilde kalkmıştır:

"a) İktidarı ele geçirmeye elverişli koşullar kaçınılmazlığı, proletarya, kapitalizmin milyonlarca küçük ve orta birey-

sel üreticiyi iflasa sürükleyeceği günü beklemeden iktidarı almalıdır.

b) Sanayide üretim araçlarını kamulaştırmalı ve onları bütün halka vermeli.

c) Küçük ve orta bireysel üreticilere gelince; onları tedarici olarak üretim kooperatiflerinde, yani büyük tarımsal işletmeler olan kolhozlarda toplamalı.

d) Bütün olanaklarla sanayi geliştirilmeli ve kolhozlara modern bir teknik temel, bütün üretimin teknik temeli sağlanmalı; yani onları kamulaştırmayıp, tersine, onları bol sayıda traktör ve birinci sınıf makinelerle donatmalı.

e) Kent ile kırsal, sanayi ile tarımsal ekonomik ittifakını sağlamak için, bir süre için meta üretimini sürdürmeli, -bunu köylüler için- kent ile ekonomik ilişkilerin tek kabul edilebilir biçimi olarak saymalı ve Sovyet ticaretini, devlet ticaretini ve kooperatif ve kolhozca ticareti sonuna kadar geliştirmeli, ticari dolaşımdan her türden kapitalist tasfiye etmeli"(1)

SSCB'de küçük aile işletmeleri, grup mülkiyeti ve buna bağlı olarak da meta ekonomisi, yani pazar için üretim vardır. Ancak bunu hakim üretim ilişkilerinden bağımsız, tekel olarak alırsak hataya düşeriz. Bu konuda Stalin aydınlatıcıdır:

"Meta üretimi ile kapitalist üretim özdeş sayılmaz. Bunlar değişik iki şeydir. Kapitalist üretim, meta üretiminin üstün biçimidir. Meta üretimi ancak üretim araçlarının özel mülkiyeti varolursa; ancak emek gücü kapitalistin satın alabileceği ve kullanabileceği bir meta olarak pazara çıkarsa ve bunun sonucu olarak da ülkede kapitalistler tarafından ücretli işçilerin sömürülme sistemi varsa, kapitalizme vardır"(2)

"Eğer meta üretimini kapitalist üretime dönüştüren bu koşullar biraraya gelmemişse; üretim araçları artık özel mülkiyet değişik sosyalist mülkiyet işeler, artık ücretlilik yoksa ve artık emek gücü bir meta değilse; sömürü sistemi çoktan beri yok edilmişse, o zaman ne yapmalıyız? Meta üretiminin buna karşın kapitalizme varacağını düşünebilir miyiz? Kuşkusuz hayır. Oysa, bizim toplumumuz, özellikle üretim araçlarının özel mülkiyetinin, ücretliliğin ve sömürünün artık uzun zamandan beri yok olduğu bir toplumdur"(3)

"Bu yoldaşlar meta üretimi ile kapitalist üretimi karıştırmaktadırlar ve sanıyorlar ki, madem ki meta üretimi vardır, kapitalist üretim de olmalıdır. Anlamıyorlar ki, bizim meta üretimimiz, kapitalist düzendeki meta üretiminden temelden farklıdır."

Burjuva basın ve maocuların SSCB'nin kapitalizme geçtiğini gösterebilmek için yoğun propagandasının yapıkları ve sevinç naraları atıkları "özel işletmeler" bunlardır. Ücretli emeğin kullanılmadığı, ama sayıları gittikçe artan küçük aile işletmeleridir.*

Değinmek istediğimiz ikinci konu ise Krushev zamanının kolhoz politikalarıdır. Krushev'in zamanında Makine-Traktör istasyonlarının kolhozlara özel malları olarak satılabilmesinin sağlanması Maoocular tarafından kapitalizmin restoresi, Krushev'in de burjuva olduğuna kanıt olarak sunulur.

MTI'lerin kolhozlara satışı, ilk Krushev tarafından ortaya atılmış veya uygulanmış bir politika değildir. SBKP

Merkez Komitesi, 1930 yılı başında böyle bir karar almış ve bu karar deneysel olarak bir grup kolhoz da uygulandıktan sonra vazgeçilmiştir. Kolhozlarda üretimin yükseltilebilmesi iddiasıyla tekrardan Stalin döneminde A.V. Seginave V. G. Verger adlı partili ekonomistler tarafından önerilmiştir. Stalin bu öneriye; "Bütün bunlardan sonra MTT'nin kolhozlara öz malları olarak satılmasını istemenin anlamı nedir? Bunun anlamı kolhozlara olağanüstü zararlar verdir-mek onları iflas ettirmek, tarımın makinalaşmasını tehlikeye sokmak, kolhoz üretiminin düşüncesini yavaşlatmaktır", "... Kolhozların bu olağanüstü durumunu, nasıl, hangi ilerleme ve ileriye gidici düşüncesi ile haklı gösterebilir? Bu durumun, kolhoz mülkiyetinin, ulusal mülkiyet düzeyine yükseltilmesine katkıda bulunduğu toplumumuzun sosyalizmden komünizme geçişini hızlandırdığı söylenebilir mi? Bu durumu, ancak, kolhoz mülkiyetini ulusal mülkiyetten uzaklaştırabileceği ve komünizme yaklaştırmak yerine bizl ondan uzaklaştıracağını söylemek daha doğru olmaz mı?"(3) gibi iki sebepten karşı çıkmıştır. (Ve bugün ne kadar haklı olduğu görülmüştür). Ancak Stalin önderliğindeki parti içinde yer alan bu iki partilinin görüşleri Stalin tarafından "burjuva ajanlığıyla değil, yanlış ekonomik ve siyasi görüş olarak değerlendirilmiş ve öneri yoldaşça eleştirilmiştir. Stalin bir taraftan meta ekonomisinin kapitalizme varacağı ve onun için biran evvel yok edilmesi gerektiğini savunan "sol" a, diğer taraftan da MTT'lerin kolhozlara satışının olması gerektiğini savunan "sağa" karşı parti içinde mücadele etmiştir. Kruşçev'in uygulamaya koyduğu bu politika, onun başının altından çıkan bir şey değil yıllardır parti içerisinde tartışılan bir politika'dır.

SOSYALİZM KAZANACAK

Toplumsal bir sisteme belirleyiciliğini koyan o sistem mülkiyet ilişkileridir. Ancak bu mülkiyet veya üretim ilişkisi değişirse toplumsal sistem nitelik olarak değişikliğe uğrar. Bu değişiklik de bir toplumsal altüst oluşla olur. SSCB'de bugün bu üretim ilişkilerini değiştirme çabaları var. Yıllardır işçi sınıfından, halktan kopuk bir kast haline dönüşmüş, partinin kitleler nezdinde prestij kaybetmesinden ve merkezi ekonomik planlamadaki hatalar yüzünden ekonomi de oluşan durgunluktan güç alan kapitalist restorasyoncular artık yaptıkları basit reformlardan öte ciddi politikalar uygulamaya başlayınca toplumsal-sınıfsal muhalefeti de karşısında bulmaya başlamıştır. Halen yoğun bir biçimde sınıf mücadelesi devam etmektedir. Kapitalist restorasyoncular mülkiyet ilişkisini değiştirmeyi, yani toplumsal mülkiyetten özel mülkiyete geçişi, başarabilmeleri için bu siyasi engeli aşmak zorundadır. Bireysel mülkiyetten toplumsal mülkiyete geçiş biraz kolaydır ama toplumsal mülkiyetten özel mülkiyete geçiş o kadar kolay olmayacaktır.

İkinci engel ise ekonomiktir. Türkiye'de bile bugün KİT'ler haraç-mezat satışa çıkarılmasına rağmen yeterli sermaye birikimi olmadığından özelleşemiyor. Kuznets veya Magnitorsk gibi Avrupanın en büyük sanayi kuruluşlarına sahip olan ve tüketici tasarruflarından başka hiçbir "sermaye"ye sahip olmayan SSCB'de ise bu özelleştirmenin yapılması, ancak dışarıdan, yabancı sermayenin girişine, müdahalesiyle olacaktır. Bu güne kadar "her şey bitti", "Rusya

serbest piyasaya geçti" vb. diye çok yoğun biçimde propaganda yapan Time, Newsweek gibi dünyanın en yaygın basın organlarında aylarca sayfalarının yarısını bunun için ayırmasına, iletişim araçlarıyla sonuna kadar bundan yararlanmasına rağmen, henüz bu çıkartmayı yap(a)mamıştır. Kafkas Cumhuriyetlerinin gezisinden sonra Süleyman Demirel'in verdiği demeç çok açıklayıcıdır. Hala marksist ekonominin ayakta olduğunu orada kullanılan kavramların bile farklı olduğunu ve yapılabilecek çok iş olduğunu söylüyor. Süleyman Demirel gördüğünü söylüyor ve elinde olmadan gerçekleri teslim ediyor. Bütün karşı devrimcilerle ağız birliği içinde maocularda bu burjuva basının ağzıyla konuşuyorlar. Ama hıala ekonomik altyapıda sosyalist üretim ilişkileri gözlemlenmemiştir. Onun için kullanılan kavramlarda, Demirel'in dediği gibi orada kullanılan "pazar", "pazar ekonomisi", "serbest piyasa" gibi kavramlar bile farklı niteliktedir. Şimdiye kadar yapılan "yardım" ve kredi ise 300 milyonluk bir ülke için komektir. Bu "yardım" ve krediler de Yeltsin hükümetine yaptırabilecekleri kadar fazla tahrifat yaptırmak içindir. CIA'sıyla ve diğer haber alma teşkilatlarıyla yoğun bir biçimde orada bulunan sermaye, şimdiye kadar bunu yap(a)mayışının sebebi oradaki toplumsal muhalefettir. Vechbi Kog Ağustos ayında Milliyet gazetesine verdiği demeçte Türk işadamlarına öğüt veriyor, daha buralarda insanların kararlı olmadığını, uzun vadede iş yapılmaması gerektiğine dikkat çekiyor. Restorasyon, Rusya'da komünistlerin de sloganlarında belirtildiği gibi ancak kanla olacaktır.

Sosyalist yönetim ve denetimin zayıflamasıyla bütün hastalıklar çıkmaya başlamıştır. Özellikle kısırtılan milliyetçilik bunların başındadır. Sosyalist değerler parçayla özdeşleştirilmiş ve parti karşıtlığı kisvesi altında tahrip edilmiştir. Ancak bugün artık yapmaya çalıştıkları ve siyasi olarak zemini hazırladıkları üretim ilişkilerinin değiştirilmesidir. Bu aşamada her geçen gün muhalefet yükselmekte sınıf çıkarlarının sarsılmaya başladığını hissedilen işçi sınıfı değerlerine sahip çıkmaktadır. Bizim bu savaşta yerimiz, Sovyet proletaryasının yanındadır. Sadece SSCB'de değil, Arnavutluk'ta, Çin'de, Bulgaristan'da, Romanya'da, Macaristan'da da sosyalizm kazanacaktır. Bugün sosyalist ülkelerde bir sorun yaşanıyor ve kendine öncü misyonunu biçim bizzet yapılan yanlışların ve geçmiş pratiğin değerlendirmesini yapıp işçi sınıfına hesap vermek zorundayız. Basit açıklamalarla bütün olanı biriki kişinin sırtına yükleyip görevden kaçmak ciddiyetsizlik ve sorumsuzluktur.

Sovyet pratiği bize, özellikle de Sovyet proletaryasına büyük dersler vermiştir. Proletarya diktatörlüğü aşamasının daha uzun ve sert geçeceği, Lenin'in özellikle vurguladığı "devrimden sonra partide her 99 işçiye bir aydın" ilkesinin ne kadar önemli olduğu, toplumun bütün maddi ve manevi ihtiyaçlarının en iyi şekilde sağlanması gerektiği ve yönetimde sosyalist demokrasinin önemi iyice anlaşmıştır. Tarih hiçbir zaman düz bir çizgi izlememiştir, bazen kesikler, geriye düşüşler ve sapmalarda olacaktir. Bu yaşamın zenginliğidir, ama emin olduğumuz tek şey sömürünün, sınıfların, ücretli emek köleliğinin olduğu yerde sosyalizm mücadelesi hep olacaktır ve sosyalizm kazanacaktır.

Haydar DOĞAN

BARIŞI İSTİYORSAN BARIŞ İÇİN SAVAŞA HAZIR OL!

İçinde bulunduğumuz ayın ilk günü, yani 1 Eylül, bütün dünyada, "Dünya Barış Günü" olarak kutlanır. Özellikle II. Emperyalist paylaşım savaşından sonra, dünyanın birçok ülkesinden barış günüllülerinin girişimleriyle dünya üzerinde kullanmaya başlayan bu gün, yeryüzünde barış isteyen bütün insanların çeşitli etkinliklerle, çoşku dolu eylemlerle barış istemini dile getirdikleri, barış savaşımını yükselttikleri bir gündür.

Daha önce kadar, dünya barış hareketinin güvencesi olan sosyalist sistem ve Sovyetler Birliği, bu hareketin örgütlenmesi ve uluslararası bir karakter kazanması için yoğun çaba sarfetti. Emperyalist kapitalist sistemin karşısında ciddi bir güç olarak çıkan sosyalist sistem, emperyalizmin pazar için girdiği it dalaşında temkinli olması, emperyalistlerin kendi aralarındaki çelişkileri savaşa başvurmadan çözmesi, hatta daha geri plana itmesi için başta gelen, belirleyici bir etmendi.

Dünya barışının güvencesi sosyalist sistem, onun merkezinde Sovyetler Birliği ve emperyalist-kapitalist dünyadaki barış, demokrasi, sosyalizm mücadeleleri idi. Ancak bugün bu konumda da önemli değişiklikler var.

Başta Sovyetler Birliği olmak üzere sosyalist sistemin geri düşüşü, şimdilik dünyada inisiyatifi elinden kaçırmış görünmesi, dünya barış hareketini böylesine güçlü bir müttefikten ve destekten yoksun bırakmıştır.

Sosyalizmin geri düşüşü, dünya dengelerini doğrudan etkilemiş, başta ABD olmak üzere emperyalizm, yeni dengeler üzerinde yeni politik nüfuz alanlarını belirlemek üzere atağa geçmiştir. Deyim uygunsu, köpeksiz köye rastlayan emperyalizm, eli değneksiz gezmeye başlamış, emperyalistler

arası çelişkileri çözmek, en azından ABD emperyalizminin dünya jandarmalığını diğer emperyalist güçlere (Japonya, Almanya, Fransa) kabul ettirmek için Orta-Doğu'da suni olarak körüklediği Irak krizini bir güç gösterisine dönüştürüp, Irak halkı üzerine tonlarca bomba atmıştır.

Hemen arkasından Afrika, Latin Amerika ve dünyanın diğer bölgelerinde gelişen anti-emperyalist hareketleri boğmak için bütün güçlerini seferber etmiş, bunda belli oranda başarı da sağlamıştır. (Somut göstergeleri, Latin Amerika'da girdiği askeri operasyonlar, Afrika'da çevirdiği birlerce dolap sonucu Afrika'daki anti-emperyalist ülkeler ve hareketlerin içine düştüğü durum, Nikaragua'da Sandinistlerin hükümetten düşürülmesi ve El Salvador'da yaşananlar vb. vb. dir.)

Emperyalizm yeni dünya dengeleri üzerinde kendi egemenliğini tesis etmek için bölgesel savaşları alabildiğine körüklemeye devam ediyor. Emperyalist-kapitalizm doğasında var olan pazar savaşlarını, lokal savaşları körükleyerek sürdürüyor.

Emperyalizm, yapısal bir özelliği olan egemenlik kurma eğilimi nedeniyle, emperyalist-kapitalist dünyanın her hangi bir yerinde ortaya çıkan demokratik hareketlerin üzerine zorla gitmeye, onları kanla boğmaya devam ediyor. Emperyalizme bağımlı ülkemizde bu durum daha da açık ve despot yöntemlerle sürüyor. Devrimci durumun olgunlaştığı, burjuvazinin iç savaşı her türlü yöntemle başvurarak sürdürdüğü ülkemizde, Kürt ulusal hareketine karşı yıllardır süregeldiği kirli savaş, TC'nin giderek artan vahşeti ve olanca hızıyla sürüyor. Türkiye'de ise iç savaş, Kürdistan'dan daha değişik yöntem ve biçimlerle devam

ediyor.

Devrimci durumun olgunlaştığı, iç savaşın sürdüğü, faşizmin en azgın yöntemlerle halklarımıza saldırdığı bir dönemde, 1 Eylül Dünya Barış Günü'nü "Barış zinciri" gibi reformist eylemlerle kutlama girişimleri sonuçsuz kalmaya mahkumdur. Bu organizasyonu örgütlemeye çalışanlar, ülke gerçeklerini kavrayamayan politik körlerden başkası değildi elbet ve polisin katı tutumu "Barış Zinciri"ni daha başlamadan dağıttı.

5 yıl önce 1 Eylül'de kaybettiğimiz, cezaevlerindeki direnişlerin destekçisi, insan hakları savunucusu, yiğit ve örnek insan Didar Şensoy'un anma toplantısına dahi tahammül edemeyen devlet güçleri, elbette ki Barış Zincirini de dağıtacaklardı. Nitekim öyle de oldu.

Bugün dünyada barışı sağlamanın, kalıcı barışı elde etmenin yolu, ancak dünyanın yeni bir alt üst oluşuyla, sosyalizm güçlerinin zaferiyle mümkündür. Barışı istemek, sessiz sedasız teslim olmak, sömürüye, zulme, açlığa, sefaletle ses çıkarmamak demek değildir. Tam tersine barışın yolu, dünyanın emperyalistlerin istediği gibi şekillenmesine izin vermemek, dünyadaki bütün haksızlıkları, yoksullukları, açlığın, zulmün ve kırimin sorumlusu emperyalist kapitalizme karşı çıkmaktan geçer.

Dünya işçilerinin emekleriyle yaratılan değerler, emperyalist kapitalizmin elinde birer silah, birer mermi, birer bomba olarak, ezilen halkların ve dünya işçi sınıfının ezilmesine, horlanmasına, aşağılanmasına, sömürülmesine aracılık ediyor.

Her türlü sömürüye, açlığa, zulme, aşağılanmaya, faşizme, emperyalizme, kapitalizme karşı çıkmadan kalıcı barışı tesis etmek mümkün değildir.

POLİS DERGİMİZİN MERKEZ BÜROSUNU BASTI: ÜÇ ARKADAŞIMIZ GÖZALTINA ALINDI YAZI VE RESİMLERİMİZ GASPEDİLDİ!

12 Eylül'den bu yana ülkelerimizde estirilen devlet terörü, bugün hükümette bulunan TC tarihinin en kanlı, en terörcü hükümeti DYP-SHP koalisyonu tarafından daha da artırılarak sürdürülüyor. Gün geçmiyor ki metropollerden şu kadar "terörist, hücre evine yapılan baskında ölü" ele geçmesin. Gün geçmiyorki "dur ihtarına" uymayan birileri öldürülmesin. Gün geçmiyor ki ülkemizin her hangi bir yerleşim biriminde insanlar gözaltına alınıp, işkencelerde katledilmesin. (Bunun en son örneği olarak Hüseyin GÜLÜNAY'dan iki aya yakın bir süredir haber alınmıyor). Gün geçmiyor ki ülkelerimizin her hangi bir bölgesinde okullar kapatılıp, karakol haline getirilerek işkence merkezi yapılsın. Gün geçmiyor ki Kürdistan dağlarından, şehirlerinden yeni bir katliam haberi gelsin.

Devletin, emekçi halklarımızın giderek yükselen özgürlük ve demokrasi mücadelesi karşısında terörü artırarak uyguladığı bir dönemde, halkın haber alma özgürlüğünü sonuna kadar kullanan sosyalist basına yönelik saldırıların, baskının dozajı da giderek artırılıyor. İlerici, demokrat, sosyalist yayın organlarında çalışanlar öldürülüyor, tutuklanıyor, gözaltına alınıp işkencelerden geçiriliyor.

Bir yanda bunlar yaşanırken, öte yanda hükümet basın özgürlüğü demokrasi masallarına devam ediyor.

Bu baskı ve saldırıların en son örneği, dergimiz Devrimci Emek'e yapılan saldırılardır. Kısa süre önce Ümraniye'de özel sayımızı dağıtan iki arkadaşımızı gözaltına alan polis, ağır işkencelere başvurarak onları gizli örgüt üyesi gibi göstermeye çalıştı. Hemen aynı günlerde Pendik'te gözaltına aldığı bir muhabirimize yapılanlarda farklı değildi.

Son olarak 29 Ağustos'ta dergimizin yönetim yeri olan merkez büromuzu hedef olarak belirleyen polis, buraya baskın düzenledi. Yeni sayımızın basım hazırlıklarının sürdüğü bir dönemde yapılan baskınla, yazılarımızın büyük bölümünü ve resimleri gasp ederek yayınıma engellemeye çalıştı. Ama bu plan tutmadı, bir kaç gün gecikmeyle de olsa yine okurlarımıza dergimizi sunduk.

Baskın anında yazı ve resimlerimizi gasp etmekle yetinmeyen polis, bütün odalarımızı alt-üst etmiş, bununla da yetinmeyerek büromuzda bulunan dünya proletaryasının büyük önderi Lenin'in büstünü klozete atmıştır. Böylesine aşağılık bir hareketi yapacak kadar ağızının salyalarını akıtarak alçalanlar, bu hareketleriyle ne Lenin'e ne de bize hakaret edemiyor, aksine kendilerinin içinde bulunduğu pislik çukurunu ve korkularını sergiliyorlar

Polis, baskın sırasında büroda bulunan dergi çalışanlarından iki kişiyi ve bir konuk arkadaşımızı gözaltına aldı. 10 gün süreyle

göz altında tuttuğu arkadaşlarımızı yine gizli örgüt üyesi gibi göstermeye çalışan polis, onları da ağır işkencelere tabi tuttu. Bu da yetmedi, dergimizin yöneticilerini, çalışan arkadaşlarımıza gizli örgüt üyesi olarak göstermeye çalışıp yönetici arkadaşlarımız için ölüm tehditlerinde bulundu. Onların bu tehditleri ne ilk ne de son dur. Daha öncede polisin benzeri tehditleri ve mesnetsiz iddialarıyla karşılaşmıştık. Kaldı ki, son 7-8 ay içinde katlettiği devrimci-demokrat basın emekçilerinin sayısı 10'a ulaştı. Ama onların bu azgın saldırılarına karşın sosyalist basın çıkmaya devam ediyor, edecek.

Tekrarlıyoruz, demokratikleşme, düşünce özgürlüğü, basın özgürlüğü vb. masallarla iş başına gelen faşist DYP-SHP hükümetinin bu yalanları çok çabuk açığa çıktı. Emekçi halklarımızın yükselen özgürlük ve demokrasi mücadelesi bu süreci daha da hızlandırdı. Faşist yüzü iyice açığa çıkan hükümet, giderek döktüğü kan batağına gömülüyor. Biz sosyalistlere ve sosyalist basına yöneltilen ne bu saldırı ve katliamlar ne de bundan sonra yapılacaklar sesimizi kesmeyi bırakın, kısmaya bile yetmeyecek. Sesimiz her geçen gün daha da gür çıkacak. Emekçi halklarımızın yükselen mücadelesi bunun en somut kanıtıdır. Ve bu mücadele var oldukça hiçbir alçakça saldırı ve tehdit sesimizi kısmayacak.

Grev ya bitecek ya bitirilecek...

İstanbul'da Sağlık Müdürlüğü'nün uzmanlar komisyonu infazını...

Kaldırın artık şu pisiği...

Çöp kağıt deposu... Çöp çöplüğü... Çöp çöplüğü...

Çöp terörü...

İstanbul'da çöp kağıt deposu... Çöp çöplüğü... Çöp çöplüğü...

Salgına dikka

Çöp kağıt deposu... Çöp çöplüğü... Çöp çöplüğü...

Şırnak'ta meydan savaşı

Öldü sayısı açıklanıyor... Güreş: Güneydoğu'da savaş hali yok

Özal'ı basın bombaladı

Tayvan'da bir evde meydana gelen patlamada Cumhurbaşkanı Özal'ın...

Özal için hazırlanan bomba elde edildi

Sırnak sarı...

FAŞİST BURJUVA BASIN ÖZGÜRLÜĞÜN DÜŞMANIDIR

Silvan'da 20 'terörist'i, basın öldürdü
Asker köy taradı, PKK karakol bastı
Halkın dediyimi yazmayın
Yuk darbe: 38 ölü
PKK'lı öldürüldü
40'a çıktı